coòpolis
Ateneu Cooperatiu de Barcelona

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 21/22

COÒPOLIS - ATENEU COOPERATIU DE BCN

ÍNDEX

1. Sobre l'Ateneu 6

1.1 Antecedents 6

1.2 Estat actual 8

1.3 Qui som? 11

1.4 Governança: com decidim? 17

1.5 Coòpolis en xifres 18

1.6 Organigrama.Com ens organitzem? 20

2. Sobre l'activitat 24

2.1 Representació 24

a) Introducció
b) Espais d'articulació
- XAC: Assemblees, grup motor, grups de treball i ETT
- Trobades GM ESS2030
- Àmbit participat de l'#ESSBCN2030
- El Bloc4BCN, espai cooperatiu
- Trobades Generalitat: diverses àrees i departaments
- Altres trobades

c) Conclusions
d) Reptes de futur
- Organització interna
- Xarxa d'Ateneus Cooperatius
- Relacions amb el teixit de l'ESS de la ciutat
- Projecte Bloc4BCN
- Aliances externes i agents clau

2.2 Suport - Acompanyament 44

a) Introducció
b) Acompanyaments
- Creació
- Projectes XL
- Consolidació
- Transformació
- Taula de projectes acompanyats: NO HO POSARIA A L'ÍNDEX
- Incubadora

- Entitats creades / insercions

c) Reptes de futur

2.3 Formació 74

a) Introducció

b) Les formacions

- Tallers cooperatius
- Formació bàsica
- Formacions d'aprofundiment
- Formacions específiques enfocades al disseny d'estratègies de creixement
- Formacions demandades per entitats

d) Reptes de futur (any 2)

2.4 Observatori 95

a) Introducció

b) Accions

- Pràctiques Transformadores
- Promoció de l'articulació territorial i sectorial de Barcelona
  - Ciclologística
  - XES BCN
  - Impuls cooperatiu de Sants
  - Impulsem
- Jornades metropolitanes de l'ESS

c) Reptes de futur

2.5 Educació 104

a) Introducció

b) Les formacions

- Tallers d'iniciació i introducció al cooperativisme i l'ESS
- Instacoop: projectes d'immersió en el cooperativisme
- Rutes cooperatives per conèixer el territori socioeconòmic del cooperativisme i l'ESS
- Formacions a professorat d'FP
- Eines estratègiques per l'ESS i la Formació Professional: mapeig i informe

c) Reptes de futur

2.6 Coordinació - Gestió 110

a) Introducció

b) Funcions

- Dinamització d'espais
    - Espai de governança (comitè rector)
    - Espai de coordinació tècnica (coordinadora de programes)
    - Coordinació integral dels programes de Coòpolis
    - Secretaria

c) Reptes de futur

2.7 Comunicació 113

a) Introducció
b) Accions comunicatives
    - Comunicació interna
    - Comunicació externa
        - Disseny i maquetació
        - Butlletí
        - Web
        - Xarxes socials
        - Premsa
        - Campanyes
    - Comunicació del Bloc 4
c) Reptes de futur

2.8 Espai 120

a) Introducció
b) Accions
    - Punt d'informació
    - Ús de l'espai (infografies)
    - Neteja / manteniment
    - Bloc 4
c) Reptes de futur

2.9 Transparència 125

3. Valoracions i futurs 129

01

SOBRE L'ATENEU

1. SOBRE L'ATENEU

1.1 Antecedents

Coòpolis, l'ateneu cooperatiu de Barcelona, és una aposta conjunta del veïnat, les iniciatives d'economia social i solidària i de l'administració pública per desenvolupar un equipament de promoció de l'economia cooperativa al recinte de Can Batlló. L'objectiu és crear-hi un ecosistema d'activitat socioeconòmica i formativa, de generació d'ocupació i d'impacte social, que afavoreixi la creació de llocs de treball en cooperatives i l'enfortiment socioeconòmic local des de pràctiques transformadores.

És un dispositiu de foment i promoció de l'Economia Social i Solidària la ciutat de Barcelona. En el marc de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius de Catalunya, s'orienta prioritàriament a la creació de noves cooperativa així com a la generació de llocs de treball en cooperatives existents. Un laboratori per la intercooperació i l'enfortiment econòmic local. Una eina per construir ciutats cooperatives: els nous territoris de la cooperació econòmica, social i solidària.

Coòpolis va néixer el 2012, al calor del procés participatiu de caire comunitari que va definir les propostes veïnals pels usos de l'antic recinte industrial, situat al barri de la Bordeta, al sud de Barcelona. En aquell procés, es van detectar les necessitats que el veïnat detectava en el barri i proposava projectes o iniciatives per satisfer aquestes necessitats. Més enllà de les propostes tradicionalment associades als moviments veïnals, que passen per espais públics, equipaments culturals o d'ús comunitari o el lleure, aquest procés va incloure dins les seves conclusions projectes en l'àmbit de l'educació i l'ensenyament, l'habitatge cooperatiu, la salut comunitària o la creació d'ocupació i d'activitat econòmica, que incorporaven criteris vinculats a l'atenció a la diversitat d'origen, condició o gènere i a l'economia social i solidària. Com a projecte central per la creació d'ocupació, es proposa el projecte Coòpolis, elaborat i defensat per cooperatives del barri de Sants, i que apunta cap a un procés de concertació público-cooperativa-comunitària per generar noves polítiques públiques per l'ocupació de qualitat.

Fins el 2015, el projecte va estar en fase de disseny de la proposta, i va rebre els avals de l'Ajuntament de Barcelona i Barcelona Activa, atès que es proposava un equipament destinat íntegrament al foment i l'extensió de l'ESS a la ciutat de Barcelona, en un context en el que hi havia una manca absoluta de programes públics de suport a l'ESS. El 2016, de la ma per una banda, de la creació del Comissionat de l'ESS de Barcelona, i de l'altra, del programa dels ateneus cooperatius de la Generalitat de Catalunya, el projecte rep un impuls per la seva posada en marxa. En el primer lloc, l'elaboració del primer Pla d'Impuls de l'ESS de Barcelona inclou entre les seves propostes la rehabilitació d'un espai del recinte de Can Batlló per ubicar una fase inicial del projecte, i aportar-hi recursos per la seva activitat. En el segon, per donar cobertura i suport econòmic a algunes de les activitats previstes al projecte inicial de Coòpolis, tant en les parts de mapeig i diagnosi del territori, l'acompanyament en la creació, consolidació, transformació o relleu cooperatiu, el treball a centres educatius o la intercooperació, a través de la convocatòria dels ateneus cooperatius, a la qual s'hi va optar i en van resultar beneficiàries l'agrupació de cooperatives que inicialment havia desenvolupat el projecte.

Des del 2016, Coòpolis és l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona, i en aquests anys ha desplegat la seva activitat a través de la promoció d'un ecosistema d'activitat socioeconòmica i formativa, de generació d'ocupació i d'impacte social. Els nodes territorials i les xarxes d'intercooperació sectorials han permès l'extensió del dispositiu a d'altres Districtes de la ciutat, amb qui hem acordat plans de treball i/o línies d'actuació determinades per tal de detectar necessitats dels barris i sectorials per dur a terme accions que caminin cap a l'enfortiment de l'ESS.

A les successives anualitats, l'agrupació d'entitats liderada per La Ciutat Invisible ha anat resultant beneficiària de les diferents convocatòries dels ateneus cooperatius, i també ha mantingut una relació estable amb l'Ajuntament de Barcelona a través de convenis de col·laboració, que sempre mantenien dues línies de treball: per una banda, aportar més recursos per les activitats de Coòpolis i a algunes de les seves línies estratègiques (com el treball amb persones migrades o en l'àmbit de les cures) i, per una altra, mantenir un espai de co-creació i disseny del Bloc 4, el que serà l'equipament més important del sud d'Europa de promoció del cooperativisme i de l'ESS, espai al que a partir del

2020 s'hi afegeixen les entitats representatives del cooperativisme català, aportant major solidesa i ressonància al procés i al projecte.

En aquests anys, Coòpolis ha assajat el seu creixement a través de fórmules basades en l'extensió territorial o la intercooperació sectorial, i hem passat d'una agrupació inicial de 5 entitats a una proposta pel 2021-2022 que n'agrupa a 21, en forma d'ateneu central i 4 cercles sectorials. Els impactes i indicadors de la seva activitat han crescut de forma sostinguda en el temps, essent en l'actualitat un dels espais de referència pel teixit de l'ESS de la ciutat i per aquelles persones interessades a vincular-se al cooperativisme o a l'ESS. A través de l'autodiagnosi i avaluació tant de les participants a les activitats com de l'estat i les necessitats concretes de l'ESS, així com del desenvolupament territorial de les iniciatives de transformació socioeconòmica, Coòpolis ha anat adaptant la seva activitat, introduint-ne millores o modificacions, com per exemple introduir les formacions híbrides o telemàtiques per superar les limitacions derivades de la pandèmia, primer, i la implantació generalitzada del teletreball posteriorment.

1.2. Estat actual

Des del punt de vista de l'ESS i el cooperativisme, la ciutat de Barcelona travessa una situació singular. Després de 7 anys de polítiques públiques des de l'Ajuntament de Barcelona adreçades al creixement, extensió i consolidació de l'ESS a la ciutat, a les que cal sumar les polítiques d'àmbit català que es fan des de la Generalitat de Catalunya (ateneus cooperatius, en primera instància, i projectes singulars després, els postgraus i, darrerament, les comunalitats urbanes) i que també tenen un impacte clar a la ciutat de Barcelona, es compta amb un suport a través de programes, ajuts, serveis o línies de subvencions sense precedents en el temps.

La combinació d'aquestes polítiques públiques ha tingut un impacte molts important en els darrers anys pel que fa a la creació de noves cooperatives, la generació de llocs de treball dins l'ESS, l'aparició de projectes en sectors econòmics tradicionalment refractaris al cooperativisme, així com processos o propostes d'intercooperació en sectors o territoris concrets que aborden reptes qualitatius o quantitatius importants. Tanmateix, i en determinats districtes de la

ciutat, s'estan generant espais d'hibridació o aproximació entre els espais o teixits socioempresarials de l'ESS amb els espais de caire comunitari, associatiu, cultural o del lleure que són rellevants.

El recolzament unànime a l'Estratègia en ESS2030 per part dels grups polítics del consistori municipal, i fins i tot la seva presència en algunes de les trobades de l'Àmbit Participat de l'ESS de Barcelona és un bon indicador de l'acollida que té l'ESS i les seves propostes a les polítiques públiques, com ho és el creixement acumulat en els darrers anys dels recursos destinats a línies d'ajuts o subvencions per l'ESS, que en la darrera edició reben més de 550 propostes de projectes a desenvolupar. En aquest context és en el que el projecte del Bloc4BCN, l'equipament de gestió ciutadana adreçat a l'ESS de la ciutat, que inaugurarà les seves activitats a finals de 2023 o primers de 2024 i on Coòpolis traslladarà la seva seu, ha rebut l'impuls definitiu tant per part de les administracions com pel teixit de l'ESS i les seves entitats representatives.

Aquest context de polítiques públiques es confronta, però, amb una realitat socioeconòmica tossuda, alhora que complicada per iniciar o consolidar nous projectes a la ciutat. Els efectes de la pandèmia sobre sectors sencers de l'economia ha deixat a moltes iniciatives sense la possibilitat de néixer, i a les que es trobaven en fase de consolidació, a tenir molts problemes per estabilitzar la seva activitat. La finalització de les mesures contra la COVID s'encadena amb un context global previ a la recessió econòmica, inflació disparada i una situació geopolítica molt tensionada pel conflicte a Ucraïna. Els efectes psicosocials tant a nivell individual com a nivell de les organitzacions, entitats o altres espais de participació són evidents segons els múltiples indicadors associats a la salut mental o comunitària, i les persones i entitats de l'ESS, tot i haver mostrat una gran capacitat de resiliència durant els temps més durs de confinament i mesures restrictives, no són alienes a aquests efectes. A més a més, l'increment continuat dels costos de la vida i dels productes de primera necessitat està ampliant, i en major mesura si cap a la ciutat de Barcelona, les capes de població que es veuen abocades a unes condicions de vida precaritzades.

En aquest context, trobar els espais de seguretat per iniciar activitats econòmiques d'autoocupació, com són les cooperatives, no està sent senzill. En aquest sentit, la nova ordre dels ateneus cooperatius, que permet concebre dinàmiques a tres anys vista, facilitant poder realitzar diagnosis acurades,

dissenyar mesures o propostes i poder implementar-les posteriorment en marges no tant estrets, permet també ajustar la pròpia activitat de Coòpolis a aquest context dual. La situació del teixit de l'ESS de la ciutat és força representatiu d'aquesta realitat dual. Per una banda, les entitats que acumulen històric d'activitat estan poden mantenir la seva activitat, i emprar aquestes polítiques públiques, així com la millor acollida de l'ESS en el sentit general, per consolidar o ampliar la seva activitat, sigui a través de les pròpies estructures com per la creació d'aliances puntuals, estratègiques o d'intercooperació. Però a l'altra banda, el teixit creat en els darrers anys es troba enfrontant reptes molt grans, tant per engegar les seves activitats com per estabilitzar-les en el temps, i poder superar dinàmiques basades en la sobreimplicació o la precarietat, i amb risc de cronificar-se. També els projectes que agrupen a professionals que ja estan exercint activitats en algun sector, o aquelles que suposen primeres ocupacions estables per les persones estan trobant molts problemes per acabar de reeixir, ja que la sensació d'inseguretat o incertesa, així com la situació econòmica, fa que moltes persones trobin arguments per no acabar duent a terme el compromís i la implicació que demana un projecte cooperatiu.

Si bé és cert que l'ESS ha crescut, com ho ha fet el cooperativisme, i cal reconèixer la contribució que s'ha fet des dels ateneus cooperatius en aquest creixement, també és cert i compartit que el context actual és de fragilitat del conjunt del teixit, més enllà de les situacions particulars de les entitats que el conformen. Tanmateix, l'ESS encara no ha arribat al conjunt de les capes de població, tot i que des de l'ateneu cooperatiu, i des de les polítiques públiques, s'han posat molts esforços per arribar a la població jove, migrada, d'edat avançada i a d'altres sectors, encara són molts àmbits de la població que no han entrat en contacte amb l'ESS i les seves propostes.

Així doncs, l'activitat de Coòpolis per l'anualitat 2021-2022 parteix d'aquest anàlisi de la conjuntura de l'ESS. Per una banda, afrontar els reptes associats a la nova ordre dels ateneus cooperatius i a l'existència de 4 cercles sectorials, sumant a un total de 21 entitats agrupades en l'execució dels serveis i activitats previstos i en la consecució d'uns indicadors ambiciosos. Per una altra, per poder aportar a la construcció i consolidació de la XAC com a espai de trobada i de coordinació dels ateneus cooperatius del conjunt de Catalunya. I finalment, adequar l'activitat de Coòpolis a la situació actual de la ciutat, del teixit de l'ESS, intentant aprofundir en aquelles pràctiques i dinàmiques que poden aportar elements per la

consolidació i els salts d'escala que s'estan plantejant per part de sectors o àmbits de l'ESS i de les seves entitats, com per introduir elements en la comunicació general, les primeres atencions i els acompanyaments a projectes que volen iniciar la seva activitat que vetllin per donar seguretats en un context incert. Coniderem que aquestes dues darreres vessants de l'activitat poden amplificar-se i incrementar de forma molt substancial els seus impactes, en el context del futur Bloc 4 de Can Batlló. La participació activa de Coòpolis en el disseny de les activitats i serveis que s'hi oferiran i en la creació d'unes aliances sòlides amb les entitats representatives del cooperativisme català i amb les administracions local i nacional serà un dels objectius que guiaran també l'activitat de l'ateneu cooperatiu en aquesta anualitat.

1.3 Qui som?

Les entitats que formen part de l'Ateneu Cooperatiu són les següents:

Actualment les entitats que formem part de Coòpolis som les següents:

A l'Ateneu Cooperatiu

- **La Ciutat Invisible SCCL**

Ha estat l'entitat impulsora de Coòpolis actuant com a beneficiària del programa d'AC des del 2016-2017 fins al 2020-2021, amb un assoliment global de 69 constitucions de cooperatives i 303 insercions.

- **Col·lectiu Ronda SCCL**

Cooperativa de treball d'advocats i advocades dedicada a l'assessoria jurídica, laboral i de l'ESS. Ha desenvolupat diversos projectes vinculats a l'ESS. En el cas de Coòpolis, des del curs 2016-2017 fins ara ha portat a terme formacions específiques en l'àmbit de la creació i consolidació de cooperatives, així com acompanyaments i/o informes jurídics específics.

- **La Pera comunicació SCCL**

Cooperativa de treball que presta serveis de comunicació que incorpora a la seva metodologia els valors de l'ESS i la perspectiva feminista durant les diferents fases del procés comunicatiu. Han gestionat la comunicació de Coòpolis des de 2018-2019 fins ara i han treballat per i amb projectes de l'ESS

- **Coopnet SCCL**

Cooperativa de treball sense ànim de lucre dedicada tant a les cures domiciliàries de persones com a la neteja ecològica d'espais. Recentment ha incorporat com a línies de treball la gestió d'espais comunitaris, assessorament en mesures de prevenció i desinfecció Covid19 i dinamització a projectes d'ESS en règim d'incubació, una línia que han anat desenvolupat al llarg del 2019-2020 a l'AC

- **Ekonomikon SCCL**

Cooperativa-gestoria sense ànim de lucre. Les seves línies d'activitat es centren en l'assessorament comptable i fiscal, l'acompanyament de cooperatives i entitats de l'ESS en el seu procés de constitució, la negociació de lloguers de locals i eines per la governança interna.

- **Trama, SCCL**

Cooperativa de treball sense ànim de lucre dedicada a la formació, la dinamització cultural i la sensibilització social des d'una perspectiva crítica, feminista i transformadora, amb una trajectòria de 7 anys com a associació i 4 anys com a cooperativa sense ànim de lucre i d'iniciativa social.

- **Reflexes, SCCL**

Cooperativa d'iniciativa social sense afany de lucre especialitzada en projectes socioeducatius. Al llarg de la convocatòria 2018-2019 ha estat col·laborant a l'eix educatiu conjuntament amb l'Esguard i el 2019-2020 ha estat agregada de l'AC pel desenvolupament de l'eix.

- **L'Esguard, SCCL**

Cooperativa d'iniciativa social sense ànim de lucre que ofereix serveis en educació en el lleure. Són membres de diversos organitzacions i xarxes i han estat desenvolupant l'eix educatiu de l'AC al llarg de les 4 últimes convocatòries.

- **Associació Coòpolis**

Té per finalitat de dur a terme el foment i promoció de l'ESS al conjunt dels barris de BCN, fent especial incidència en la creació i consolidació de cooperatives, tot cercant la complicitat del major nombre d'actors possibles i vetllant per la rèplica

de programes que, des de la proximitat i l'enxarxament d'iniciatives, vulguin gestionar dispositius d'incubació o on es puguin concertar estratègies. Estatutàriament, té l'objectiu de, tan bon punt es desplegui el reglament de la Llei de Cooperatives, esdevenir una Cooperativa de Foment Empresarial o Impuls Socioeconòmic.

Al cercle migracions i economia solidària antiracista:

- **Associació MigrESS**

4 anys d'incidència en el teixit de l'ESS per incloure la interculturalitat i l'antiracisme dins els seus valors. Van començar a col·laborar amb l'AC des del 2017-2018 i han estat entitat agrupada del Cercle migracions al llarg del 2018-2019 fins el 2020-2021, tant en la coordinació del propi cercle com desenvolupant part del pla de treball d'aquest.

- **La Tregua, SCCL**

Cooperativa de treball sense ànim de lucre que desenvolupa formacions artístiques amb valors cooperatius, decolonials per al pensament crític, intervencions i projectes comunitaris

- **Abarka Catering, SCCL**

Cooperativa de treball sense ànim de lucre que neix de l'Associació Dunia Kato; crea oportunitats socials i laborals per a persones migrades en risc d'exclusió social, posant en valor la riquesa de les cultures de l'Àfrica Occidental a través de la gastronomía.

Al cercle de transició ecosocial

- **Batec, SCCL**

Cooperativa resultat d'un projecte d'intercooperació socioeconòmica de cooperatives i associacions que treballa des de BCN per ser un referent en la transició energètica cap a un model sostenible, just i democràtic promogut des de l'àmbit de l'ESS.

- **Sostre Cívic**

treballa en la promoció d'alternatives d'accés a l'hàbitat basades en models del bé comú, especificament en el model d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús. Les línies d'activitat són la divulgació del model, l'elaboració i divulgació de materials; l'assessorament en el model d'habitatge en cessió d'ús; i la incidència política per avançar en el reconeixement del model d'accés i tinença d'habitatge en el marc legal actual.Ha participat en l'edició 2017-2018, 2018-2019 de l'AC de BCN com a entitat agrupada vinculada al cercle de consum i el 2020-2021 ha estat entitat agrupada del cercle de transició ecosocial

- **La Dinamo, Fundació Privada**

Fundació que neix amb l'objectiu de fomentar i promoure la implantació del model d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús. Ha acompanyat promocions de cooperatives d'habitatge, ha fet recerca i propostes de modificació del marc normatiu, fiscal i legal que afecta al cooperativisme d'ús d'habitatge, i ha editat nombrosos materials de referència tant pel públic general com per AAPP. Ha estat entitat agrupada del cercle de transició ecosocial al 2020-2021.

Al cercle de consum i alimentació

- **Espai Ambiental, SCCL**

Cooperativa de treball amb 17 anys d'experiència en la gestió de projectes d'educació, sensibilització, participació i dinamització comunitària en el camp de la sostenibilitat, el consum responsable i l'ESS

- **Opcions, SCCL**

Cooperativa integral de consum i serveis de la que formen part les principals alternatives de consum promogudes des de l´ESS. Referent en consum conscient a nivell estatal i català des de 1996.

- **FoodcoopBCN, SCCL**

Cooperativa de consumidores creada a finals del 2019 que ha portat el model dels supermercats cooperatius i participatius a la ciutat de Barcelona

Al cercle d'economies feministes:

- **Equilátera, SCCL**

Cooperativa sense ànim de lucre enfocada a la implantació del principi d'igualtat d'oportunitats i de l'equitat de gènere a l'àmbit de les organitzacions, des d'una visió feminista i transformadora.

- **Almena Feminista, SCCL**

Cooperativa sense ànim de lucre amb la finalitat de promoure l'equitat de gènere i els drets humans de dones, adolescents i nenes i de totes aquelles persones que no s'ajusten al model de gènere hegemònic.

- **Cos Salut, SCCL**

Cooperativa sense ànim de lucre basada en la participació col·lectiva que té com a missió contribuir a la transformació de l'ús i consum de la salut, tant en l'àmbit personal, com en el comunitari, com en els recursos que s'hi vinculen.

Tant l'AC com els cercles disposen de personal tècnic qualificat per desenvolupar les diverses actuacions previstes.

1.4 Coòpolis en xifres: convocatòria 2021-2022

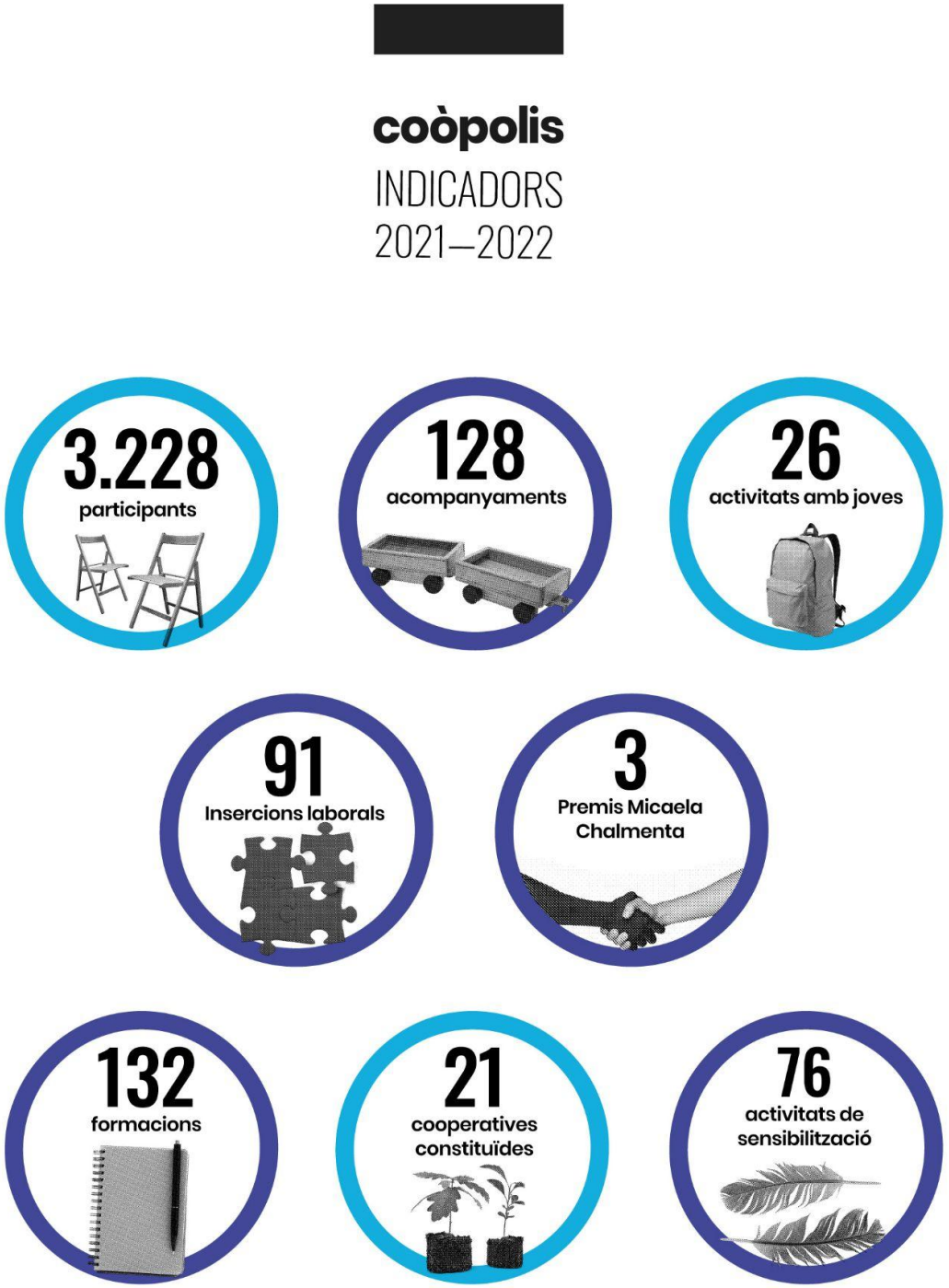

1.5 Governança. Com decidim?

Les entitats promotores de l'ateneu cooperatiu i dels cercles es troben mensualment al **comitè rector**, un espai polític de l'Ateneu Cooperatiu que té per objectiu el disseny i la definició del pla estratègic de l'Ateneu Cooperatiu i la generació d'estratègies vinculades a l'Ateneu Cooperatiu i els cercles

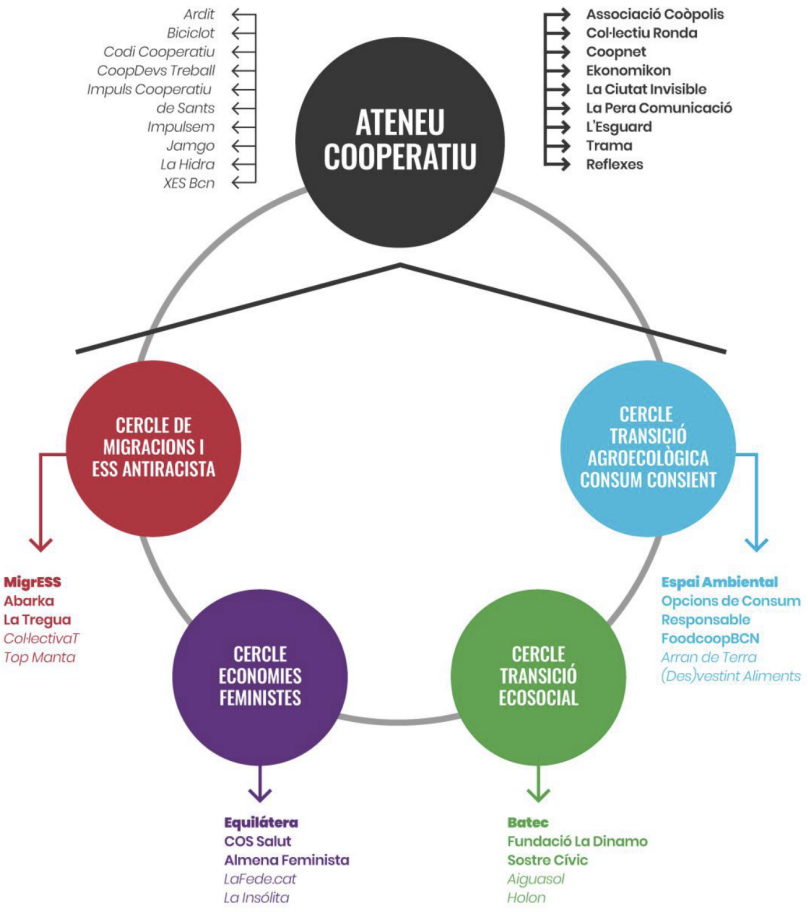

La seva funcionalitat principal és la de dissenyar, debatre i aprovar el pla estratègic anual i els futurs reptes. Hi participen totes les entitats promotores de l'Ateneu i els Cercles.

Aquests espais han servit per fer l'acollida de les entitats que s'han incorporat per primera vegada a l'Ateneu Cooperatiu, per fer totes aquelles explicacions relatives al funcionament i l'activitat de l'ateneu, dels processos de justificació de les accions, participants, indicadors, ... i per resoldre dubtes relatives a la justificació tècnica i econòmica. Superades aquestes primeres fases, els Comitès Rectors han servit també per introduir i traspassar el funcionament de la XAC,

dels seus grups de treball i espais de transferència tècnica, i també per treballar en el pla estratègic i de treball de Coòpolis, així com per compartir amb el conjunt d'entitats promotores el procés del Bloc 4, que ha de concloure amb el trasllat de l'ateneu cooperatiu de la seva ubicació actual al que serà la seva ubicació final, compartint espai amb les entitats representatives del cooperativisme català.

També se celebren les **assemblees de l'ateneu cooperatiu**, un espai de representació i de validació del pla estratègic i del pla de treball de l'Ateneu Cooperatiu on hi participen les entitats promotores (que formen el comitè rector) així com les entitats participants a Coòpolis. Se'n duen a terme 3 a l'any.

Actualment els espais d'assemblea general s'han emprat per fer l'obertura de l'anualitat i afavorir el coneixement entre les entitats, en primera instància, per passar a aprovar el pla de treball anual posteriorment i, en darrera instància, posar les bases per les línies estratègiques i vectors que han de regir les tres anualitats, així com afavorir el treball conjunt entre àrees de l'ateneu, d'aquestes amb els cercles, o dels cercles entre ells.

En concret se n'han dut a terme III que han estat les següents:

I Assemblea de l'Ateneu Cooperatiu (24/11/2021): Es van aprovar les línies estratègiques de l'AC i es va explicar el funcionament a les entitats participants.

II Assemblea de l'Ateneu Cooperatiu (23/03/2022): Es va validar l'agrupació d'entitats i es va presentar el procés vinculat al Bloc IV. Aquesta jornada es va focalitzar en enfortir els lligams de coneixença de les entitats que conformen l'Ateneu, compartir els dubtes, reptes, i aliances dins de l'execució del pla de treball compartit i debatre sobre el rol, expectatives i oportunitats del desenvolupament del Bloc4BCN com a possible nova seu de l'Ateneu Cooperatiu el proper any 2023/2024.

III Assemblea de l'Ateneu Cooperatiu (29/06/2022): En aquesta assembla es van començar a dibuixar les línies estratègiques per la segona i tercera anualitat i es va generar un espai entre cercles i àrees per trobar punts d'encontre, necessitats compartides i estratègies conjuntes que podrien començar a teixir-se més endavant. També es va comptar amb un punt per informar de les actualitzacions del bloc4 a totes les entitats participants de l'assemblea.

1.6 Organigrama. Com ens organitzem?

Per tal de donar resposta als objectius plantejats al projecte ens organitzem en àrees formades per entitats promotores i participants coordinades sempre per una entitat promotora que vetlla pel funcionament de l'àrea. A continuació especifiquem quines entitats (tant promotores com participants) i amb quin rol n'han format part i en què consisteixen:

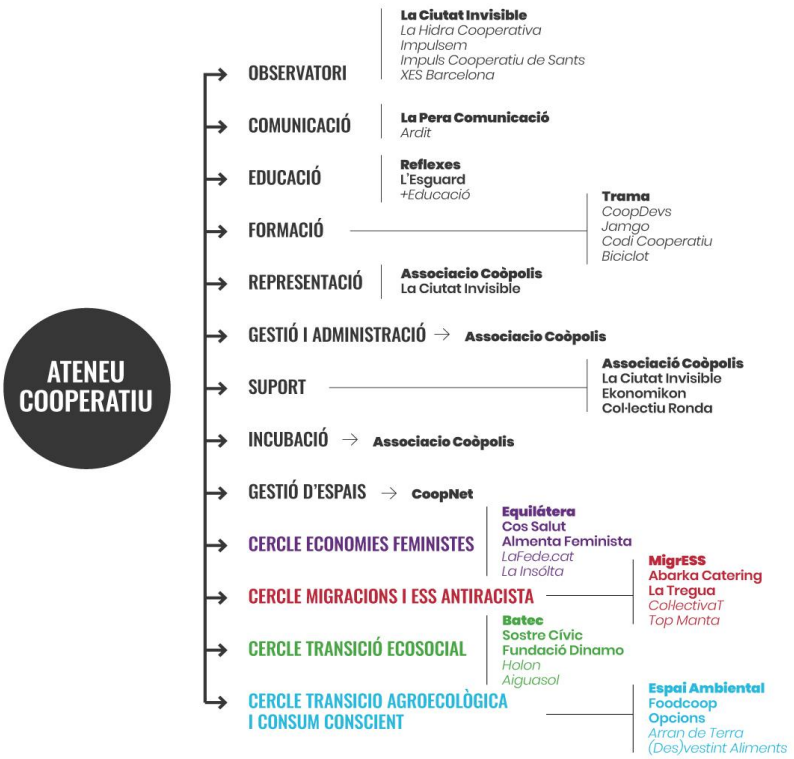

- **Observatori**: generar coneixement de la realitat de l'ESS i el cooperativisme a partir de la creació d'eines d'observació, diagnosi, recerca i identificació d'aspectes estratègics claus per l'ESS

- **Espai**: gestió de l'espai de referència de l'Ateneu Cooperatiu, on s'acullen part de les accions vinculades amb les altres àrees i l'activitat interna de l'ateneu.

- **Coordinació tècnica**: seguiment del pla de treball i d'assoliment d'objectius, justificació econòmica i tècnica, gestió i administració dels programes, elaboració de memòries anuals i anàlisi de l'impacte

- **Suport**: acompanyar la creació de cooperatives, la transformació d'entitats a cooperatives, a empreses en tancament o en fase de relleu així com generar accions per a la creació de diferents classes de cooperatives (premis Micaela Chalmeta, entre d'altres)

- **Incubadora**: responsable de la gestió dels espais d'incubació de la seu actual i dels programes d'acompanyament comuns a tots els projectes incubats, així com de les accions específiques de consolidació adreçades a algunes d'elles, agrupades per sectors d'activitat o per problemàtiques o reptes comuns.

- **Formació:** crear formació permanent a multinivell, accions de sensibilització i dinamització destinats als diversos públics interessats en l'ESS així com acompanyar i dinamitzar comunitàriament processos d'articulació territorial i sectorial.

- **Educació:** formació professional i divulgació i empoderament de les persones joves de cara al seu futur encarant una perspectiva cooperativista i des de l'economia social i solidària.

- **Representació política**: responsable de la representació de l'ateneu cooperatiu als espais de coordinació amb les administracions públiques, la Xarxa d'Ateneus Cooperatius, i del procés de negociació amb les entitats representatives del cooperativisme i l'Ajuntament de Barcelona per l'obertura del Bloc 4 de Can Batlló, així com en els espais de trobada i intercooperació de projectes de l'ESS en el marc de l'Estratègia en ESS2030 de la ciutat de Barcelona.

- **Comunicació**: divulgar les activitats de l'Ateneu Cooperatiu a partir de la coordinació a la participació de diferents actes per difondre el programa així com campanyes de comunicació i elaboració de materials divulgatius per ser un dispositiu referent al territori.

Cada àrea té una entitat que la coordina i són les coordinadores d'àrea que es troben quinzenalment a la **coordinadora de programes**, un espai de participació que vetlla per l'acompliment de l'execució del pla de treball de Coòpolis.

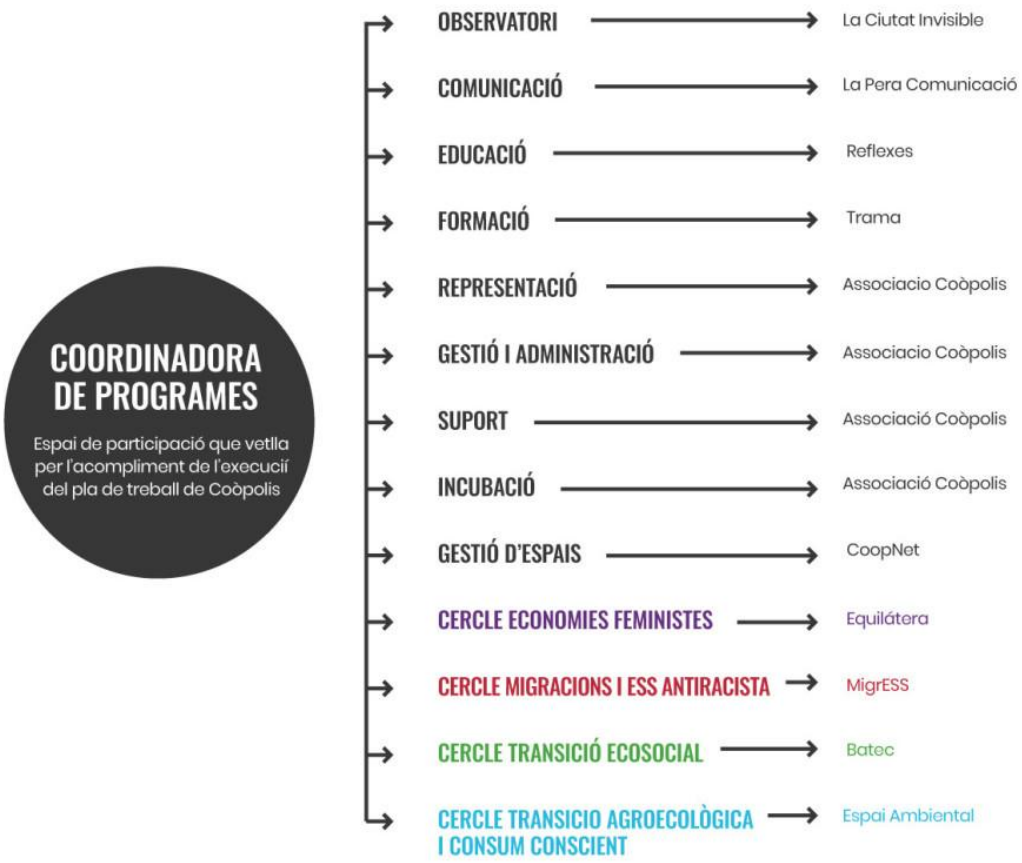

A la coordinadora de programes s'hi fa el seguiment del pla de treball i de les incidències que s'han donat, estudiar accions coordinades, aprovar traspassos de recursos entre ateneu i cercles, i resoldre les diferents eventualitats que es van succeint en relació a l'activitat de Coòpolis (presencialitat vs virtualitat a les formacions, idiomes emprats, participació a actes o esdeveniments, ...).

02

SOBRE L'ACTIVITAT

02. SOBRE L'ACTIVITAT

Pla de treball de l'Ateneu Cooperatiu 2021-2022.

2.1 Representació

a) Introducció

L'àrea de representació de l'ateneu cooperatiu ha tingut al llarg de la primera anualitat quatre grans línies de treball, que es mantindran de forma previsible també durant la segona i tercera anualitat. Aquestes funcions han estat aprovades en el marc de les assemblees de l'Ateneu Cooperatiu, i s'han atorgat a La Ciutat Invisible, en tant que entitat promotora principal, i en el marc de la divisió funcional de Coòpolis en àrees de treball.

Les quatre línies de treball de l'àrea han estat: coordinació de l'ateneu cooperatiu i dels espais de presa de decisions, una línia compartida amb l'àrea de coordinació tècnica - gestió[1]; representació de Coòpolis a la XAC i als seus diferents òrgans, i garantir la transmissió de la informació i de les tasques; participació de Coòpolis en els espais d'articulació local de l'ESS i el cooperativisme, a partir de l'Àmbit Participat de l'ESS de la ciutat de Barcelona i el procés de l'Estratègia en ESS 2030 de Barcelona; i la representació de Coòpolis en el procés de creació del Bloc4BCN, Espai Cooperatiu, que el 2023 preveu la seva obertura a la ciutadania i al teixit de l'ESS, i on entre d'altres serveis, s'hi ubicarà l'ateneu cooperatiu. Finalment, i de forma puntual o a mesura que han sorgit accions sobrevingudes, des de l'àrea de representació s'han assumit l'acompanyament a les diferents visites realitzades per persones o projectes de l'ESS interessades en el projecte, així com les visites de caràcter institucional a càrrecs o personal de l'administració local o de la Generalitat, i les persones o representants de delegacions internacionals de visita a la ciutat.

[1] Veure àrea de coordinació tècnica / gestió

b) Espais d'articulació

- **XAC: Assemblees, grup motor, grups de treball i ETT**

Tal i com està establert a l'ordre de les subvencions, però també per la voluntat que sempre hem mostrat des de Coòpolis de participar en espais de trobada i intercanvi amb d'altres ateneus cooperatius del territori, des de Coòpolis hem participat de les dinàmiques de la Xarxa d'Ateneus Cooperatius.

Respecte a anualitats anteriors, en que es preveia l'existència d'una Secretaria Tècnica que no formava part de la XAC si no que era liderada per una altra entitat, i que actuava com a frontissa o corretja de transmissió entre els ateneus de forma individual i la XAC de forma col·lectiva i la DG, l'actual convocatòria anual reconeixia formalment l'existència de la XAC i de les seves dinàmiques internes de coordinació i intercooperació. Així doncs, i a través de l'acord amb la DG, són els ateneus cooperatius els que, de forma rotativa i a llarg dels tres anys de l'actual convocatòria de subvencions, exerceixen les funcions de secretaria tècnica, interlocució amb la DG i organització de la quotidianitat de la XAC.

Aquestes modificacions previstes a l'ordre han comportat una gran modificació del funcionament de la XAC i dels seus diferents espais, grups de treball i dinàmiques. Els mesos previs a l'inici de la convocatòria es van decidir els ateneus que conformarien la secretaria tècnica, que es va rebatejar com a Comissió de Seguiment, al llarg de les tres anualitats. Per la primera, es van proposar els ateneus del Maresme, Catalunya Central, Camp de Tarragona, Ponent i Vallès Occidental, mentre que la resta dels ateneus es repartirien la segona i la tercera anualitat. Des de Coòpolis vam proposar formar-hi part a la tercera de les anualitats, atès que el procés d'obertura del Bloc 4 previsiblement centraria els esforços de l'ateneu cooperatiu durant la primera i segona anualitat, sense que es pogués garantir la qualitat i presencialitat necessària per la comissió de seguiment, però també des de la voluntat i perspectiva de poder formar-hi part una vegada s'hagi culminat aquest llarg procés i ja es pugui comptar, a finals de 2023, amb el projecte en funcionament, i es podria utilitzar la presencialitat a la comissió de seguiment per vetllar per la transferència del recorregut i dels coneixements i pràctiques adquirides en aquests anys de procés.

Les funcions d'aquesta comissió de seguiment, a mesura que ha anat passant la primera anualitat, s'han mostrat com a fonamentals i molt afavoridores per la dinàmica general de la XAC. Les principals fites assumides han estat la d'establir

una relació fluïda, orgànica i resolutiva, tant amb la vessant tècnica com amb la política de la DG, que ha servit per resoldre dubtes, incidències, mancances detectades de les anualitats anteriors, però també per tenir un espai de qualitat en el que poder tractar la realitat amb la que troben els ateneus cooperatius en la seva activitat i la distància entre els indicadors o les indicacions previstes a l'ordre de subvencions i els resultats de les activitats dels ateneus.

Per altra banda, s'ha procedit a ordenar i sistematitzar tota la documentació generada per la XAC i els seus diferents òrgans dels darrers anys, de tal manera que a l'actualitat tots els ateneus tenen accés a una carpeta compartida en la que es pot fer seguiment tant de les activitats de la comissió de seguiment, del grup motor de la XAC, de la pròpia XAC, així com dels grups de treball i dels espais de transferència tècnica entre ateneus. Finalment, com a grans fites, caldria també destacar la reordenació dels espais de trobada de la XAC. S'ha pogut passar, de forma progressiva i gens traumàtica, d'una situació de l'anualitat anterior en que el grup motor feia trobades quinzenals, acumulant moltes funcions i punts per l'ordre del dia, i d'ordres molt diversos. A partir de l'inici de l'anualitat, i al llarg dels primers mesos, es proposa de consolidar diferents espais de trobada i participació dels ateneus cooperatius:

GRUPS DE TREBALL: al voltant dels diferents serveis previstos a l'ordre de subvencions, on els ateneus comparteixen dinàmiques, pràctiques, casos d'èxit o de fracàs dels quals aprendre'n i extreure'n conclusions, o estendre'ls a d'altres ateneus, així com fer processos d'homologació en el funcionament, objectius, ... Amb participació obligada de tots els ateneus cooperatius com a mínim a 4 sessions de treball d'aquests grups.

- **GT intercooperació:** 9/3/22, 5/4/22, 10/5/22, 12/7/22, 13/9/22, 18/10/22
- **GT formació:** 14/3/22, 7/4/22, 22/5/22, 09/06/22, 12/9/22
- **GT divulgació:** 04/03/22, 05/04/22, 02/05/22, 31/5/22, 28/6/22, 06/10/22
- **GT acompanyaments:** Des de Coòpolis es va decidir no participar durant els primers mesos d'aquest Grup de Treball, ja que es va necessitar força trobades entre les diferents entitats responsables dels acompanyaments oferts per Coòpolis per encaixar les necessitats derivades de l'existència de 4 cercles sectorials en termes de número de projectes acompanyats, insercions i dedicacions associades, atesa la naturalesa sobretot de dos dels cercles, que situen la seva activitat en el camp de les comunitats energètiques, l'habitatge cooperatiu i el consum i l'ambientalització de la

ciutat. Es va prioritzar bastir internament els protocols de l'ateneu cooperatiu abans de participar al GT, per fer-ho quan es pogués aportar els procediments i les dinàmiques adoptades per Coòpolis. En paral·lel, des de Coòpolis es va procedir a la contractació, el mes de febrer, d'una persona responsable del conjunt dels acompanyaments que es fan des dels ateneus, i de coordinar a les entitats que aporten dedicacions a donar suport als projectes acompanyats. Una vegada aquesta persona va passar el període d'adaptació és la que s'ha incorporat a les reunions del GT.

Sessions: *04/03/22, 07/04/22, 22/05/22, 02/06/22, 22/6/22, 07/07/22, 08/09/22, 06/10/22.*

- **GT comunicació**: Durant la convocatòria s'han realitzat 6 trobades del GT de comunicació, les quals han estat dinamitzades de manera rotativa per 2 membres de cada Ateneu cada vegada. Aquesta convocatòria s'ha treballat per establir uns objectius en comú, generar eines de coordinació i reforç de la comunicació de cada Ateneu, i generar un relat comú. El fet de no comptar amb un pressupost per l'execució, fa sigui complicat realitzar accions comunicatives, més enllà de les que es poden assumir des dels equips dels Ateneus. S'ha treballat en l'elaboració d'una carta de serveis comú i en l'elaboració d'una campanya en format de video musical que es realitzarà la propera anualitat.

Sessions: *29/04/22, 10/05/22, 14/06/22, 12/07/22, 13/9/22, 11/10/22*

ESPAIS DE TRANSFERÈNCIA TÈCNICA

A diferència dels anteriors, no se centra en serveis previstos a l'ordre, sinó en els interessos que comparteixen alguns ateneus, o tots, al voltant de temàtiques concretes, com poden ser la transició ecosocial, l'eina de backoffice, el treball amb persones i comunitats migrades, ruralitats i repoblament, ... La participació dels ateneus en aquests espais és voluntària, i en funció dels interessos específics de cadascun.

Des de Coòpolis hem participat a diferents ETT, a mesura que aquests s'han anat constituïnt, i en funció dels interessos, experteses i objectius de l'ateneu cooperatiu.

Així hem participat de l'**ETT de Comunitats Energètiques**, i de forma activa i intensa, ja que les entitats del cercle de Transició Ecosocial de Coòpolis responsables de la part de transició energètica són de les entitats que acumulen gran expertesa en les CEL, i ja n'estan acompanyant vàries a la ciutat de Barcelona i l'AMB. Cal destacar el potencial d'aquest ETT, on han coincidit persones de Barcelona i de la Catalunya Central, els dos territoris on s'estan duent a terme més projectes de CEL del territori català, i ha servit per poder compartir de forma intensa les diferents propostes que s'han fet, i analitzar el paper divers que estan tenint les administracions locals en el seu desenvolupament.

Tot i que a la nova ordre desapareix l'Eix E, associat antigament al treball amb centres educatius, des de la XAC es va decidir mantenir l'espai de trobada dels ateneus al voltant d'aquesta temàtica, ara com a **ETT d'Educació**. Atès que Coòpolis compta amb dues entitats com a promotores que són de l'àmbit, i que estan desenvolupant programes i propostes que poden ser replicades o tenir ressonància a d'altres demarcacions del país, s'hi ha participat de forma molt activa.

S'ha participat també de l'**ETT de Feminismes**, des de la coordinació del cercle d'Economies Feministes de Coòpolis. No ha passat de ser un espai en el que els diferents ateneus que han incorporat la perspectiva feminista de forma transversal a les seves activitats, o aquells que n'han fet una línia estratègica pròpia abans, comparteixen les seves propostes funcionament per la primera de les anualitats.

Finalment, s'ha participat de l'**ETT de Migracions**, del qual han format part els ateneus cooperatius que han incorporat la mirada antiracista i d'atenció a la diversitat a les seves activitats. Aquest espais ha donat continuïtat a les trobades que ja es van fer entre 5 ateneus al llarg de l'anterior convocatòria 2020-2021, i que ha fet que en la present convocatòria ja hi hagi altres ateneus que han incorporat a entitats de persones migrades com a promotores o participants, i tinguin línies específiques de treball orientades a aquesta població. Un altre dels objectius assolits per l'ETT en aquesta anualitat ha estat la de poder interlocutar amb la Secretaria d'Igualtats, del Departament d'Igualtat i Feminismes, de cara a poder generar dinàmiques de treball conjunta, en les que es vetlli per l'adequació dels programes de la Direcció General de Migracions, Refugi i Antiracisme a la realitat i les necessitats dels projectes de l'ESS i del cooperativisme, però també per a que es pugui dur a terme un treball conjunt entre les persones referents

dels Ateneus Cooperatius i els diferents serveis territorials del Departament per poder donar resposta a les necessitats específiques derivades de les situacions d'irregularitat administrativa de persones que cerquen la seva regularització a través de la participació en projectes cooperatius o associatius.

Des de Coòpolis des del 2017 es va començar a treballar en una eina de gestió de l'activitat que facilités la justificació i seguiment de l'activitat, el backoffice. Es va mancomunar amb la resta d'Ateneus per tal de millorar-la i actualment 13 Ateneus ja l'han utilitzat. Per tal de coordinar i estandaritzar els processos, així com proposar millores i canvis, hi ha un **ETT Backoffice**. Aquesta anualitat s'ha treballat en el redisseny del front-end de l'eina, i s'ha fet seguiment amb la proveidora per la incorporació de canvis i millores a l'eina. La nova ordre i convocatòria deixava força dubtes oberts, tant pel que fa a les equivalències de les activitats entre els ateneus i els cercles, els indicadors associats, els protocols de verificació de les accions fetes, entre d'altres. Des d'aquest ETT s'han recollit i sistematitzat les preguntes i consultes a fer al departament de Foment de la Direcció General a través de la Comissió de Seguiment. La mateixa eina s'ha estat adaptant per tal de canalitzar també el funcionament de la justificació de les Comunalitats, seguint la mateixa lògica de treball mancomunat que s'ha donat amb els Ateneus Cooperatius.

> *Sessions*: *31/01/22, 10/02/2022, 03/03/2022, 10/03/2022, 17/03/2022, 28/03/2022, 09/05/2022, 14/06/2022, 15/06/2022*

També hem participat de l'**ETT de Relleu i Aliances** (29/03/2022) només a la primera de les trobades.

GRUP MOTOR DE LA XAC Espai principal d'organització de la XAC. Durant el 2020 i 2021, s'havia trobat de forma quinzenal, i en alguns moments de la pandèmia, de forma setmanal. És l'espai de coordinació obligada per tots els ateneus, que hi assisteixen a través de les seves respectives coordinacions o direccions. Amb l'inici de l'actual anualitat, i una vegada en funcionament la Comissió de Seguiment, que emana del Grup Motor, s'ha passat a trobades mensuals. La Comissió de Seguiment és la responsable de confeccionar els ordres del dia dels GM, i aquest, els de les assemblees generals de la XAC. Responsable de confeccionar el pla de treball, els objectius i els calendaris del conjunt de la XAC, i de coordinar el funcionament i dinàmiques dels grups de treball i dels espais de

transferència tècnica, alguns de forma directe i altres a través de la Comissió de Seguiment.

> *Sessions*: *12/11/2021, 15/12/2021, 12/1/2022, 26/1/2022 (absència justificada per part de coòpolis), 2/2/2022, 09/3/2022, 6/4/2022, 11/5/2022, 8/6/2022 (absència justificada per part de coòpolis per visita del DG), 13/7/2022, 14/9/2022, 5/10/2022*

ASSEMBLEES DE LA XAC Espai màxim de presa de decisions de la XAC. D'assistència obligada per tots els ateneus, a través de 2-4 representants de cada ateneu cooperatiu, entre les que hi ha la coordinació i membres de les entitats agrupades de cada ateneu. Responsable de l'aprovació del pla de treball anual i pel conjunt dels tres anys, i de la validació de les accions fetes pel GM i la resta d'espais.

> *Sessions*: *30/3/2022, Manresa, 22/10/2022, en el marc de la FESC*

Des de Coòpolis hem participat dels grups de treball i dels ETT de Migracions, Comunitats Energètiques, Justificació, Backoffice, Cures, Relleu i Aliances i Educació, sempre a través de les persones responsables de les entitats de l'ateneu cooperatiu o dels cercles de les temàtiques a través de les quals s'articulen els ETT.

- **<u>Trobades GM ESS2030</u>**

El Grup Motor de l'Estratègia ESS2030 de Barcelona és l'espai de coordinació operativa de l'Àmbit Participat i dels objectius de l'Estratègia. El conformen personal de l'Ajuntament, de Barcelona Activa, la CoopCat, FCTC, XES, FETS, la Taula del Tercer Sector, laConfe.cat, la Federació de Mutualitats, Coòpolis i el grup Dimmons, de recerca de l'UPC en l'àmbit de la digitalització i plataformització.

Es reuneix de forma mensual, aproximadament, i a totes les trobades es fa una anàlisi dels Grups de Treball de l'ESS2030, i es proposen qüestions que caldrà portar a les plenàries de l'Àmbit Participat. Durant aquesta anualitat s'ha treballat en el procés d'adhesions d'entitats de primer nivell o ulterior a l'Estratègia2030, de cara a visibilitzar la implicació del sector de l'ESS amb els compromisos i objectius establerts, en l'establiment dels protocols d'accés i processos de validació de les entitats que sol·liciten l'adhesió, en el reglament de règim intern de l'Àmbit i en les seves figures de representació.

A banda d'aquestes qüestions, més de caràcter intern, s'ha treballat de forma intensa en vetllar que el procés del Bloc 4, tot i tenir com a figures de lideratge només a algunes de les entitats que composen el Grup Motor, incorpori les mirades i vectors de relació que poden aportar les altres entitats que conformen el Grup Motor, i de les quals es pot nodrir el projecte Bloc 4, i la seva centralitat a la ciutat i a l'Àrea Metropolitana. També s'ha treballat per fer arribar al conjunt de les forces polítiques amb representació al consistori local els continguts i compromisos de l'Estratègia, fet que ha provocat que es generi un acord de ciutat unànime per part de tots ells. Finalment, s'ha establert un grup de comunicació, que implica a les diferents responsables de comunicació de les entitats i ens agrupats al GM per fer accions comunicatives conjuntes de convocatòries d'ajuts o subvencions, de campanyes específiques del sector, o de propostes com els Baixos de Protecció Oficial per entitats de l'ESS o MatchImpulsa. Aquest espai ha estat el que, de forma conjunta amb el Grup de Treball del congrés bianual, ha estat desenvolupant la proposta de La Febrerada, el proper 10 de febrer de 2023, a la sala Paral·lel 62, gestionada per una UTE amb dues cooperatives, i que ha de ser l'espai obert al conjunt de la ciutadania tant per situar i avaluar els avenços de l'Estratègia ESS2030 com per ubicar debats punyents detectats i proposats pels Grups de Treball.

Sessions: 14/12/2021, 25/1/22, 8/2/2022, 27/4/22, 13/6/22 (PRESENTACIÓ B4), 30/6/22, 22/9/22

- **Àmbit participat de l'#ESSBCN2030**

L'ateneu cooperatiu és membre de l'Àmbit Participat de l'ESS de Barcelona, un espai oficial i reconegut per l'administració local com a marc d'intercanvi de línies de treball i de concertació d'estratègies entre l'Ajuntament de Barcelona i el sector de l'ESS de la ciutat. Hi participem des del 2018, i ens incorporem com a membres del Grup Motor el 2020, a petició pròpia i degut a la centralitat del projecte del Bloc 4 en les polítiques públiques de l'Ajuntament pel que fa a l'extensió i el foment de l'ESS, així com per la voluntat de fer de Coòpolis un espai de ressonància de les dinàmiques, propostes i projectes que es donen a la ciutat de Barcelona.

Des del 2019, l'Àmbit Participat ha treballat en el desenvolupament de l'Agenda 2030 aprovada per la Unió Europea en relació a l'ESS. Amb el temps, va elaborar "l'Estratègia de l'ESS de Barcelona 2030" (https://essbcn2030.decidim.barcelona/?locale=ca) que recull aquella visió,

missió i valors compartides pel sector i l'Ajuntament de Barcelona, i desplega un seguit de Línies estratègiques, fites i Sectors Estratègics on dissenyar intervencions a través d'unes palanques. A partir d'aquí, s'acordaren 10 projectes de ciutat que es volen assolir abans del 2030, entre els que es compten l'Impuls de plans estratègics i sectorials, reforçar els fons de finançament i inversió de l'ESS, afavorir la contractació pública, mapejar les experiències existents, afavorir el mercat social i el consum conscient, generar relat propi de l'ESS de la ciutat, construir una xarxa de recursos i espais per a l'enfortiment de l'ESS, territorialitzar i enxarxar els projectes de l'ESS als seus respectius territoris, o educar i formar per desenvolupar l'ecosistema de l'ESS de la ciutat.

Un d'aquests projectes de ciutat és el "Pol cooperatiu de ciutat i Ateneu Cooperatiu de Barcelona, Coòpolis", al qual se li destinen una gran part dels recursos tant d'inversió com de despesa corrent de l'Ajuntament de Barcelona en matèria d'ESS. La centralitat d'aquest projecte es dona perquè pot actuar de catalitzador o multiplicador dels altres projectes de ciutat, estant-hi vinculat a través de fórmules diverses, i també pel fet que suposa la major inversió feta per part de l'Ajuntament de Barcelona en infraestructures i equipaments per l'ESS de la ciutat, alhora que hi pensa vehicular moltes de les activitats de ciutat, liderades per l'Ajuntament o per Barcelona Activa (l'agència de desenvolupament local de l'Ajuntament) en el marc d'aquest edifici.

Durant el 2022, els tres principals eixos de treball de l'Àmbit han estat, per una banda, la consecució d'un major nombre d'entitats de primer, segon o ulterior grau de l'ESS a l'Estratègia ESS2030 de Barcelona, a través de presentacions públiques i de campanyes específiques per part de les entitats representatives de les diferents vessants de l'ESS de la ciutat (cooperativisme, mutualitats, associacionisme i tercer sector). Per una altra banda, i vinculat a cadascun dels Projectes de Ciutat previstos a l'Estratègia, s'han activat grups de treball per desenvolupar allò previst de forma inicial als acords presos a través de l'establiment d'objectius a curt, mig i llarg termini per cadascun d'ells, i associant-hi un pla de treball. Al llarg del 2022, els grups han tingut una participació i dinàmica desigual entre ells, però han començat a donar els seus fruits a través de propostes com el Programa MatchImpulsa (https://matchimpulsa.barcelona/), el propi Bloc 4, les adquisicions fetes per l'Ajuntament de locals i baixos d'edificis per destinar-los a les seus de projectes de l'ESS, els acords entre l'Ajuntament i les entitats representatives del cooperativisme d'habitatge i de treball amb la finalitat de generar eines de finançament adreçats als primers i eines de garantia pels segons, entre d'altres.

Finalment, la tercera de les línies d'activitat ha estat la de dissenyar la 1a Trobada de l'ESS de Barcelona, que es farà el febrer del 2023 sota el nom de "La Febrerada", i que vol ser un espai de presentació i avaluació dels objectius proposats per l'Àmbit Participat i l'Estratègia 2030, així com de debats profunds que estan sorgint a l'ESS de la ciutat, amb participació de ponents internacionals que abordin qüestions com el creixement dels projectes de l'ESS, la intercooperació real, fórmules per superar o prevenir la situació de precarització generalitzada de les condicions de treball a l'ESS o innovacions per la coproducció de polítiques públiques de foment i suport a l'ESS.

- Plenàries

11/11/21: Lleialtat Santsenca (9-13h)

Primera trobada presencial de l'Àmbit després de les restriccions per la pandèmia. L'ordre del dia es centrava en els Reptes per Impulsar l'Estratègia, en el Pla de treball 2022-2023 i en el Congrés Biennal.

A la part de reptes, es va fer la presentació dels grups de treball al voltant dels projectes de ciutat, la seva composició i l'inici de les seves feines. Es va fer una aturada llarga en el projecte del Bloc 4, on el Comissionat d'ESS de Barcelona, la presidència de la CoopCat i de la FCTC, i la coordinació de Coòpolis vam fer una presentació conjunta del procés que s'estava fent i dels avenços del mateix en vistes a aconseguir que el 2023 el Bloc 4 estigui en funcionament.

Posteriorment, es va passar a aprovar el pla de treball per les dues properes anualitats, i es feren grups de treball entre les assistents tant per treballar aquest punt com el següent, en el que es van recollir les propostes de formats, continguts i objectius de la trobada biennal que es vol fer fins el 2030 i que serveixi de fil conductor i d'espai central de validació dels objectius generals i específics de l'Estratègia ESS2030.

13/6/22: c/ Llacuna

Monogràfic de l'Àmbit per presentar davant del GM de l'ESS2030 i de les entitats adherides a l'Estratègia 2030 del conjunt de documents i treballs fets al voltant

del Bloc4. Els mesos anteriors, des de Coòpolis, les entitats representatives i els equips de l'Ajuntament i Barcelona Activa, s'han fet les feines d'elaboració d'un document marc general de relat i històric del projecte, així com s'aborden qüestions de governança, de finançament, de les activitats, i de desenvolupament dels serveis i activitats que s'hi trobaran. També es presenten els documents elaborats al voltant de la Missió, Visió i Valors del Bloc 4, així com els objectius generals del projecte, els objectius d'àmbit i els serveis i activitats que vindran a assolir aquests objectius. Finalment, es va presentar la proposta de reforma arquitectònica de l'edifici, diferent a l'original, i que recull el conjunt de propostes pels espais fets per les entitats representatives del cooperativisme participants en el procés, així com la imatge gràfica del projecte.

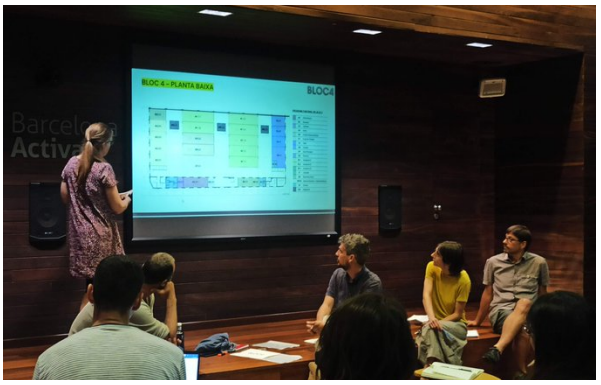

- **El BLOC4BCN, espai cooperatiu**

Tal i com hem anat fent en les darreres anualitats, des de Coòpolis hem fet del projecte del BLOC4BCN una de les apostes centrals pel que fa a estratègies d'intercooperació amb les administracions locals, les entitats representatives del cooperativisme català i el teixit cooperatiu i de l'ESS de la ciutat.

El Bloc4BCN és un espai sense precedents a la ciutat i al país, i que comptaria amb pocs projectes similars a nivell europeu. Fruit de la rehabilitació d'un dels edificis del recinte industrial de Can Batlló, a la part sud de la ciutat, es disposarà a finals del 2023 amb un edifici de prop de 4.500 m2 destinat de forma exclusiva al foment, l'extensió, la consolidació i el creixement de l'ESS de la ciutat, amb impactes afegits a l'Àrea Metropolitana i amb una clara voluntat d'incidir en termes del conjunt del país.

Des del 2012, les entitats que vam esdevenir promotores de la primera convocatòria de l'ateneu cooperatiu de Barcelona, venim defensant la necessitat d'aquest projecte per posar-la al costat d'altres polítiques públiques de foment

de l'ESS i contribuir així a aconseguir que aquesta sigui cada vegada més referencial a la ciutat i al coneixement general de la ciutadania. Això passa per afavorir el creixement quantitatiu d'entitats de l'ESS i de la seva massa de persones associades a través de les múltiples fòrmules possibles, però també pel creixement qualitatiu de la mateixa, fent-la present a sectors econòmics on fins ara o bé no té presència o és anecdòtica, i aconseguint que, a través de la intercooperació, es puguin fer propostes més ambicioses i transformadores dels circuits econòmics de la ciutat.

El 2019 es va aconseguir arrencar el compromís de l'Ajuntament de Barcelona per alliberar una inversió d'entre 6 i 10 milions d'euros per fer la rehabilitació de l'espai, situant aquí una de les fites. Tanmateix, el 2022 s'ha concretat que es preveu una cessió de l'edifici per un període de 4+3 anys, fent que quedi garantida la seva activitat fins el final del cicle de l'agenda 2030. Es preveu que aquesta cessió es farà a l'Associació Bloc 4, que es constituirà a finals del 2023, i que tindrà com a sòcies a l'Associació Coòpolis, la FCTC, CoopCat i previsiblement també la fundació Seira. Aquesta associació també serà la beneficiària dels convenis de suport a les activitats i al manteniment de l'edifici que es puguin signar amb l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

Des del 2020, i de forma continuada i intensa, s'ha generat un espai de treball amb les entitats representatives del cooperativisme català per definir la intervenció sobre l'edifici, primer, i generar el conjunt dels continguts, objectius i activitats que s'hi faran, allà. Aquestes aliances es posen en coherència amb els objectius inicials del projecte de 2012, que era vetllar per a que l'equipament no fos de gestió municipal, si no que es construís un procés de concertació públic-cooperatiu-comunitari. Una aliança que ha de servir per sumar capacitats, multiplicar impactes, i equilibrar les activitats en base a les necessitats reals dels diferents agents implicats. El territori, a través de les xarxes locals i la implantació territorial de les entitats que estiguin al Bloc 4, serà qui validi l'activitat del projecte, i qui pugui expressar quines són les necessitats que es detecten. El cooperativisme, representat per la FCTC i la CoopCat, però també per les entitats que conformem l'ateneu cooperatiu, som les responsables d'assegurar la qualitat dels serveis i activitats que s'hi faran, gràcies al coneixement situat que tenim, per una banda, i per inscriure les activitats, els vectors d'intercooperació i els serveis a les necessitats del cooperativisme de la ciutat i del conjunt del país. Finalment, les administracions públiques han de poder garantir l'accés universal de la ciutadania al serveis i activitats de

l'equipament i, més enllà, ha de poder venir a garantir que la seva activitat i recursos arribin a sectors de la població que tradicionalment queden lluny d'aquests projectes, sigui per origen, per condició social o renda disponible (temps o econòmica o cultural) o per edat o gènere. En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona s'ha compromès amb la rehabilitació de l'edifici i a garantir, a través de fórmules de conveni que encara estan per concretar, els recursos necessaris per garantir l'activitat, el manteniment i els serveis de l'edifici. Per la seva part, la Generalitat de Catalunya es comprometrà a donar suport a determinats serveis, principalment aquells que tinguin impacte de país, i que singularitzen el Bloc4 respecte als altres ateneus cooperatiu. També es compromet a donar suport al trasllat de l'ateneu cooperatiu, que actualment té les seves dependències al Bloc8 de Can Batlló, a les noves dependències del Bloc4, la que previsiblement i durant els propers anys serà ja la seva seu definitiva.

La consecució d'aquest objectiu, històric per Coòpolis, no ha estat gens senzilla, i ha requerit que des de l'ateneu cooperatiu s'haguessin de posar molts esforços. El treball amb les administracions sempre presenta desencaixos en els tempos dels processos, però també algunes rigideses o exigències derivades tant dels procediments interns de l'administració com pel fet que cal sempre buscar els suports amplis dins del consistori o dels respectius governs i pressupostos associats. També cal vetllar per l'encaix del projecte, i la seva irrupció, en el context concret de les polítiques públiques desplegades a la ciutat en relació a l'ESS, i acompanyar i gestionar els canvis que s'hagin de donar en termes de dispositius, programes o serveis que a l'actualitat es promouen des de l'Ajuntament o des de Barcelona Activa.

Per altra banda, s'ha hagut de posar molts esforços en poder apropar la proposta, el recorregut i l'estat de la qüestió a les entitats representatives. Tot i que elles porten des del 2019 debatent quin ha de ser l'encaix entre les seves dinàmiques i activitats i les dels ateneus cooperatius, a banda és clar de les relacions que puguin establir en termes polítics o estratègics la XAC i les entitats representatives. La proposta concreta de participar en la cessió d'un edifici d'aquestes dimensions i en la gestió d'un projecte d'aquestes dimensions, amb un marcat caràcter local, i tot i ser a la capital del país, ha suposat molts reptes interns per la FCTC i les entitats representatives, que no compten amb antecedents de participació en projectes similars.

Aquests dos factors han comportat que les trobades entre les entitats representatives i Coòpolis s'hagin mantingut al llarg de tota l'anualitat, així com espais de trobada fixes entre les entitats que constituirem l'associació Bloc 4 i l'Ajuntament de Barcelona, a les quals i de forma puntual també s'hi ha afegit el Director General, Josep Vidal. A través de les trobades, i de la quantiosa feina realitzada entre els espais de trobada, s'ha aconseguit comptar amb un seguit de documents i compromisos que han fet que el juny de 2022 es pogués presentar ja el projecte en el marc de l'Àmbit Participat de l'ESS de Barcelona, i l'1 de juliol de 2022, en el marc de les celebracions del Dia Internacional del Cooperativisme, es fes un acte públic de presentació del projecte al conjunt de la ciutadania, al qual van assistir l'Alcaldessa de Barcelona i el Conseller de Treball de la Generalitat de Barcelona.

Les previsions situen que a primers del 2023 es podrà fer ja l'acord de cessió de l'edifici una vegada s'acabin les obres a l'Associació Bloc 4, i al llarg del primer semestre del mateix any es concretaran els suports que donaran de forma combinada entre l'Ajuntament i la Generalitat a les activitats del projecte. Això permetrà generar l'estructura tècnica responsable de gestionar el que serà el dia a dia del projecte tant a les fases prèvies a la seva obertura com una vegada aquest obri les seves portes els darrers mesos de 2023 o a primer del 2024, per una banda, i que les entitats promotores de la iniciativa seguim amb les tasques de definició, optimització i coordinació del conjunt d'activitats i serveis que s'hi faran, així com per seguir sumant aliances o sinergies d'entitats o sectors per vetllar per la incidència en el sector i en la ressonància de les propostes que es facin.

Considerem que està totalment justificada la participació intensa de Coòpolis en aquest projecte. No només perquè serà la nova seu social, si no pel fet que és una proposta de Coòpolis que es faci aquest equipament, i perquè considerem que

vindrà a redundar de forma molt important en els objectius i serveis previstos a l'ordre dels ateneus cooperatius i, més enllà, en els indicadors generals de l'ESS de la ciutat i de l'ateneu en particular. Les dedicacions fetes serien associables als serveis i àrees d'Observatori (ja que és una proposta que neix a partir de la diagnosi i de les necessitats del teixit de l'ESS de la ciutat), d'intercooperació (ja que està exigint que moltes entitats treballem plegades en el disseny i desplegament del projecte), de relació amb agents del territori i amb les entitats representatives (quan és una de les apostes més ambicioses de l'Ajuntament pel que fa a l'impuls de l'ESS a la ciutat, al que les entitats representatives s'hi ha volgut sumar) i, finalment, pel servei complementari d'incubació de l'ateneu. Les tasques fetes en la gestió de l'actual incubadora de Coòpolis, que acull a 10 entitats, estan sent el banc de proves ideal per poder encarar el procés de disseny dels itineraris i els acompanyaments que s'oferiran a les més de 40 entitats que es pugui allotjar al Bloc 4.

- Trobades Coòpolis i Ajuntament per conveni d'activitats 2022: 24/11/2021, 9/12/2021
- Trobades entitats sòcies B4: 31/1/22, 18/3/22, 31/3/22, 21/4/22, 2/5/22, 25/5/22, 26/5/22, 9/6/22, 7/7/22, 21/7/22, 15/9/22, 29/9/22, 18/10/22
- Trobades B4 + Ajuntament: 24/11/2021, 13/1/2022, 27/1/22, 10/2/2022, 24/2/22, 24/3/22, 7/4/22, 5/5/22, 19/5/22, 2/6/22, 30/6/22, 14/7/22, 26/7/22, 8/9/22, 22/9/22, 6/10/22, 20/10/22
- Trobades B4 + Ajuntament + Generalitat: 16/12/21, 16/6/22, 10/10/22
- Acte públic de presentació del B4: 1/7/2022

- **<u>Trobades Generalitat: diverses àrees i departaments</u>**
- Subdirecció general de trebal en la Diversitat i el Tercer Sector de la Direcció General d'Economia Social i Solidària, el tercer sector i les cooperatives (2/3/22)

Trobada amb Isabel García Hernández, Subdirectora general de Treball en la Diversitat i el Tercer Sector, de la Direcció General d'Economia Social i Solidària, el tercer Sector i les Cooperatives, per la Subdirecció General de Treball en la Diversitat i el Tercer Sector, per explicar el projecte Coòpolis, les perspectives del B4, i que ens expliquin quines són les línies d'activitats de la subdirecció, així com per explorar possibles activitats conjuntes que es poden fer. Ens creuem contactes, però no s'acaba concretant en cap acció o activitat.

- Trobada amb tècnics de la DG de Migracions (14/7/22)

Trobada amb tècnics de la DG de Migracions per explicar activitats dels ateneus i presentar ETT Migracions. Quedem pendents de la trobada amb la Directora General per a que autoritzi l'inici de les feines conjuntes

- Trobada amb Direcció General de Migracions (23/9/2022)

Trobada amb Eunice Romero, Directora General de Migracions. La trobada es fa entre membres de tres dels ateneus cooperatius (Barcelona, Girona i Catalunya Central) amb membres de tots els serveis territorials de la DG, així com amb la Directora. El principi de la reunió va servir per presentar a la Directora General les feines que es duen a terme des dels ateneus cooperatius, així com el procés de creació de l'ETT de Migracions entre diferents ateneus en base a la voluntat que aquests puguin atendre a les necessitats específiques de les persones i comunitats de persones migrades i diverses que decideixen iniciar activitats econòmiques, i sobretot per aquelles que volen fer-ho en el marc del seu procés de regularització administrativa. Es comparteix també el recorregut fet de les comunicacions entre l'AC i l'anterior Direcció General i amb els serveis territorials, que estava molt limitada als compromisos que es poguessin assumir des de la DG.

Per part de la Sra. Romero, es comparteixen les línies de treball que té la DG destinades a la inserció de persones en situació irregular, que principalment són les subvencions ACOL, però també treballen en altres programes. El que es proposa per part de les dues parts de la trobada és d'intentar transversalitzar les polítiques de foment de regularització de persones migrades al conjunt dels programes d'ocupació, tot i que s'assenyalen alguns límits importants a aquest objectiu, per la dificultat que acompanya sovint a les accions combinades entre diferents Departaments de la Generalitat. En aquest sentit, des de Coòpolis ja s'ha treballat en un document de propostes d'esmenes i millores del programa ACOL, i es mostra la disposició per part del conjunt dels AC presents de revisar i participar dels processos de debat al voltant de nous programes que puguin sortir de la DG de Treball o de Migracions des de la mirada de l'ESS migrant.

També es proposa per part dels AC de poder disposar de contactes de la DG de Migracions per poder atendre situacions concretes que es donen amb persones que troben dificultats pels processos de constitució de cooperatives o de la seva incorporació com a persones sòcies treballadores, o com a treballadores en el

seu itinerari per acabar esdevenint sòcies precisament per la seva situació d'irregularitat. Davant dels problemes i els colls d'ampolla que estan suposant les atencions en qüestions d'Estrangeria, i essent del tot conscients que no és competència de la Generalitat poder regularitzar a persones, si no de l'Estat, si que des de la Generalitat poden posar mitjans per fer seguiments específics per alguns casos. Es proposa que els AC puguin treballar de forma conjunta amb els Serveis Territorials de la DG de Migracions per tenir una interlocució àgil per poder abordar aquestes situacions.

Es conclou la trobada amb el compromís de mantenir l'espai de trobada, explorar una trobada conjunta entre els AC, la DG de Cooperatives i la de Migracions de cara a adquirir compromisos concrets, de fer el retorn per part dels AC de les valoracions i propostes pel que fa a la línia de subvencions ACOL, i de participar en els processos als quals es convidi als AC per valorar nous programes públics adreçats tant a la generació d'ocupació per persones migrades com per la regularització de persones en situació irregular.

- Altres trobades

- 11/10/22: Trobada amb la Fundació Surt

L'objectiu de l'encontre era creuar informacions del funcionament de l'ateneu cooperatiu i les línies d'activitat de la Fundació. Sobretot se centra en les línies de treball de Cercle de Transició Ecosocial, per la part d'habitatge, ja que Surt està col·laborant amb una cooperativa d'habitatges feminista que busca poder incloure dos habitatges per a dones en situació de violència domèstica. Es comparteix amb La Dinamo i Sostre Cívic els encaixos que s'ha trobat a diferents projectes, i quedem compromesos a compartir evolucions de la situació,

- 11/10/22: Trobada amb el grup municipal d'ERC

Trobada amb el grup municipal d'Esquerra Republicana i amb el Raül Romeva, de visita al barri, per explicar el programa dels ateneus cooperatius i en concret, les línies de treball de Coòpolis, així com les perspectives de cara al Bloc4.

c) Conclusions

Realitzem una valoració molt positiva del funcionament i els objectius d'aquesta àrea. S'han assolit els objectius mínims de cadascuna de les línies de treball, i en la majoria de casos, s'han superat les expectatives més altes.

L'ateneu cooperatiu ha pogut articular correctament la seva activitat, i ha pogut combinar l'expertesa de les entitats que ja hi formaven part en convocatòries anteriors amb aquelles que s'han incorporat per primera vegada. L'existència d'espais d'Assemblea, de Coordinacions de Programes i de Comitè Rector, així com la incorporació de personal en els àmbits de la coordinació tècnica, han permès superar els reptes del canvi de l'ordre i el pas dels Eixos als Serveis, en primer lloc, i articular el funcionament de l'ateneu i dels 4 cercles associats, explotant les potencialitats de cadascuna de les 21 entitats promotores. L'assentament de les dinàmiques internes ha permès també que fruïssin accions de treball conjunt entre cercles diferents, o entre aquests i l'ateneu, així com transversalitzar determinades mirades o pràctiques al conjunt de les activitats de Coòpolis.

Pel que fa a la Xarxa d'Ateneus Cooperatius i els seus diferents espais de coordinació i funcionament, considerem que les modificacions introduïdes a la nova ordre dels ateneus cooperatius, que atorgava les tasques d'interlocució i coordinació de la XAC amb la Direcció General a la pròpia XAC, són més que positives. Valorem que l'estat de l'articulació dels ateneus cooperatius entre si, i a diferents nivells (operatiu, estratègic, territorial, sectorial, de capacitat d'agència,...) s'ha consolidat de forma molt important. El paper de la Comissió de Seguiment, delegada de la XAC per les tasques de secretaria i articulació, i tot i ser la primera anualitat i es treballava a les palpentes, ha estat determinant, i es deixa molta dinàmica establerta per la segona i tercera anualitat de la present convocatòria.

En relació a la participació i el paper de l'Ateneu Cooperatiu en els espais formals d'articulació de l'ESS de la ciutat, i en els d'aquests amb les administracions locals, també en fem una valoració molt positiva. Es referma el paper i la presencialitat de Coòpolis davant d'altres agents de l'ESS que no són el cooperativisme (món associatiu, societats laborals, mutualitats, tercer sector) i la percepció de ser una eina de promoció i foment de l'economia social en el seu conjunt, amb especial atenció vers el cooperativisme, i amb una orientació clara vers la transformació socioeconòmica de la ciutat i dels seus barris, constatable a partir de les propostes en l'àmbit de les cures i les economies feministes, les migracions i la diversitat, l'habitatge cooperatiu, la transició energètica o el consum responsable. L'espai de l'Àmbit Participat i del grup Motor de l'Estratègia ESS2030, i la participació activa de Coòpolis a les diferents trobades, han permès generar i consolidar aliances i línies de treball amb entitats d'arreu de la ciutat

que alhora han permès que el projecte del Bloc 4 fos assumit pel conjunt de l'Àmbit com un dels projectes de ciutat.

El Bloc 4 és sense dubte un dels àmbits de treball en el que s'ha assolit els majors objectius. Després de molts anys de treball amb l'Ajuntament de Barcelona i amb les entitats representatives del cooperativisme (CoopsTreball i CoopCat), finalment es disposa ja d'un edifici que encara el segon any d'obres amb previsió de finalització pel juliol de 2023, i una forma jurídica que rebrà la cessió de l'edifici fins, previsiblement, el 2030 i que estarà conformada per l'Associació Coòpolis (que agrupa a entitats de l'ateneu cooperatiu), la FCTC i la Fundació Seira, amb la posterior incorporació de la Confederació de Cooperatives de Catalunya, sempre que els seus òrgans ho aprovin. Estan molt avançades les converses pel que fa als serveis que s'oferiran al Bloc 4, entre els quals es comptaran el conjunt dels de l'ateneu cooperatiu, que ara s'amplien amb aquells proposats per les entitats representatives del cooperativisme català i les propostes consensuades amb l'Ajuntament de Barcelona, Barcelona Activa i la Generalitat de Catalunya. Es compta també amb un conveni marc entre les dues administracions, que s'ha de renovar el proper 2023, en el qual les dues es comprometen a donar suport al funcionament de l'ateneu cooperatiu de Barcelona en el marc del Bloc 4. El potencial d'activitats, d'impacte i els efectes multiplicadors i catalitzadors que tindrà el Bloc 4 a partir de la seva posada en marxa pel teixit cooperatiu i del conjunt de l'ESS de la ciutat i del país són encara qüestions per comprovar, però creiem fermament que serà un revulsiu molt important per impulsar el conjunt de l'ESS. El paper de Coòpolis en tot aquest procés ha estat del tot fonamental, i considerem que situa a l'ateneu cooperatiu de Barcelona en un marc de relacions i operacions que ha de permetre tant la seva estabilitat en el temps com amplificar els seus impactes, alhora que incrementar la seva referencialitat com a dispositiu de política pública concertada d'atenció a la ciutadania.

Finalment, i relacionat amb diverses de les qüestions comentades als apartats anteriors, creiem que hem incrementat la referencialitat de Coòpolis a través de les relacions institucionals que ha anat establint, o acollint a visites internacionals de xarxes de l'ESS d'altres països. Si bé aquesta anualitat s'ha prioritzat un treball de caràcter més intern en relació al Bloc 4, s'han atès a múltiples persones, entitats o ens al llarg de l'any.

d) Repte de futur

De cara a la segona anualitat dels ateneus cooperatius, des de l'àrea de representació es detecten els següents reptes a afrontar:

1. Organització Interna

- Incrementar les participacions als espais de presa de decisions de l'ateneu cooperatiu
- Incorporar noves entitats a l'assemblea en base a les relacions que s'estableixen per les línies d'activitat de l'ateneu o els cercles
- Intensificar la transversalització de mirades i pràctiques al conjunt de l'activitat de l'ateneu
- Incrementar el treball conjunt entre l'ateneu i els cercles per optimitzar les capacitats de les entitats que conformem l'agrupació d'entitat.

2. Xarxa d'Ateneus Cooperatius

- Consolidar el funcionament dels òrgans de la XAC, assegurar la participació en els grups de treball i aportar el coneixement acumulat
- Preparar l'equip de Coòpolis per assumir la Comissió de Seguiment per la tercera anualitat

3. Relacions amb el teixit de l'ESS de la ciutat

- Consolidar la presència als espais de l'Àmbit Participat i al GM de l'Estratègia ESS2030 de Barcelona.
- Establir relacions estables amb la XES Barcelona i els seus grups locals tant per activitats de base territorial com en base als eixos de treball de les dues organitzacions.

- Incrementar el número d'entitats que participen dels espais de decisió de l'ateneu cooperatiu.
- Mantenir la referencialitat de Coòoplis a l'ecosistema de la ciutat

4. Projecte Bloc4BCN

- Mantenir el paper actiu i tractor de Coòpolis en la definició del projecte, així com dels serveis i activitats que s'hi inclouran.
- Vetllar per generar aliances amb altres entitats i espais de l'ESS de la ciutat per incrementar encara més el potencial d'impacte del projecte.
- Definir els protocols per l'allotjament d'iniciatives i generar protocols i itineraris d'acompanyaments per les entitats en funció de les seves necessitats i situació.
- Treballar amb les entitats representatives per assegurar que de forma conjunta es genera una oferta adaptada a les necessitats i perspectives del teixit de l'ESS de la ciutat, de l'AMB, i vetllar per l'impacte de país.

- **Aliances externes i agents clau**

- Mantenir la referencialitat de l'ateneu cooperatiu vers les administracions locals i nacionals, amb voluntat de transversalitzar les accions de Coòpolis a d'altres àrees (serveis socials, migracions, atenció a la diversitat, jovent...)
- Incrementar i intensificar les relacions internacionals del projecte, tant per incorporar noves perspectives com per fer transferència de coneixement i pràctiques acumulades per l'ateneu.
- Potenciar els cercles de l'ateneu per a que estableixin aliances sectorials i s'incrementi el seu potencial impacte.

2.2. Suport - Acompanyament

a) Introducció

El servei d'acompanyament per a la creació i consolidació de cooperatives inclou l'atenció individualitzada i a mida a projectes de l'ESS que necessitin ser acompanyats ja sigui per a adquirir més competència i estabilitat o per néixer de zero. EL servei d'acompanyament treballa en relació estreta i coordinació amb el

servei de formació per detectar quines són les necessitats formatives dels projectes acompanyants i poder reforçar l'atenció individualitzada que reben guanyant autonomia.

Segons l'estat i les necessitats de la iniciativa, el servei d'acompanyament ofereix 3 itineraris diferents: **Creació, Consolidació i Transformació**.

Itinerari de Creació, pensat per als projectes d'emprenedoria cooperativa. Aquest itinerari està diviti a la vegada en 3 fases.

a) **Acollida:** primera atenció al projecte, detecció necessitats, encaix amb els serveis que ofereix Coòpolis, anàlisi DAFO del projecte i derivació als Tallers Grups Cooperatius (Estatuts, Pla de Viabilitat i Gestió d'equips).
b) **Procés:** aterratge dels conceptes apresos als Tallers cooperatius i elaboració dels Estatuts i el Pla de viabilitat econòmic.
c) **Constitució:** acompanyament en els tràmits de constitució (notaria i registres corresponents)

Itinerari de Consolidació pensat per als projectes que ja tenen una forma jurídica, estan en funcionament i necessiten recolzament en els aspectes següents:

- Dubtes sobre fiscalitat
- Dubtes sobre laboral/contractació
- Gestió societària: baixes/altes socis
- Comptes anuals
- Assessorament sobre estratègies de finançament
- Planificació del negoci a llarg termini
- Redacció o modificació d'Estatuts.
- Definició de serveis/productes
- Relleu cooperatiu / Transformacions
- Plans de viabilitat
- Redacció del Reglament de Règim Intern
- Sostenibilitat d'equips
- Màrqueting i comunicació

Itinerari transformació pensat per aquelles iniciatives que ja tenen activitat (econòmica o no) i que volen fer un pas més en la seva consolidació, ja sigui per

canvis de necessitats que es donen en el projecte (tancaments d'empreses per jubilació o suspensió de pagaments) o per poder accedir a espais nous en els que no seria possible amb la forma jurídica que tenen (concursos i licitacions públiques). En l'itinerari de transformació trobem diferents tipus de transformacions:

- D'SL a cooperativa
- D' associació a cooperativa
- D' iniciatives socials sense forma jurídica a associació.
- D' iniciatives socials sense forma jurídica a cooperativa.

b) Acompanyaments

Durant l'anualitat 2021-2022 a Coòpolis hem acompanyat un total de **122 projectes**, entre creacions, consolidacions i transformacions, tots ells de l'ESS i la majoria cooperatius

D'aquests projectes, la distribució per sectors és la següent:

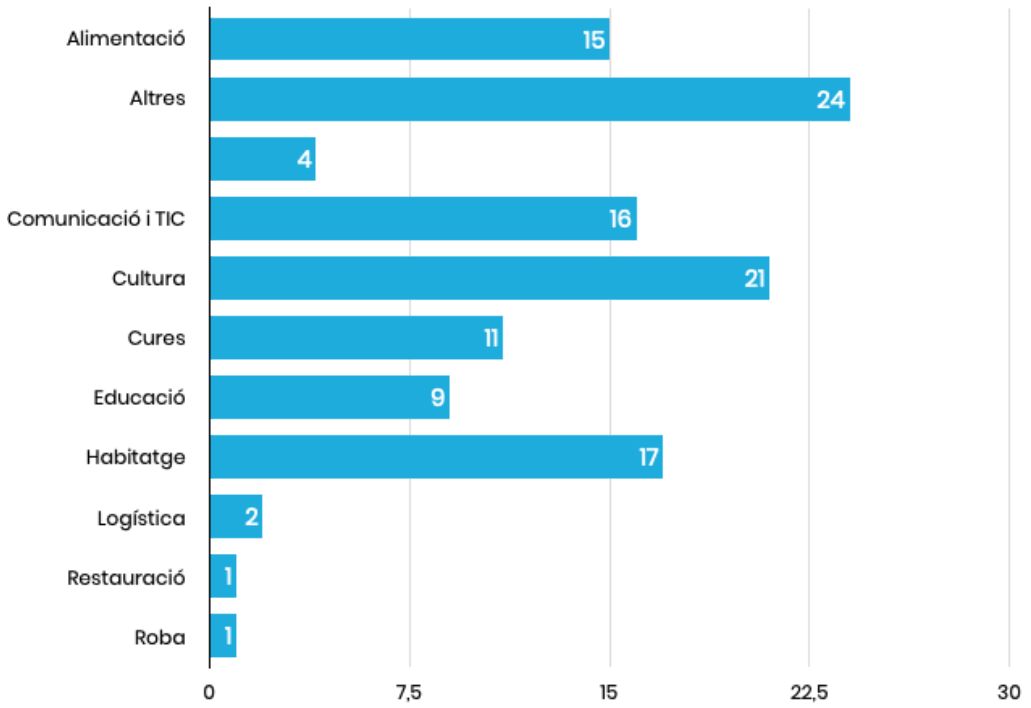

La distribució de l'origen dels projectes acompanyats per districtes és la següent:

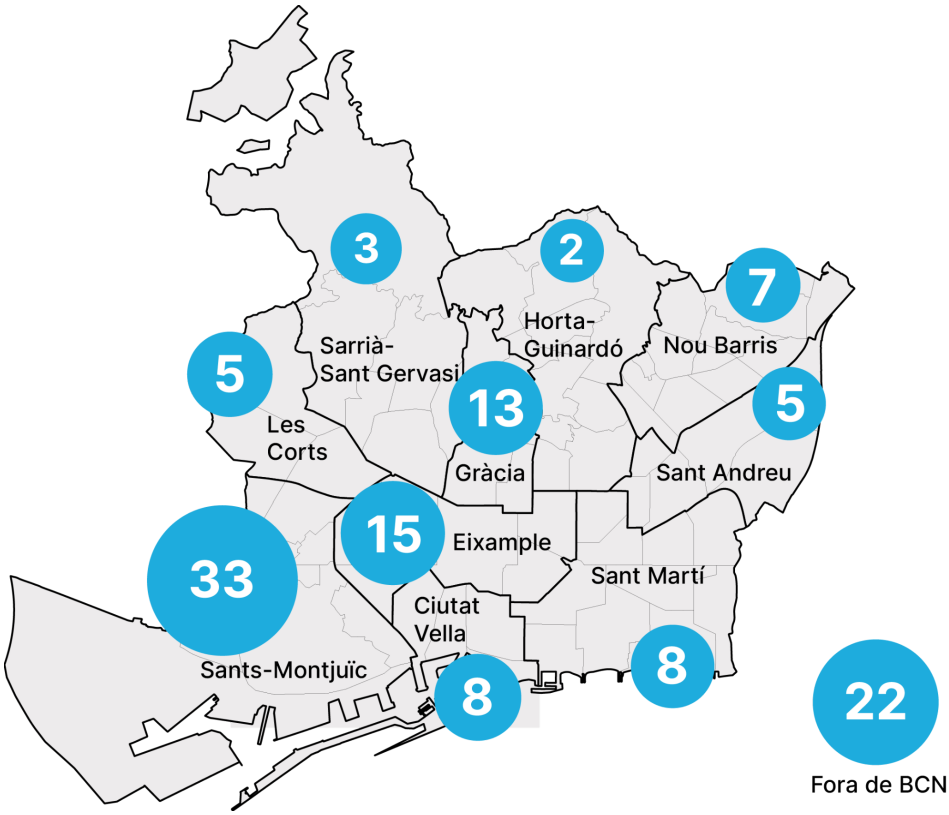

La distribució de participants registrats per gènere és la següent. El 61,3% dels participants en els acompanyaments eren dones i el 38,6% homes

A continuació narrem amb detall quines característiques principals han tingut els acompanyaments que s'han dut a terme segons l'¡itinerari del qual han format part:

- **Creació**

Durant aquesta anualitat els acompanyaments de creació han baixat; pensem que per l'efecte encara de la crisi de la Covid-19. Habitualment i tractant-se de l'Ateneu de Barcelona l'entrada de projectes venia donada pel mateix moviment natural del teixit econòmic de l'entorn però durant aquesta anualitat la quantitat de demandes d'acompanyament per a la creació d'iniciatives han fet dubtar de si finalment es podrien assolir els indicadors mínims estipulats per l'ordre.

En total, aquest any s'han acompanyat **64 projectes** de creació. La naturalesa d'aquestes iniciatives varia segons el cercle del qual formen part però si ens centrem en els sectors, la distribució ha estat la següent:

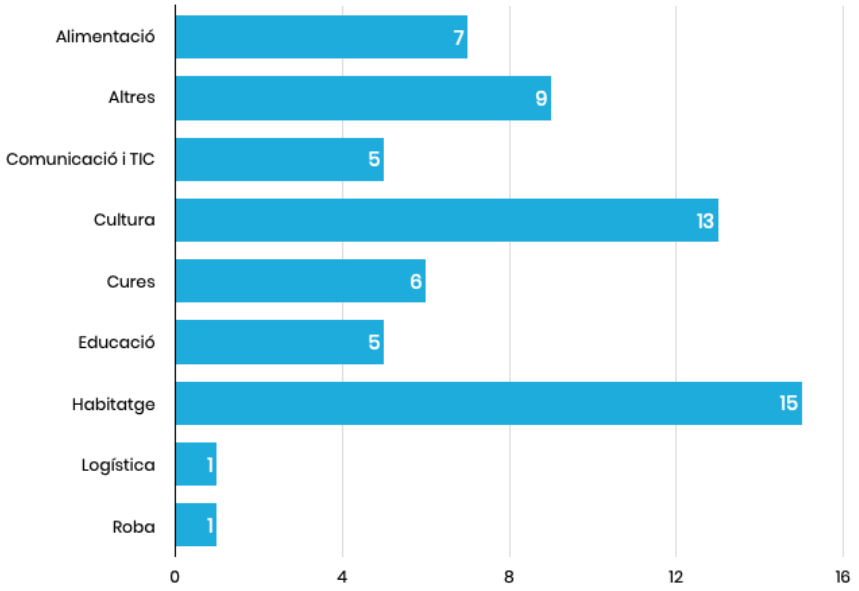

L'anàlisi d'aquestes dades situa la fórmula cooperativa, de manera majoritària, en sectors on el retorn social és clar com pot ser el sector de les cures, de la cultura, de l'alimentació o l'habitatge.

En el cas d'**habitatge**, hi hagut un clar increment respecte a anys anteriors gràcies a l'èmfasi del Cercle de Transició eco-social que ha notat una pujada de demandes respecte a la creació de cooperatives d'habitatge compartit i a l'arrencada de les comunitats energètiques. Des de l'àrea de Suport central també s'ha notat un increment de demandes de constitució per part de grups d'arquitectes.

Respecte a l`àmbit de la **cultura**, que és un dels altres sectors predominants, la naturalesa dels projectes és més variada però en la majoria d'ells es vol utilitzar l'art com a eina de transformació social i de visibilització de col.lectius concrets.

Pel que fa a les cooperatives d'**Alimentació**, la gran majoria d'elles són de consumidors i usuaris o de comerços d'alimentació que agafen el relleu.

Finalment, és important destacar que el sector de la **comunicació i la tecnologia** està progressivament acostant-se a la fórmula cooperativa com a opció per a emprendre, un fet a destacar perquè habitualment la forma cooperativa és anecdòtica sobretot en el sector de la tecnologia.

La darrera dada per a destacar és que el **71% dels participants** en els acompanyaments de creació de cooperatives **són dones** emprenedores.

- **Projectes XL**

De tots els projectes de creació n'hi ha 8 la complexitat dels quals sobrepassa la naturalesa majoritària dels acompanyaments de creació ja sigui perquè es tracat de creació de figures de segon grau o perquè l'acompanyament s'ha dut a terme a diferents nivells com el fiscal, el financer o el societàri, entre d'altres. Tot i que l'ordre contemplava 65h de mitjana per a cadascun d'aquests acompanyaments els projectes no han necessitat aquesta inversió de temps tot i que sí que hagin sobrepassat àmpliament les 30h habituals.

Aquests projectes són: Cooperativa de segon grau Azimut-Aiguasol (dins del marc dels projectes Singulars), Col.lectiva't, En Ment, Contramirada, Cooperativa de segon grau Impulsem Raval, Backpack and go, Cooperativa de segons grau Nau Bostik i La Tresca i la Verdesca

- **Consolidació**

Durant aquesta anualitat els acompanyaments de consolidació han incrementat respecte a l'anualitat anterior. Creiem que aquest fet també ve provocat com a rèmora de la crisi de la Covid-19; no es creen tantes cooperatives i les que hi ha necessiten assessorament per reinventar-se o finançar-se.

En total, aquest any s'han acompanyat **28 projectes** de consolidació que arribat a Coòpolis majoritàriament amb dubtes respecte a gestió societària (altes i baixes de socis), gestió financera (falta de liquiditat i necessitat de reorganització financera interna i finançament), dubtes sobre contractació laboral i assessorament sobre com redirigir el negoci (pla de negoci a llarg termini o redefinició de serveis o productes), com a majoritàries.

La naturalesa d'aquestes iniciatives varia segons el cercle del qual formen part però si ens centrem en els sectors, la distribució ha estat la següent:

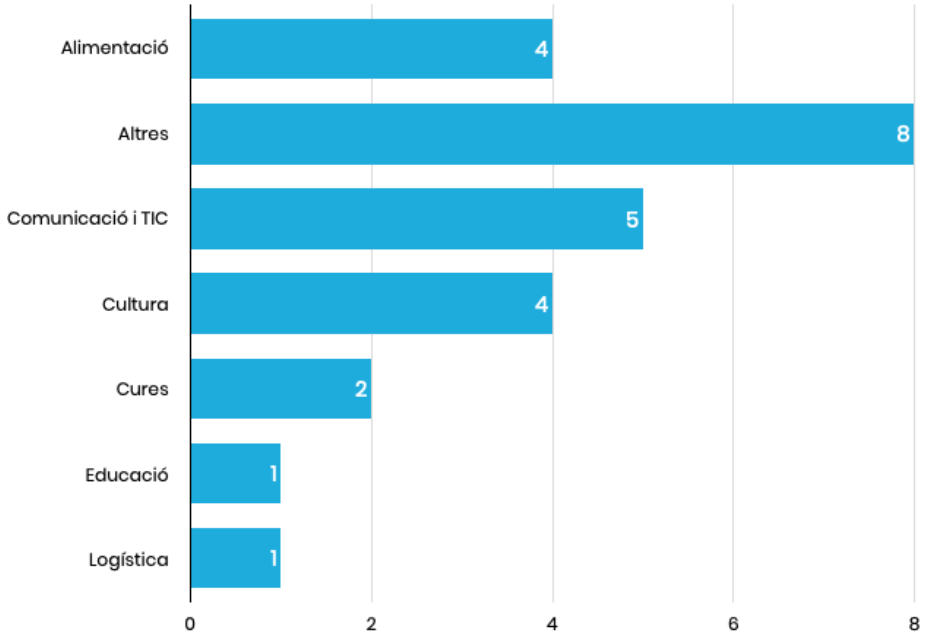

.En el cas dels projectes acompanyats per a la seva consolidació veiem que a diferència dels de creació, habitatge no registra cap acompanyament. Aquesta dada es deu al fet que els projectes d'habitatge cooperatiu són de progressió lenta i, en el cas de comunicació i tecnologia veiem que el nombre d'acompanyaments de consolidació no varia tant respecte al de creació. En qualsevol cas, i en el cas de la consolidació, la varietat de sectors és més clara que respecte a la creació.

Respecte a les demandes de consolidació que no hem pogut atendre per falta de personal especialitzat o perquè l'ordre no contempla aquest tipus d'acompanyaments, hem rebut peticions d'acompanyament o en gestió de conflictes interns i en dissolució de cooperatives.

- **Transformació**

Respecte als projectes de transformació, aquesta anualitat s'han atès 25 projectes de transformació que inclouen els supòsits descrits anteriorment en l'apartat d'introducció. Respecte als tipus de transformació, la catalogació dels projecets es la següent:

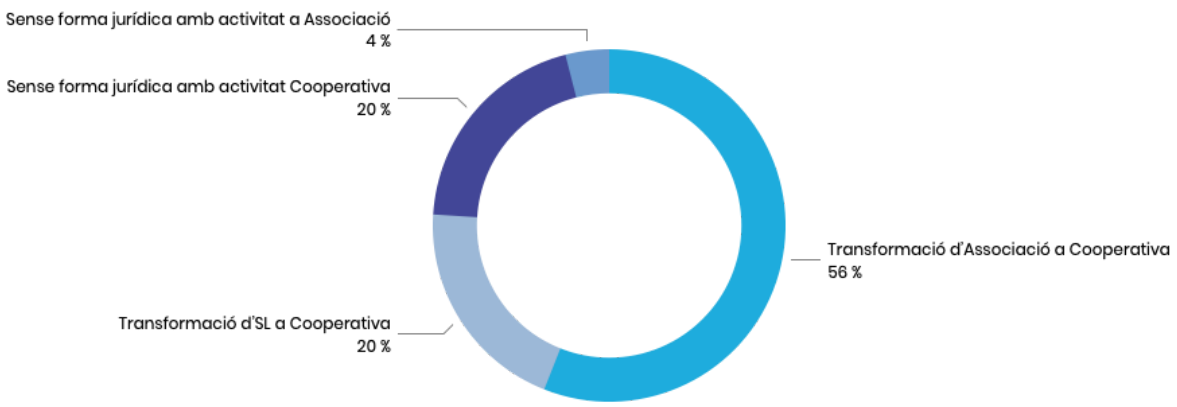

Des de Coòpolis considerem que qualsevol moviment amb una base social, tot i que no tingui forma jurídica, presenta una estructura, una organització i una activitat que s'ha de visibilitzar i per tant els considerem també casos de transformació que busquen sempre guanyar estabilitat i consolidar-se en la seva tasca. Per tant, qualsevol activitat que es tranformi i especialment les que s'orienten cap a una nova activitat econòmica autogestionada (cooperativa) són susceptibles de ser acompanyades en aquest itinerari.

Com a Ateneu Cooperatiu atenem qualsevol iniciativa de l'ESS i intentem que a través del nostre acompanyament agafi seguretat i s'enxarxi en el teixit del territori. És per aquest motiu que els projectes de transformació inclouen no només els tràmits legals necessaris per a constituir-se (com a Associació o Cooperativa) sinó també qualsevol assessorament que necessiti per a que la iniciativa aprengui a moure's i gestionar la nova forma jurídica.

- Taula de projectes acompanyats

Ateneu Cooperatiu

Nom del projecte	Estat	Tipus	Resum
Conreu Sereny SCCL	Constituïda	Consolidació	Cooperativa de treball que solicita consulta d'estabilització econòmica i de gestió societària. Acompanyament per a la consolidació.

Impulsem SCCL	Constituïda	Consolidació	Creació d'una cooperativa de Segon Grau.
Ardit	Constituïda	Consolidació	Projecte de cooperativa de treball que presta serveis de disseny web i comunicació per a cooperatives. Actualment es troba allotjada a la incubadora de Coòpolis.
Col·lectivaT	Constituïda	Consolidació	Cooperativa de treball associat de treballadores de coneixement que proporciona serveis de traducció cultural, de recerca i serveis tecnològics per treball col·laboratiu i lingüístic. Sector cultural.
Codi Cooperatiu	Constituïda	Consolidació	Projecte de cooperativa de treball que té com objectiu proveir a empreses, col·lectius o usuaris de serveis de assessorament, anàlisi i desenvolupament de tecnologia, especialment centrats en tecnologia web o per sobre de Internet.
CUBIC - Cooperativa d'Usuàries de la Bicicleta	Constituïda	Consolidació	Projecte de cooperativa de consumidores i d'usuàries o integral que té com a objectiu a crear una xarxa d'aparcaments per a usuaris i usuàries de la bicicleta a la ciutat de Barcelona. Aquesta xarxa permetrà desplegar en un futur una sèrie de serveis relacionats amb la bicicleta i la mobilitat sostenible, buscant alhora col·laborar i cooperar amb altres iniciatives ja en marxa, com ara Som Mobilitat, el BACC o Biciclot.
Azimut 360 SCCL	Constituïda	Consolidació	Dues cooperatives de l'àrea de transició ecosiocial (Azimut i Aiguasol) que volen crear una cooperativa de segon grau dins del marc d'un projecte Singular.
Nau Bostik	En procés de constitució	Consolidació	Consittució d'una cooperativa de 2n grau entre totes les entitats que conformen la Nau Bostik per poder crear una estructura estable que assumeixi la gestió de l'espai i pugui a la vegada signar juridicament un possible conveni de gestió amb l'Ajuntament.
Zumzeig Cinema	Constituïda	Consolidació	Cooperativa de restauració-cultural (cinema-bar) que sol.licita un assessorament per a la gestió econòmica interna.
SIALSIG	Constituïda	Consolidació	Cooperativa de treball amb dubtes sobre gestió societària.
Circula Cultura	Constituïda	Consolidació	cooperativa de treball que està valorant la incorporació d'una tercera sòcia i necessita assessorament societari. Aocmpanyament de consolidació.
La Tresca i la Verdesca	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball que realitza activitats artístiques multidisciplinars, des de la

			producció, administració, venda fins a la distribució d'aquestes.
Dades comunals	No finalitzat	Creació	Projecte de cooperativa de treball en el sector de la programació informàtica que aposta per la transformació digital cap a opcions més ètiques
Comma	No finalitzat	Creació	Projecte de cooperativa de treball d'arquietctes que ofereixen actualitzar i democratitzar la comunicació arquitectònica des de l'audiovisual a pasrtir d'una estratpegia anscuda durant le confinament nper oferir visistes arquitectòniques / informació arquitectònica d'interès.
CoopSana	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball sense ànim de lucre constituida per dos profesisonals de la medecina xinesa que volen professionalitzar-se i adquirir una estructura jurídica legal per poder facturar.
Panot Films	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball per esdevenir una productora audiovisual de projectes sociales, tan local scom globals. La idea és poder oferir cinema creatiu i documental participatiu.
Pangëïka	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball d'educació que vol oferir serveis de lleure aals centres educatius i que té la intenció de millorar les condicions de precarietat laboral de les treballadores del món del lleure.
ELVIRA PARK	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball formada per un grup de professionals independents de la comunicació audiovisual amb base a Barcelona. La intenció ñes convertir-se en agents transformadors des d'una perspectiva ecofeminista del sector al qual pertanyen.
BackToTheBlock	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball associat de producció musical de 4 sòcies que volen fer tallers per a les escoles i organitzar festivals de música.
Yoga Coop Alegre	Constituïda	Creació	Cooperativa Integral de Consumidors i Usuaris i Treball Associat fruit del relleu d'una escola de ioga, Espacio Alegre, que després d'una llarga trajectòria al barri tancava les seves portes per continuar la seva activitat únicament de forma online. Davant aquesta decisió un grup d'estudiants i mestres de ioga aposten per impulsar aquest nou projecte.
Filip Ramesh Mitra	No finalitzat	Creació	Projecte de cooperativa delaboració de productes alimentaris vegans. Es tracat d'oferir una opciço ètica mediambientalment parlant i ecològica a un preu acceptable. La cooperativa

			seria d'entrada de 2-3 persones. La idea és vendre els productes a través d'stands o en parades de mercats municipals de Barcelona.
Indagora	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball de psicòlogues.
Barrafreda can Carol	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball dedicada a la restauració de la barra del casal de Can Carol. Han guanyat un concurs i són el projecte licitador de la iniciativa.
Marta Monsó Martínez	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball d'arquitectes de 3 sòcies que ofereixen com a activitat el disseny de projectes arquitectònics de rehabilitació.
Dafnis Casado Alvarado (SoundCheck)	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball sense ànim de lucre del sector audiovisual de dues sòcies. Tenen la intenció d'organitzar esdeveniments musicals amb un equip tècnics reciclat.
Filtres Naturals Absorbents	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball de fabricació i comercialització de de filtres absorbents pels hidrocarburs a l'aigua i a les superfícies terrestres que consta d'una materia prima que e srenova indefinidament com son els cabells que habitualment llencem.
Backpack&Go	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball per a la comercialització d'experiències turístiques sostenibles i responsables a nivell internacional.
Plan H Media	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball sense ànim de lucre de serveis de comunicació audiovisuals, especialment a través de l'elaboració de podcasts amb impacte social.
ASSUT STUDIO	En procés de constitució	Creació	Projecte de constitució d'una cooperativa d'arquitectes.
EL PATIO (Antic RESSTAU)	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de consumidores i usuàries d'oferiment de serveis de restauració i productes de cooperatives membres, ubicada al Turó de la Peira i amb clara vocació social, compta amb la participació de l'Associació Enrique Zarte, Alternativa3, etc. i amb més de 500 persones voluntàries.
Dolmen Studio	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball format per 3 tècnics de so que compten amb un estudi de gravació a Nou Barris
alterevents	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa per a la part gastronòmica d'alterevents: servei de càterings i gestió del bar menjador de l'Ateneu Popular 9

			Barris.
BASE Ò	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball amb origen a la fàbrica de creació Fabra i Coats entorn a l'educació i la cultura, i el seu vincle amb joves, infants, mares i conciliació familiar i transformació dels espais culturals per a la integració de les famílies.
Nomdonalagana	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball que té com objectiu la creació un obrador artesanal de melmelades que pretén solucionar un problema social de manca de treball i vol que la iniciativa sigui un espai generador de llocs de treball.
PHANTASIA	No finalitzat	Creació	Consulta sobre la creació d'una cooperativa. Assesorament inicial. Associació de professionals de diferents sectors, per tal d'oferir un servei 360 en l'àmbit de la comunicació i creació de contingut.
Ökollective	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball de dues sòcies que té com a objectiu oferir producció de roba reciclada per apostar per un disseny sostenible. Guanyadors del Premi Micaela Chalmeta.
La Teranyina de Tècniques	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball sense ànim de lucre de dues sòcies que ofereixen servei com a tècniques de so i audiovisuals.
Som Ecologística	En procés de constitució	Creació	Cooperativa de segon nivell de la que formen part Feina Activa (empresa d'inserció, SL), Economia Solidària (empresa d'inserció SLU), Solucions última Milla SLU, Som ecologística i 3 sòcies unipersonals. La idea és generar una eina d'integració social de persones per prestar serveis d'última milla.
Les Pinyes	No finalitzat	Creació	Projecte artístic que mitjançant una cooperativa de treball vol apropar el teatre visual a les escoles.
Contramirada	En procés de constitució	Creació	Projecte de creació de nova cooperativa de treball del sector cultural amb la intenció d'incloure una mirada de vsisbilització del col.lectiu LGTBI, a través d'espectacles, formacions. La intenció es crear una escola de dansa, interpretació i arts escènqiues amb la mirada trasnversal LGTBI.
Usue	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball d'arquitectes que té com a objectiu generar projectes d'arquitectura de l'hàbitat (de l'entorn) amb la intenció que contribueixin a la transformació social des de la sostenibilitat ambiental.

LINKARK	Constituïda	Creació	Projecte cooperativa de treball d'arquitectura i paisatgística amb una metodologia pròpia (BIM) formada per de dues arquitectes amb experiència prèvia en el mateix entorn laboral.
Tangencial	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball que neix de la unió de diverses persones que formen part de diferents associacions i que ara volen oferir una estructura legal propia i adequada per a poder facturar. Es tracta d'un projecte d'impacte social a l'entorn de la cultura maker.
Alfonso	No finalitzat	Creació	Projecte de cooperativa de treball que agafaria el relleu cooperatiu d'una altra empresa ja existent de cosmètics. Els treballadors, en vistes de la jubilació, s'estan informant de com haurien de fer-ho per constituir-se com a cooperativa i assumir l'empresa.
Tàndem LIJ	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball sense ànim de lucre que té com a objectiu establir un equip de treball en el sector de la mediació literària infantil i juvenil, crear xarxa entre els diferents professionals del sector, posar en valor la literatura infantil i juvenil i la seva mediació i crear contingut de formació i divulgació de qualitat sobre literatura infantil i juvenil.
La Conxita	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball de 3 sòcies que volen obrir un nou comerç a Sants on. vendre discs , llibre si on organitzar també activitats culturals que dinamitzin el barri.
AADAS	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball sense ànima de lucre que uneix a professionals que ofereixen acompanyament psicològic, juridic i social a supervivents de violències sexuals
NAOC	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball de formació i consultoria en Soft-skills i lideratge.
Coopelia	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball de dues artesanes que volen unificar esforços per generar une spai óptim per treballar i dignificar les seves condicions laborals.
Grans Dones	No finalitzat	Creació	Porjecte de cooperativa (forma jurídica a definir) que vol unir en convivència a dones grans amb ones joves, compartint la vivenda i el dia a dia.
Arquitectura Circular	No finalitzat	Creació	Projecte de cooperativa de treball d'arquitectes.
Sistema THEAD	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de treball de dues sòcies que ofereixen formació per al rpofessorat en robòtic i TICS, i formació per als infants d'entre 3 i

			18 anys sobre programació.
EN MENT (antic Psicologia Completa)	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball, nascut arran de l'emergència sociosanitària derivada de la pandèmia del Covid19, que té com a objectiu la democratització de l'accés a la psicologia.
Natural Hemp Roots	Constituïda	Creació	Projecte de cooperativa de treball de cànem industrial i agrari, tenen un proveïdor extern que compraria la llavor i elles farien el manipulat procés fins al tallat i la distribució que li oferirien a aquesta empresa externa de brussel·les.
Felipe Hernán Contreras Muñoz	Constituïda	Creació	Cooperativa (orquestra) amb diverses consultes legals per a conflictes interns entre les sòcies del Penedès
Alenar	No finalitzat	Creació	Projecte de cooperativa de treball de professionals del benestar i la salut (creixement personal) que té la intenció de crear un centre ones puguin realitzar tot tipus de teràpies i fer formació per al creixement personal a través de grups de treball concrets liderats pels mateixos treballadors de la cooperativa.
Genera Associació	Constituïda	Creació (transformació)	Transformació d'una associació en una cooperativa de treball sense ànim de lucre que busca la redefinició dels rols socials des d'una perspectiva de gènere a través de la defensa i reivindicació dels drets de les dones.
Relab estudio	En procés de constitució	Creació (transformació)	Transformació d'una SL a una cooperativa de treball de prestació de serveis entorn el disseny i la tecnologia.
Arquitectura de Contacte	En procés de constitució	Creació (transformació)	Projecte de transformació d'una associació a una cooperativa de treball que presta serveis d'arquitectura per a la transformació social a partir de la participació
De Mans a Terra	No finalitzat	Creació (transformació)	Projecte de transformació d'una associació a cooperativa de treball sense ànim de lucre que presta serveis d'arquitectura amb una clara aportació pel respecte al medi ambient, la reducció de residus i el reciclatge de materials i que prioritza la salut de qui habita els espais.
Ceramicat	En procés de constitució	Creació (transformació)	Transformació d'una SL en una cooperativa de treball sense ànim de lucre, incloent-hi a noves persones. Sector artesania.
El Camino del Elder SLU	Constituïda	Creació (transformació)	Transformació d'una Sl en una cooperativa de treball sense ànima de lucre que ofereix tallers per a la dinamització d'equips i la resolució de conflictes.
Enginyeria sense	No finalitzat	Creació	Transformació d'associació a cooperativa de

Fronteres		(transformació)	l'associació Enginyers sense Fronteres. Actualment estan en un procés de reflexió interna per valorar vies per professionalitzar l'activitat de l'associació prestan serveis per altres entitats, entre d'altres opcions plantejades, com via de supervivència davant de la baixada d'ingressos provinents de subvencions públiques.
Bistrot zumzeig	No finalitzat	Creació (transformació)	Projecte de cooperativa de treball del sector de la restauració amb una programació cultural adreçada al barri, que enforteixi la construcció d'economies alternatives al capitalisme actual
Cooperativa de Tècniques (Cooptècniques)	En procés de constitució	Creació (transformació)	Projecte de transformació d'una associació a una cooperativa de treball en l'àmbit de la producció d'imatge, so i espectacles, amb formació (tallers, cursos) i recerca, amb una mirada feminista i antiracista.
L'Etnogràfica. Antropologia per a la transformació social	Constituïda	Creació (transformació)	Projecte de transformació d'associació a cooperativa que té l'objectiu de promoure d'antropologia social per la transformació social, que presta serveis de formació i acompanyament a professionals i organitzacions en la incorporació de la perspectiva interseccional.
SACMAI COOP (Psicoopera)	Constituïda	Creació (transformació)	Projecte cooperatiu que prové d'una associació ofereix suport psicològic a preus no privatius des d'una perspectiva multidisciplinar i holística.
El eje cia	En procés de constitució	Creació (transformació)	Projecte de transformació d'associació a cooperativa que presta serveis de producció i exhibició teatral, i formacions a altres companyies de teatre, subvencions, interpretació, etc.
COMPANYIA NOCTURNA TEATRE	Constituïda	Creació (transformació)	Transformació d'una Sl en una cooperativa de treball que treballa amb el teatre com a eina educativa i de resolució de conflictes
Coopdevs	Constituïda	Consolidació	Cooperativa de treball de serveis professionals de consultoria i desenvolupament tecnològic. Acompanyen als projectes a adoptar les millors solucions tecnològiques amb una visió estratègica.
equilateras	Constituïda	Consolidació	Projecte de cooperativització de l'activitat professional de quatre autònomes que ofereixen serveis de consultoria social amb perspectiva feminista.
Cantina Lab	En procés de constitució	Consolidació	Cooperativa de treball sense ànim de lucre, per tal de constituir una forma jurídica que tingui en compte els valors de transparència, participació, autoresponsabilitat, incidencia social i gestió

			democratica i horitzontal. Grup de persones arrelades a Can Batlló que es presenten al concurs de gestió de la cantina, el nom escollit provisionalment de CANTINA LAB sota la idea de poder crear un espai d'experimentació, no tan sols en l'eLABoracio dels nostres plats i l'ambit LABoral, sino com a laboratori de creació, experimentació.
Holon	Constituïda	Consolidació	Cooperativa de treball sense ànim de lucre que ofereix serveis de disseny, a través de la recerca en disseny per entendre les persones, els seus reptes i oportunitats per generar un canvi, dissenyen i faciliten tallers i projectes d'innovació, creació d'oportunitats i acompanyament en la implementació de processos i elaboració de guies i disseny de noves polítiques públiques.

Cercle d'Economies Feministes

Nom del projecte	**Estat**	**Tipus**	**Resum**
Laifari, LSC en acció	En procés de constitució	Creació	Projecte de cooperativa de persones amb sordera interessades en ofertar srveis a la comunitat signant de las llengua de signes catalana consistents en interpretació directe, formació de llengua de signes catalana i incorporació de llengua de signes catalana a l'audiovisual catalana i a la Premsa catalana digital i/o impresa.
La Insòlita	Constituïda	Consolidació	Xarxa de suport mutuu feminista de segon nivell, associació dedicada a generar un espai de trobada, reflexió i cures que permet a totes les associades desenvolupar eines que permetin el suport mutu i l'establiment de sinergies que sorgeixin des de la intercooperació i la col·lectivització de problemàtiques compartides.
ECOS, sccl	Constituïda	Consolidació	ECOS és un grup cooperatiu format per empreses que volem ser una alternativa al model socioeconòmic actual, basada en els valors de l'economia social i solidària. La seva missió és fer créixer el mercat social, apropant-hi més organitzacions, sectors econòmics, administracions públiques i persones, a partir de l'actuació de les organitzacions sòcies del grup, de la intercooperació entre elles i de les relacions que es fomentin amb altres agents. Les cooperatives del grup són Arç Cooperativa | Calidoscoop | Celobert Arquitectura, Enginyeria i Urbanisme | Coop de mà | Crític | ETCS | iACTA

			Sociojuridica | iLabSo, recerca social | Jamgo | LabCoop | L'Apòstrof | Missatgers Trèvol | Nusos Activitats Científiques i Culturals | Opcions de Consum Responsable | Quèviure | SostreCívic.
VIDATEA Cooperativa	En procés de constitució	Creació	Projecte de creació d'una cooperativa de consumidores i usuàries de familiars amb persones amb trastorns de l'espectre autista (TEA), que fomenti l'inclusió social i comunitari de les persones afectades en tot el seu procés vital.
Ateneu La Torna	En procés de constitució	Consolidació	Associació comunitària de segon nivell, ubicada al barri de Gràcia, l'Ateneu laTorna és un espai de trobada arrelat al barri gestionat pels diferents col·lectius que en formen part formada per la cooperativa de consum Pinyol Vermell, el rocòdrom de la Torna, el col·lectius la Glosa, el Grup excursionista Cisco Mallorques, la comissió de festes (Ni)Sant Pere (ni)Màrtir i la colla bastonera Cop a Cop
Metzineres. Entorns d'Aixopluc per Dones que Usen Drogues Sobrevivint Violències	Constituïda	Consolidació	Cooperativa de treball sense ànim de lucre, orientat a ser el és el primer programa integral de reducció de danys exclusiu per dones a Catalunya anomenat Entorns d'Aixopluc per Dones que Usen Drogues Sobrevivint Violències. Des d'abasts holístics i individualitzats escaients a les particularitats de cadascuna, ofereix propostes flexibles d'entrada directa i immediata, segons les seves expectatives, inquietuds, curiositats, interessos i necessitats. A través d'un model innovador i agosarat d'intervencions de base, desplegat en Entorns d'Aixopluc, és sostingut per estratègies comunitàries ancorades en drets humans i transversalitat de gènere, que proven ser fiables, pragmàtiques, costo-efectives, on tota dona és protagonista
Cooperativa Som Amb Tu	En procés de constitució	Creació (transformació)	Cooperativa de treball sense ànim de lucre que presta serveis de cura i serveis orientats a les treballadores de la cura. Es van conèixer en un curs sociosanitari i van decidir, conjuntament amb Barcelona Activa, tirar endavant amb una iniciativa de cooperativa.
CooperaSec, la XES del barri del Poble-sec	Constituïda	Consolidació	Associació cde base comunitària ubicada al barri de Poble-sec que té com objectiu fomentar l'economia social i solidària (ESS) per esdevenir una alternativa a l'actual sistema econòmic capitalista. Per això impulsen la Xarxa CooperaSec, amb diversos col·lectius i persones del territori. Actualment en formen part 14 entitats sòcies: La Raposa del Poble-sec, La Creatura,

			L'Etnogràfica, l'Arpilleres, Més que Cures, El Petit Molinet, L'Horitzó Dansa, l'Espai familiar Somiatruites, El Monstre de Paper, Ateneu d'Oficis del Poble.se, La Tinta, Creadoness, Som La Clau, Ecologia i Transició Urbana, Cooperativa La Seca i Les Espigadores.
Mensakas SCCL	Constituïda	Consolidació (transformació)	Cooperativa de treball que ofereix serveis serveis de repartiment i missatgeria a Barcelona, va nàixer de la lluita sindical per donar una sortida ocupacional digne a treballadores de Glovo.
L'Etnogràfica. Antropologia per a la transformació social	Constituïda	Creació	Projecte de transformació d'associació a cooperativa que té l'objectiu de promoure d'antropologia social per la transformació social, que presta serveis de formació i acompanyament a professionals i organitzacions en la incorporació de la perspectiva interseccional.
Cantina Lab	En procés de constitució	Consolidació	Cooperativa de treball sense ànim de lucre, per tal de constituir una forma jurídica que tingui en compte els valors de transparència, participació, autoresponsabilitat, incidencia social i gestió democratica i horitzontal. Grup de persones arrelades a Can Batlló que es presenten al concurs de gestió de la cantina, el nom escollit provisionalment de CANTINA LAB sota la idea de poder crear un espai d'experimentació, no tan sols en l'eLABoració dels nostres plats i l'àmbit LABoral, sino que volem ser un LABoratori obert a la creació, l'experimentació i la col·LABoració a partir de la diversitat i pluralitat.
Ludik concilia	En procés de constitució	Creació (transformació)	Projecte de cooperativa de treball amb idea de facilitar espais de cura a les persones responsables de les tasques de cura de criatures, mitjançant la creació d'una xarxa de ludoteques per un altra banda, per un altra generar una aplicació que promogui activitats d'oci, esportives, etc amb serveis de ludoteca, volen facilitar que les persones trobin instal·lacions amb aquests serveis.

Cercle Transició Agroecològica i consum conscient

Nom del projecte	Estat	Tipus	Resum
René	Constituïda	Consolidació	Botiga que vol posar a l'abast de tothom electrodomèstics i productes per a la llar saludables i eficients que garanteixin uns hàbits beneficiosos per a la salut i respectuosos amb el medi ambient. Compta amb un catàleg de productes que han estat seleccionats sota provats criteris de qualitat, eficiència, i compromís cap a un consum responsable i saludable.
L'APÒSTROF, SCCL	Constituïda	Consolidació	Som una cooperativa de comunicació sense afany de lucre formada per periodistes, dissenyadores, lingüistes i docents. Com a organització, fem nostres els valors de la cooperació i l'economia solidària i els posem en pràctica. Oferim tota mena de serveis lingüístics, de disseny i de comunicació i som especialistes en creació de continguts i comunicació corporativa i en l'àmbit de l'Economia Social i Solidària.Som una cooperativa de comunicació sense afany de lucre formada per periodistes, dissenyadores, lingüistes i docents. Com a organització, fem nostres els valors de la cooperació i l'economia solidària i els posem en pràctica. Oferim tota mena de serveis lingüístics, de disseny i de comunicació i som especialistes en creació de continguts i comunicació corporativa i en l'àmbit de l'Economia Social i Solidària.
Borneo Nature Fundation	En procés de constitució	Creació (transformació)	Borneo Nature Foundation és una organització de conservació de la selva tropical sense ànim de lucre. Està composta per dues fundacions que entre comptem amb 13 treballadores.
Espigoladors	Constituïda	Consolidació	Espigoladors lluitem per l'aprofitament dels aliments a la vegada que empoderem col·lectius en situació de vulnerabilitat d'una manera transformadora, participativa, inclusiva i sostenible. Som una organització sense ànim de lucre que actuem sobre tres reptes socials: desenvolupar un model replicable i transferible que impacti en la reducció de les pèrdues i el malbaratament alimentari, fomentar el dret a una alimentació saludable i sostenible i generar

			noves oportunitats per a persones en risc d'exclusió social.
Gir.cat	En procés de constitució	Creació (transformació)	SL de disseny i desenvolupament web, des de 2018
La Xarxa d'Aethnic	En procés de constitució	Consolidació	El projecte de la Xarxa neix l'any 2021 en un període marcat per l'aturada de l'activitat turística causada per la Còvid 19. Aethnic identifica la necessitat de transformar el model turístic actual per avançar cap a un altre que sigui responsable i sostenible i que a més, estigui alineat amb els ODS de l'ONU i compromès amb la Justicia Social.El projecte va començar amb una prova pilot al barri del Poblenou de Barcelona, i al llarg del 2022, la Xarxa s'ha estès a nous districtes de la ciutat i a 5 vegueries de Catalunya.
FLAVOURFOOL	En procés de constitució	Creació	Creació d'una cooperativa de treball, i la seva activitat será la producció i comercialització de tot tipus de productes fermentats. Volem promoure la cultura de aprofitament alimentari, juntament promoure la sobirania i sostenibilitat de l'alimentació, des d'una visió de recolzament als productors de proximitat, ecològics i de temporada
Can Calopa - L'Olivera	Constituïda	Consolidació	Situada al cor de Collserola, Can Calopa de Dalt és la masia centenària on elaborem vins i olis singulars, els únics nascuts a Barcelona. Des de 2010 hi mantenim viu el patrimoni vitivinícola de la ciutat donant ales a un projecte d'inclusió social que promou l'agroecologia periurbana.El nostre objectiu és esdevenir un celler de referència i, alhora, un espai per a la promoció de la cultura gastronòmica, l'oci i el lleure de qualitat, la sensibilització del patrimoni rural i la celebració d'esdeveniments únics a l'àrea metropolitana de Barcelona.
Central Parc	Constituïda	Consolidació	El Parc Agrari del Baix Llobregat té 160 hectàrees abandonades. A Central Parc hem recuperat 5,5 hectàrees d'aquests espais en desús i els posem en valor a través de l'agricultura ecològica. A les nostres finques promovem la formació i la inserció sociolaboral de persones en situació de vulnerabilitat, oferint als nostres clients un producte ecològic i de proximitat amb petjada social.
Som Connexió	Constituïda	Consolidació	Telefonia i fibra òptica sense afany de lucre
La Rural (vÍCTOR)	Constituïda	Consolidació	LA RURAL DE COLLSEROLLA és una cooperativa que

			neix el 2014 entorn a la producció ecològica a Collserola. Els primers anys accedim a nous terrenys, recuperant camps abandonats i arrelant-nos al territori, als barris de muntanya de Collserola, vincle essencial que és la base del teixit de social de La Rural, un motor i pilar indispensable per al nostre projecte. L'any 2019 guanyem el concurs per a la gestió a llarg terme de la Finca de Can Ferriol, 86 hectàrees de boscos i camps al voltant d'una masia del segle XVIII, ubicada a la vall de Can Ferriol de Collserola, un projecte que representa un gran pas per a la cooperativa, que la consolida cap a la gestió integral, incorporant l'habitatge cooperatiu com a nou pilar de La Rural.
El Petit Bané	En procés de constitució	Creació (transformació)	El petit Bané és un projecte agroecològic situat a Vilassar de Mar.Recuperem varietats antigues, sense intermediaris a un preu just.. Som pagesos ecològics certificats, tenim fruita i verdura km'0.

Cercle Migracions

Nom del projecte	Estat	Tipus	Resum
CICRA, justicia ambiental. Cooperativa de investigación crítica y aplicada para la justicia ambiental SCCL	Constituïda	Consolidació	Volem constituir una Cooperativa de treball associat sense ànim de lucre que vol oferir serveis de consultoria sobre justícia ambiental.
Periferia Cimarronxs	En procés de constitució	Consolidació	Projecte de cooperativa de treball associat que gestionarà un centre cultural amb teatre, bar, botiga per a fomentar l'art i el cooperativisme dins la població afrodescendent de Catalunya.
Coop Micaela	Constituïda	Consolidació	cooperativa creada per dones migrades treballadores de la llar i les cures situades en la zona del maresme
Fronteres invisibles	En procés de constitució	Creació	Associació amb projecte de transformació a cooperativa de treball sense ànim de lucre dedicat a l'educació i la sensibilització com a motor per la transformació social i la lluita contra el racisme. El seu projecte neix des de fa dos anys amb la producció d'eines per desmentir rumors com un joc per trencar estereotips.

plataforma Cero	En procés de constitució	Creació	Projecte editorial de promoció d'escriptores de persones migrades i racialitzades
AfroFem Koop	En procés de constitució	Creació	La finalitat de la cooperativa és el desenvolupament integral de les dones i identitats no binàries afrodescedents, per mitjà d'acompanyament, xarxa professional i impuls dels seus projectes professionals.
Cooperativa Som Amb Tu	En procés de constitució	Creació	Cooperativa de treball sense ànim de lucre que presta serveis de cura i serveis orientats a les treballadores de la cura. Es van conèixer en un curs sociosanitari i van decidir, conjuntament amb Barcelona Activa, tirar endavant amb una iniciativa de cooperativa.
Tresor de dones	En procés de constitució	Creació	projecte gastronòmic impulsat per 3 dones migrants.
L´Occulta	En procés de constitució	Creació (transformació)	Centro cultural en el corazón del Raval, encuentro de artistas locales e inmigrantes para buscar profesionalización y reconocimiento local.
Sentimiento Cimarrón	En procés de constitució	Creació (transformació)	Projecte associatiu de formació i promoció de la cultura del carib colombià a partir de la dansa que vol assessorament en relació al model cooperatiu per donar-li continuïtat al projecte
tatiana di santo	En procés de constitució	Creació (transformació)	Projectes conformat per 3 dones professionals del skate que volen constituir una associació per a promoure la cultura esportiva a través del skate amb perspectiva feminista i antiracista.
Eróteca Wanopo	En procés de constitució	Creació (transformació)	Consolidar una cooperativa de base social que respongui a un model econòmic alternatiu a la mercantilització de la sexualitat amb la finalitat de potenciar el reconeixement propi i col·lectiu, el gaudi dels cossos, el despertar de la sensualitat i l'experiència eròtica com a part de l'essència de la sexualitat humana
Patricia Ardon	En procés de constitució	Creació (transformació)	Projecte econòmic "Platanitos Fusión Latina" participant en 2 edicions de la fira migrant, impulsat per una dona migrant interessada en la formula cooperativa per a la formalització del projecte, està sent acompanyada en el procés de renovació de residència.

Cercle de Transició Ecosocial

Nom del projecte	Estat	Tipus	Resum
Habitatge cooperatiu Barberà	En procés de constitució	Creació	Grup d'amistats sorgit per la motivació d'anar a viure en convivència, sorgit a finals de 2021, i que ha realitzat durant el 2022 un procés per a la seva consolidació
Comunitat Energètica Bon Pastor	En procés de constitució	Creació	Es volen constituir com a associació per poder accedir als fons IDAE i poder constituir una comunitat energètica veïnal. Batec ja els ha acompanyat. Es deriva al Cercle de transició ecosocial.
Comunitat Energètica de La Bordeta	Constituïda	Creació	Creació de la Comunitat Energètica de la Bordeta
Comunitat Energètica Roquetes	Constituïda	Creació	Inici de la prospecció d'una possible comunitat energètica al barri.
L'Eixida	En procés de constitució	Creació	Grup que proposa desenvolupar un projecte d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús a Barcelona ciutat. El grup té dos línies de treball, una primera sobre la definició de la visió compartida i funcionament intern. Alhora un treball sobre el solar on ubicar l'edifici.
La Corrala habitatgecoop	En procés de constitució	Creació	Grup que proposa desenvolupar un projecte d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús al Barri del PobleSec. El grup neix el 2015 d'un grup de veïns vinculat a diferents espais i col·lectius del barri. Des de 2016 es consoliden i van treballant fent accions de difusió del model, incidència política i cerca de patrimoni
Melrose-Cooperativa SCCL	En procés de constitució	Creació (transformació)	Melrose és un grup que impulsa un projecte d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús integrat per persones amb discapacitat intel·lectual.
La Torreta - grup d'habitatge cooperatiu	En procés de constitució	Creació	La Torreta és un grup que impulsa un projecte d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús al municipi d'Igualada. Son un grup de persones intergeneracional
CEL La Llacuna	En procés de constitució	Creació	Creació d'una cooperativa integral al poble, que integri una comunitat energètica. Acompanyament sectorial energia-
Cohabitatge Baix Montseny	En procés de constitució	Creació	Cohabitatge Baix Montseny és un grup de persones que està impulsant un projecte d'Habitatge Cooperatiu en cessió d'ús al municipi de Sant Celoni.
Barri Futur	En procés de	Creació	Prospecció de la viabilitat d'una comunitat energètica

	constitució		a Terrassa

- **La Incubadora**

L'acompanyament que s'ofereix a la incubadora de Coòpolis està pensat per als projectes que volen rebre un acompanyament més complet i sostingut en el temps. Aquestes iniciatives disposen d'un espai de lloguer de cubicles a Coòpolis i entren en un programa d'incubació d'una durada màxima de 3 anys. Durant aquest temps els projectes elaboren un pla de treball en acords amb la coordinació i l'equip de professionals que té com a objectiu consolidar el seu creixement i reforçar els pilars més febles de la iniciativa (finançament, oferta de serveis, governança interna). Amb l'entrada a la incubadora els projectes tenen un accés més fàcil a l'oferta de serveis de consolidació i creació a l'hora que es comprometen a generar vincles d'intercooperació entre ells i a participar activament de les activitats de l'Ateneu Cooperatiu, de Can Batlló i a les pròpies de dinamització de la Incubadora.

Actualment, els projectes que formen part de la incubadora de Coòpolis són: Holon, Coopdevs, Linkark, La Eroteca, Abarka, Cantina Lab, Ardit, Equilàtera, Almena, Col.lectiva't. L'Etnogràfica

Participar de la incubadora de Coòpolis inclou:

- Allotjament permanent en un dels cubicles situats a la seu de Coòpolis.
- Ús de les instal.lacions de Coòpolis per a l'activitat propia del projecte, com poden ser les aules, la cuina, els espais de reunió i el material de Coòpolis (projectors, càmeres, aparells electrònics varis...)
- Assistència a les activitats organitzades des de la coordinació de la incubadora amb la intenció d'informar i dinamitzar l'espai.
- Anàlisi i detecció de necessitats derivades de la posada en marxa i desenvolupament del projecte.
- Creació conjunta (entre la coordinació i les sòcies del projecte) d'un pla de treball per a la consolidació i creixement de la iniciativa.
- Reunions de seguiment i avaluació de l'evolució i consecució del pla de treball amb els diferents especialistes de l'equip de Coòpolis.
- Informació i accés a les formacions gratuïtes ofertes des de Coòpolis que s'adeqüen a les necessitats del projecte.

- Accés directe als especialistes de l'equip de Coòpolis en cas de dubtes o problemàtiques relacionades amb el funcionament i desenvolupament del projecte.

Activitats de la Incubadora

Durant aquesta anualitat el servei complementari d'incubació ha realitzat les activitats següents dins de la incubadora de Coòpolis:

- Definició del procés i dels criteris d'ingrés de la incubadora.
- Definició dels criteris de permanència.
- Definició dels criteris de sortida.
- Redacció d'un nou contracte de cessió d'espai que inclogui els criteris definits per l'equip.
- Gestió de les sol.licituds d'ingrés i realització de les entrevistes corresponents en cas de baixes de projectes.
- Realització d'un procés d'identificació de necessitats referents al servei d'incubació a través d'un procés participatiu assembleari que inclou a tots els projectes incubats.
- Ideació i posada en marxa de propostes de millora del servei segons les necessitats verbalitzades pels projectes.
- Connectar i posar en relació la incubadora amb els serveis que s'ofereixen des de l'Ateneu cooperatiu com ara la participació en l'àrea d'acompanyaments respecte a temes de consolidació.
- Oferir informació individualitzada als projectes sobre les formacions específiques que s'adeqüin a les seves necessitats.
- Dinamització de les assemblees mensuals per traspassar informació rellevant respecte a novetats de l'Ateneu o del mateix espai d'incubació.
- Detecció de necessitats específiques de cada projecte.
- Creació i seguiment dels plans de treball individualitzats segons necessitats detectades.

Bloc 4

Durant aquesta anualitat el servei d'incubació s'ha coordinat amb altres dispositius de la ciutat per a la definició de la futura incubadora del Bloc 4.

Durant aquest any s'han realitzat reunions de periodicitat aproximada mensual entre Coòpolis i els responsables de la incubadora d'Innoba per poder intercanviar necessitats d'incubació que s'havien detectat en els dos dispositius i tenir-les en compte de cara a la propera ideació de la incubadora del Bloc 4. Les necessitats detectades giren d'una banda al voltant d'oferir un acompanyament a mida a partir de compartir les necessitats que més habitualment es detecten en projectes que comencen, i de l'altre al voltant de poder definir quin hauria de ser el perfil del projectes susceptibles de participar com a projectes incubats. En aquest sentit es té la intenció d'oferir, des d'aquesta nova incubadora, un servei que pugui acollir les demandes de projectes diversos (més madurs i menys madurs) i concretar plans de treball de menys de tres anys de durada si és possible.

Aquest espai també s'ha utilitzat per no duplicar serveis a nivell de ciutat i veure de quina manera es podrien optimitzar els recursos públics per treballar de manera complementària entre les dues incubadores (la del Bloc 4 i la d'Innoba).

Coordinació amb Innoba

Durant aquesta anualitat el servei d'incubació s'ha coordinat amb l'àrea d'incubació d'Innoba com a dispositius principals d'incubació de projectes de l'ESS de la ciutat de Barcelona.

Aquestes reunions de coordinació entre Coòpolis i Barcelona Activa giren al voltant de la idea de no duplicar serveis, tant pel que fa a la formació que s'ofereix des de cada dispositiu com pel que fa a les especialitats que es poden oferir des d'un costat i des d'un altre. Entre els dos dispositius impera una dinàmica de col·laboració on es traslladen necessitats detectades en una incubadora per veure de quina manera s'han resolt (si és que hi són) en l'altre. L'objectiu és retroalimentar-se per a preveure futures problemàtiques i recolzar-se mutuament tenint en compte que els criteris d'ingrés i participació de la incubadora de Coòpolis no són els mateixos que la incubadora d'Innoba i que per tant, en un moment donat, hi pot haver una derivació d'algun projecte que sol.liciti espai en un dispositiu però que per característiques encaixi més en l'altre. També es traslladen estratègies de gestió dels plans de treball, criteris de sortida i criteris de permanència.

c) Entitats creades / insercions

Aquesta anualitat a Coòpolis s'han constituït **18 projectes**, la majoria d'ells cooperatius.

Nom del projecte	Ateneu / Cercle
Alterevents	Ateneu
TALLER 11 (Meri Mensa Biosca)	Ateneu
La Tresca i la Verdesca	Ateneu
AfroFem Koop	Cercle Migracions
Contramirada	Ateneu
La Conxita	Ateneu
Natural Hemp Roots	Ateneu
COMPANYIA NOCTURNA TEATRE	Ateneu
Ludik concilia	Cercle d'Economies Feministes
Dolmen Studio	Ateneu
Ökollective	Ateneu
El Camino del Elder SLU	Ateneu
Nomdonalagana	Ateneu
Cooperativa Som Amb Tu	Cercle Migracions
EN MENT (antic Psicologia Completa)	Ateneu
BACK PACK & GO, SCCL	Ateneu
LINKARK, SCCL	Ateneu
Laifari, LSC en acció	Cercle d'Economies Feministes

Aquestes constitucions han generat un total de **94 insercions laborals** la gran majoria de contractes de socis cooperatius (46), seguit de contractes de treballadors indefinits (28) i finalment temporals (18). Per tant, les contractacions derivades de les constitucions de cooperatives han estat majoritàriament de contractes laborals de llarga durada

Insercions segons tipus de contracte

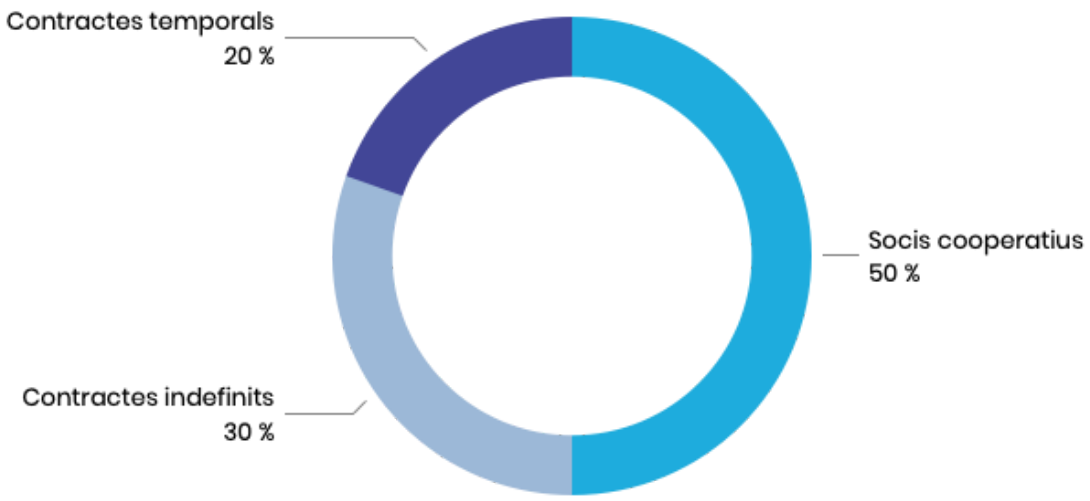

Gènere de les persones inserides

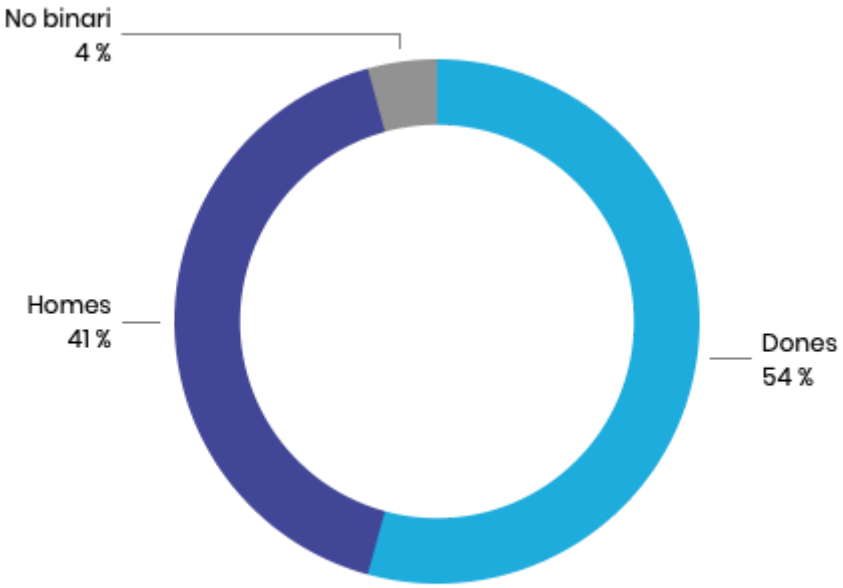

d) Reptes de futur

Valoració general (conclusions) i solucions futures

Aquesta anualitat la demanda de creació de cooperatives ha estat més baixa que en anteriors convocatòries. Aquest fet l'associem a la por que genera el fet i els compromisos associats a crear empreses després de la crisi de la Covid-19. Des de l'Ateneu Cooperatiu s'han activat diverses estratègies per atraure a projectes aprofitant el teixit d'intercooperació i xarxa que hi ha. La conseqüència ha estat que s'han incrementat el nombre de projectes acompanyats de l'itinerari de consolidació perquè s'ha obert, entre d'altres coses, la forquilla d'aspectes/problemàtiques susceptibles de ser acompanyades.

En qualsevol cas però, sí que creiem que seria d'ajuda per a tornar a reactivar de manera clara l'emprenedoria cooperativa un seguit de polítiques públiques que incentivessin la creació de noves cooperatives i que, entre d'altres coses, n'abaixessin les despeses de constitució, un fet que, en el cas de les iniciatives de persones migrades (segons el Cercle de MIgracions) és un dels impediments principals. Des de Coòpolis i de cara a la propera anualitat es generaran estratègies per poder atraure emprenedors cap a al fórmula cooperativa i d'aquesta manera incrementar el nombre de projectes de creació.

En aquest sentit, també hem pogut constatar que un cop constituïdes és important que les cooperatives no es desvinculin de l'Ateneu Cooperatiu per poder-les acompanyar també els dos anys posteriors, els més delicats, a la seva creació. El rodatge i l'embranzida que agafin durant els dos anys serà decisiu respecte a la futura estabilitat del projecte. En aquesta direcció, des de Coòpolis volem crear un circuit intern per a que aquestes cooperatives no desapareguin del paraigües de l'Ateneu i protegir-les fins que arribin a una mduresa (econòmica i laboral) que les faci menys vulnerables.

Aquesta anualitat i respecte als acompanyaments, una de les problemàtiques amb les que ens hem trobat ha estat la de les demandes d'assessorament en processos de tancament i la de les demandes d'acompanyament per a resoldre conflictes humans. Aquests dos serveis no estan contemplats en l'ordre d'Ateneus però any rere any les cooperatives arriben a l'Ateneu amb aquestes demandes i no les podem atendre per falta de recursos (no tenim els especialistes necessaris) o falta de competències respecte a les mateixes tasques que

contempla l'ordre. Pensem que aquests dos contextos són molt importants per a la salut del sector cooperatiu i les cooperatives i si des dels Ateneus es pogués assumir aquesta tasca contribuiríem a poder, si és possible, fer reflotar cooperatives en suspensió de pagaments o que volen tancar per divergències entre els socis. Un aspecte a tenir en compte de cara a les properes convocatòries de l'ordre.

Respecte als sectors als quals pertanyen les cooperatives acompanyades en creació, hem notat una diversificació de sectors, és a dir, cada vegada hi ha més emprenedors que independentment de l'activitat que realitzin contemplen i aposten per la fórmula cooperativa, com pot ser el cas d'una cooperativa de Dj's. Des de Coòpolis creiem que part de la feina que tenim com a Ateneu (i que hem d'empènyer els propers anys) és difondre la forma cooperativa més enllà de sectors específics (tradicionals) com l'educació o el consum i per fer-la arribar a sectors o emprenedors que tradicionalment no la contemplaven.

En qualsevol cas però, els sectors als quals pertanyen majoritàriament els projectes acompanyats són encara sectors prioritaris per a la vida que contribueixen a generar un canvi en el model de consum, posant a les persones i la vida al centre. Els sectors principals han estat l'alimentari, el de les cures i el d'habitatge.

Pel que fa al gènere de les persones que s'han posat en contacte amb Coòpolis per a crear noves cooperatives, el 71% són dones. Aquesta dades ens sembla força rellevant i l'atribuim a dues possibles lectures. La primera d'elles, negativa, perquè potser confirma que encara ara i dins d'un grup, les dones són les que assumeixen les tasques reproductives com registrar-se al web de Coòpolis o gestionar les trobades amb els professionals. La segona d'elles és la possibilitat que les dones tendeixin més, a l'hora d'empendre, a emprendre en grup i que tendeixin també a obrir-se més a la cooperació i a participar d'estructures horitzontals i democràtiques com és la fórmula cooperativa.

Respecte als projectes de consolidació, de cara al proper any es té la intenció de guanyar coordinació amb Bcn Activa i amb la resta de dispositius de l'ESS de la ciutat per aconseguir una millor eficiència a l'hora de programar formacions. Des de Coòpolis volem ampliar l'oferta formativa a partir de les necessitats que hem detectat en els acompanyaments que necessiten les cooperatives. Dins dels

projectes de consolidació, també volem donar més estabilitat a aquest itinerari i ampliar-ne els serveis, una possibilitat que és més factible amb horitzó de la obertura del Bloc 4, incloent opcions com l'acompanyament per a cooperatives de fora del territori català per a que s'estableixin a Catalunya, ajudant-les en el landing empresarial o oferint la possibilitat d'internacionalització a les cooperatives catalanes (en coordinació amb Acció).

Durant aquest anualitat, l'equip de Coòpolis ha generat estratègies més proactives per fer arribar l'oferta del servei de consolidació a cooperatives del territori i poder-les assessorar, encara que sigui puntualment, en el què necessitin. Amb aquest objectiu de fet, s'ha obert un espai a la web de Coòpolis per a consultes puntuals sobre gestió societària o fiscalitat, entre d'altres. Aquesta novetat és fruit de la proactivitat de l'Ateneu per atraure més projectes de consolidació tenint en compte la davallada de projectes de creació.

Pel que fa a les constitucions i les insercions, s'han constituït un total de 18 projectes durant aquesta anualitat (un nombre semblant al dels anys anteriors) i s'han generat 94 insercions. Tenint en compte que el més de 70% d'aquestes insercions són de contractes societaris o indefinits, la valoració de la qualitat laboral de les insercions creades és molt positiva.

De cara a la propera anualitat el repte principal que afronta Coòpolis és el d'aterrar i anar definint el futur Bloc 4, fet que demanarà per part de l'equip un sobreesforç productiu que ha d'anar acompanyat d'una molt bona organització interna per a que aquesta sobrecàrrega de treball no faci davallar la qualitat del servei i sobretot no tensioni la salut de les treballadores.

2.3 Formació

a) Introducció

Si bé organitzativament tenim una àrea de formació, aquesta té un paper transversal a tot l'Ateneu; d'una banda, perquè la programació es nodreix de les necessitats formatives identificades, i d'altra banda, perquè ha de donar resposta a les necessitats formatives dels projectes cooperatius en totes les seves etapes.

L'oferta formativa està composada per accions divulgatives i generalistes on es presenten els valors de l'economia social i solidària, els protocols i serveis de Coòpolis que s'emmarquen a la campanya de comunicació i difusió a col·lectius d'especial atenció.

Dins les accions dutes a terme per a la creació de diferents classes de cooperatives es donen eines jurídiques i laborals a tenir en compte a l'hora d'engegar un projecte cooperatiu; s'ofereix la perspectiva feminista i les seves aportacions a l'hora d'iniciar un projecte d'autoocupació així com les recomanacions per presentar-se a la subvenció dels projectes singulars.

Es manté l'oferta permanent dels projectes cooperatius (s'han celebrat nou cicles) com a part del servei d'activitats formatives i informatives. Aquestes formacions són pràcticament obligatòries pels equips que estiguin en les primeres passes de constitució d'una cooperativa.

L'àrea de formació ha estat l'encarregada de la programació i organització de les formacions, amb la coordinació de l'àrea de suport i d'incubació. També s'ha fet càrrec de la coordinació i la realització d'accions formatives, així com de totes aquelles tasques necessàries pel funcionament de Coòpolis (inscripcions, justificacions, etc.).

Enguany s'han dut a terme un total de 60 accions formatives de l'àrea de suport dins tots els serveis de l'Ateneu, amb un total de 455 participants, dels qual el 58,24% han estat dones i un 30,98% homes.

La majoria de proveïdores de l'àrea de formació són entitats de l'economia social i solidària (Ilabso, Fundació Goteo, A Granel, Divertus Cooperativa, Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, Calidoscoop, La Qperativa, Jamgo, FGC Advocats, entre d'altres).

b) Les formacions

- Tallers cooperatius

Els tallers cooperatius grupals són un conjunt de tres sessions (Estatuts socials, Viabilitat econòmica i sostenibilitat d'equips) d'una durada de tres hores cadascuna. Aquestes formacions serveixen per a col·lectius que estan en procés de constitució d'una cooperativa, amb l'objectiu de generar espais col·lectius

d'aprenentatge i resolució de dubtes que enriqueixen al procés d'acompanyament dels projectes. Les formacions les imparteixen integrants de les cooperatives que conformen l'equip de suport de l´Ateneu.

- **Els estatuts socials**. Formació adreçada a projectes en constitució de cooperatives de treball associat. En aquesta sessió s'explica detalladament en què consisteix la forma societària cooperativa i es treballen els diferents aspectes que s'han de tenir en compte a l'hora d'elaborar els Estatuts Socials de l'entitat: la definició dels estatuts socials, les bases de la societat, la tipologia de les persones sòcies, els drets i deures, el règim econòmic, els òrgans de govern, la gestió i la representació, així com el procediment de dissolució i liquidació de la societat.
- **Pla de viabilitat econòmica:** La segona sessió del tallers cooperatius està dedicada als aspectes econòmics a tenir en compte a l'hora d'engegar una cooperativa de treball associat: l'estructura d'ingressos i despeses, i el compte de resultats abreujats. A llarg de la sessió s'aporten els materials necessaris per elaborar un primer esborrany del pla de viabilitat del projecte.
- **Sostenibilitat d'equips:** En aquesta sessió es treballen els aspectes relacionals i les dinàmiques de sostenibilitat humanes del projecte des d'una perspectiva de l'economia feminista. Es treballarà sobre els aspectes que ha de tenir en compte el Règim de reglament intern, donant pautes per a què s'elabori un document participat per tots els membres del projecte. Els elements que es posen sobre la taula són, entre d'altres, la importància dels processos i la diversitat de necessitats en l'organització de l'activitat, el règim de prestació de serveis, la sostenibilitat humana i econòmica de la cooperativa, la resolució de conflictes i l'aposta per la intercooperació.

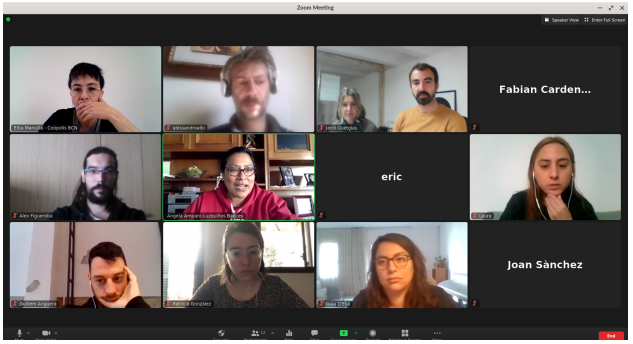

En total s'han dut a terme nou edicions dels tallers cooperatius.

Mes	Tallers grupals		
	Estatuts socials	Pla de viabilitat	Sostenibilitat d'equips
Novembre 2021	6	6	-
Gener	10	10	11
Febrer	8	12	9
Març	9	11	11
Abril	7	11	8
Maig	3	3	2
Juny	11	6	5
Setembre	5	9	9
Octubre	6	6	3

- Formació bàsica

Es van dur a terme 6 accions de formació mica a projecte cooperatius en les primeres etapes:

- **Màrqueting digital: estratègies per difondre el teu projecte en internet (07/04/2022)**

Formació en dues sessions, aquesta primera té per objectiu que les persones participants s´apropin al màrqueting digital, que puguin entendre els fonaments teòrics i pràctics de les estratègies de màrqueting digital més utilitzades. A més que puguin aprendre a plantejar un pla de màrqueting digital i a mesurar-ne els resultats així com algunes eines per posar en pràctica el pla de màrqueting digital.

- **Venda online i digitalització de l'activitat de l'ESS. (21/04/2022)**

Aquesta segona sessió tenia per objectiu apropar als participants a la venda online i donar eines i processos per vendre productes online, així com que els participants puguin plantejar l'estratègia de comercialització de productes online.

- **Recursos de finançament per a cooperatives (30/03/2022)**

En aquesta formació es van introduir i explicar els diferents instruments d'autofinançament i finançament públic a disposició de les cooperatives que estiguin endeutades, i es facilitaran eines per fer front i gestionar els efectes de la crisi de la COVID-19.

- **Projecte col·lectiu: associació o cooperativa (25/06/2022)**

Aquesta formació tenia per objectiu donar a conèixer el format associatiu i cooperatiu i les seves diferències, així com els dispositius de promoció d'ESS que poden acompanyar-nos. El públic objectiu són grups i/o projectes col·lectius sense forma jurídica i associacions que es plantegen iniciar un procés de transformació.

- **Transformació d'associació a cooperativa (11/10/2022)**

La formació tenia per objectius donar a conèixer entre projectes associatius i empresarials la fórmula empresarial cooperativa, els seus avantatges i les possibilitats que ofereix pel que fa al seu potencial i competitivitat, presentar el model cooperatiu com a oportunitat per rellançar una activitat econòmica preexistent, conèixer les característiques principals del model cooperatiu, així com aspectes de funcionament. (societari, règim econòmic, fiscal, laboral), constitució i entorn de suport, mostrar els dos mètodes principals de conversió de l'activitat econòmica en cooperativa i apropar exemples de cooperatives sorgides de processos de conversió i transformació.

- **Visita cooperativa i presentació del model cooperatiu (25/11/2022)**

Activitat realitzada amb estudiants del Cicle Superior d'Administració i Finances del Centre Santa Maria dels Apòstols, interessats en conèixer el model cooperatiu. Durant la visita es va treballar especialment les cooperatives d'habitatge i d´energia. Es va explicar la història de Can Batlló i de les lluites veïnals i un recorregut pel recinte, i es van explicar els serveis que ofereix l´Ateneu, els cercles i es van presentar els valors i principis de l´ESS, i perquè actualment, davant les múltiples crisis al món, l´ESS és una alternativa viable i transformadora.

- Formació d'aprofundiment

Hem realitzat 23 formacions dirigides a persones i cooperatives interessades en aprofundir en aspectes vinculats amb la fórmula cooperativa i amb conèixer estratègies vinculades al creixement de les entitats de l'ESS del que formen part.

- **Introducció al crowfunding (online, 11/05/2022)**

L'objectiu d'aquesta formació fou abordar la importància del crowfunding com una alternativa pel finançament de projectes d'economia social i solidària a través de l'ús de la tecnologia. Es va definir què és el crowfunding i els seus models de microfunding i com es crea una campanya de crowfunding per a adquirir noves formes de finançament pels projectes d'ESS, entre d'altres.

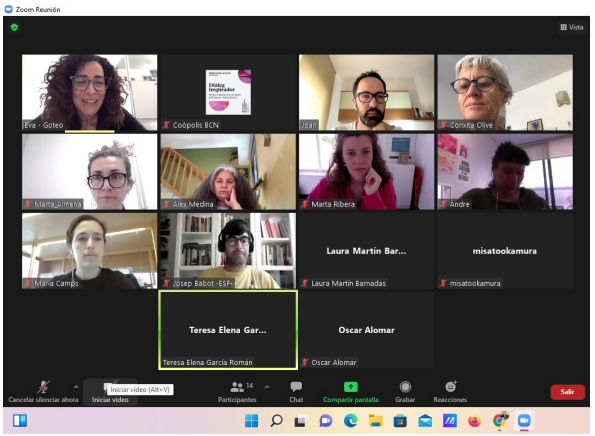

- **Fiscalitat i finançament de les organitzacions de l'ESS. (10/05/2022)**

En aquesta formació es van donar resposta a qüestions vinculades amb obligacions d´impostos; factures de venda, conservació de documents legals i eines de finançament.

- **Resolució de conflictes (26/05/2022)**

Formació per a projectes ja constituïts, per tal de donar eines per l'abordatge transformador dels conflictes dins les entitats de l´ESS, incloent l'anàlisi dels rols dins l´entitat, els privilegis, els rangs.

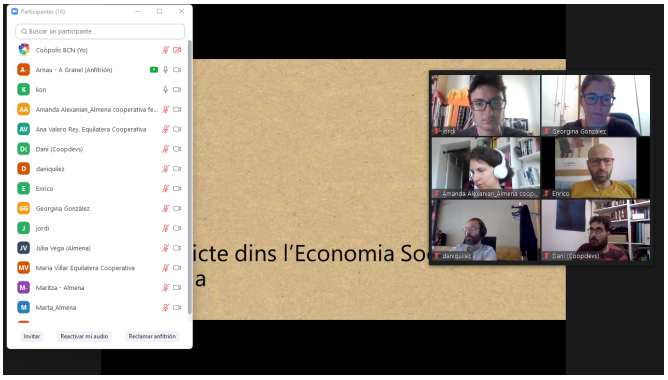

- **Comunicació en crowdfunding (08/06/2022)**

L'objectiu d'aquesta formació va ser reforçar les capacitats de comunicació de les impulsores de campanyes de finançament col·lectiu i plantejar estratègies que enforteixin la difusió del projecte per assegurar l'èxit de la campanya i el seu impacte.

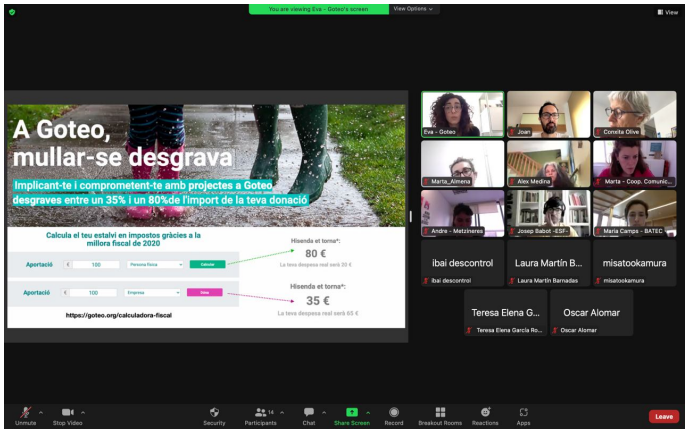

- **Avaluació de projectes: com m'hi poso? Introducció a l'avaluació de projectes per a entitats ESS (08/07/2022)**

Es tracta d'un taller pràctic que donava a conèixer l'avaluació de projectes a les entitats de l'ESS, així com la promoció de l'avaluació com a eina de millora contínua amb múltiples enfocaments i utilitats.

El taller es va plantejar de manera amena i interactiva, sobre la base d'exemples reals que llabso ha recollit entre diverses entitats de l'ESS, alguns d'ells presentats en format audiovisual. Es van explorar les primeres passes per iniciar una avaluació, de manera que les entitats participants ho poguessin desenvolupar i aplicar en algun projecte de la seva entitat. En sortir del taller les entitats van disposar de coneixements i materials per iniciar-se en l'avaluació d'algun projecte de la seva entitat.

- **Pla de viabilitat econòmica per a projectes d´ESS, eines pràctiques (28/09/2022)**

Sens dubte la viabilitat econòmica és un del reptes de qualsevol projecte econòmic, i els projectes d'ESS no són l'excepció. A partir de casos reals vam analitzar els elements clau per conèixer la viabilitat d'alguns projectes.

La formació, que va anar a càrrec del Col·lectiu Ronda, va consistir en un exercici pràctic on s'estudien els diferents ingressos i costos associats a cada línia de negoci, a partir de casos (reals o no) que els participants poden aportar.

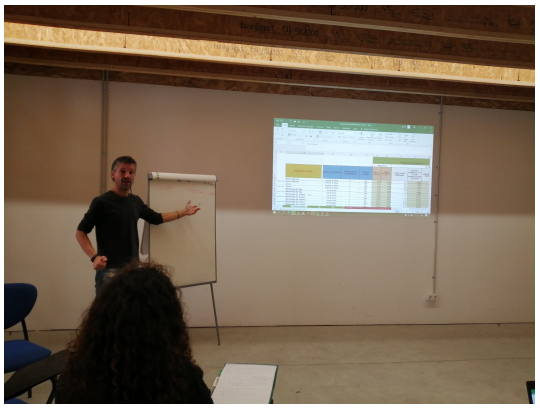

- **Cooperatives en crisi (06/04/2022 i 20 d'abril)**

Malauradament hi ha projectes cooperatius que no aconsegueixen tirar endavant i és necessari que les persones que fan part dels consell rectors tinguin els coneixements per poder fer la liquidació. Aquesta càpsula, impartida per Cristina Grau de FGC Advocats, estava composada per dues sessions i anava adreçada tant a persones d'aquest tipus de projectes com a personal de suport.

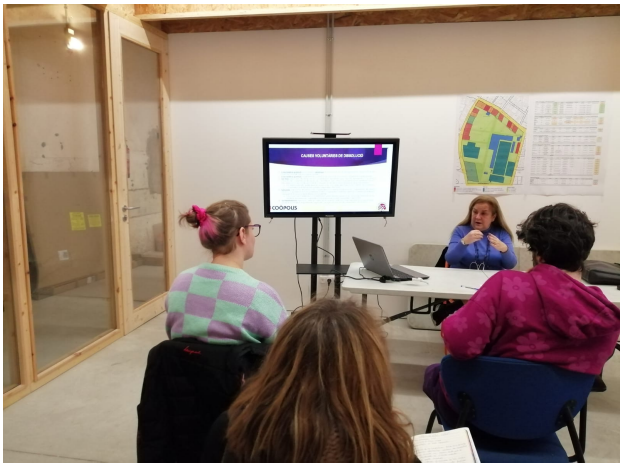

- **Què són els comptes anuals i què hem de fer a la nostra cooperativa? (12/05/2022)**

Anualment, les cooperatives han d'aprovar en assemblea general de sòcies els comptes anuals, que són la base per presentar la documentació oficial al Registre de Cooperatives perquè es pugui preparar la liquidació de l'impost de societats, que cal presentar al juliol. Aquesta formació tenia per objectiu donar respostes a les persones responsables de l'administració i de gestió de les cooperatives perquè tinguin els elements per confeccionar o per interpretar els CCAA i per a resoldre el procediment per la seva aprovació i presentació. La formació la va conduir l'Hernan Córdoba, coordinador de Coòpolis i membre de l'equip de suport cooperatiu.

- **Gestió financera: Eines per a desenvolupar el pla de viabilitat econòmica de la teva entitat d´ESS (18/05/2022 i 01/06/2022)**

En aquesta formació, formada per dues sessions, es va exposar com fer un pla de viabilitat econòmica per als projectes i entitats d'economia social i es van facilitar eines per a l'avaluació, seguiment i control de la seva viabilitat.

- **Gestió administrativa i societària de la cooperativa (31/05/2022)**

L'objectiu d'aquesta formació consistia en treballar aspectes vinculats a aspectes ordinaris de funcionament intern com ara els espais formals i informals de presa de decisions, l'administració i gestió de les cooperatives, l'aprovació dels pressupostos anuals i seguiment dels mateixos, el procediment de tancament anual i elaboració dels comptes anuals, els nomenaments i cessaments de càrrecs i modificacions d'Estatuts Socials així com el Reglament de Règim Intern

- **Aspectes laborals de la gestió societària (15/06/2022)**

La formació tenia per objectiu aprofundir en les qüestions laborals a les cooperatives derivades de la gestió societària i de les relacions de treball que s'hi donen. Es va analitzar el vincle de les sòcies treballadores (i de treball) a les cooperatives: regulació mínima, autoregulació, aspectes d'enquadrament i cotització a la seguretat social, accés a prestacions, entre d'altres. La formació també incorporava qüestions vinculades a la contractació de treballadores a les cooperatives, limitacions a la contractació de treball assalariat a les cooperatives, principals modificacions que es van introduir a la recent reforma laboral en matèria de contractació o convenis col·lectius, entre d'altres.

- **Reglament de Règim Intern (22/06/2022 i 29/6/2022)**

El Règim de Reglament Intern (RRI) és una eina que permet desenvolupar la cultura cooperativa dins el projecte cooperatiu, en el qual s'estableix un seguit

de normes i pautes de funcionament intern, que han de ser explicitades i conegudes per totes les persones sòcies, i per tant, construïdes col·lectivament. Es tracta d'una eina d'autoregulació i de caràcter obligatori per totes les persones que fan part de la cooperativa. Mitjançant el RRI cada cooperativa, en coherència als principis cooperatius, tendirà a millorar les condicions establertes per la normativa general, que sota cap concepte podrà limitar, sempre mantenint la viabilitat del projecte empresarial cooperatiu. Aquesta formació, organitzada amb dues sessions, tenia per objectiu facilitar eines perquè les cooperatives construissin el seu propi RRI.

- **Quin model cooperatiu us encaixa amb l'activitat professional? (27/07/2022)**

En aquesta formació es va donar a conèixer la fórmula cooperativa, els seus avantatges i les possibilitats que ofereix pel que fa al seu potencial; es va presentar el model cooperatiu com a oportunitat per rellançar una activitat econòmica preexistent i compartir serveis i es va donar a conèixer les característiques principals del model cooperatiu, així com aspectes de funcionament. També es va aprofundir en les diferències entre la cooperativa de treball associat i la de serveis enfocada a l'agrupació d'autònoms i professionals, es van apropar exemples de cooperatives de serveis i de professionals i es va eflexionar entorn les "cooperatives de facturació" i "falses cooperatives"

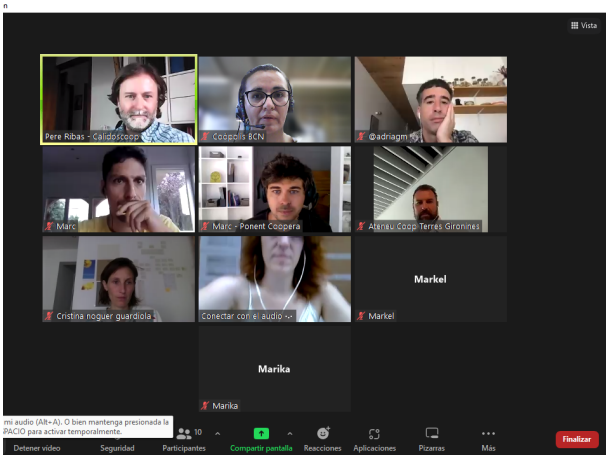

- **Funcions del Consell Rector (05/10/2022)**

Es va proposar aprofundir en els coneixements del funcionament dels òrgans socials de les cooperatives i desenvolupar una visió global i integradora de l'empresa cooperativa.

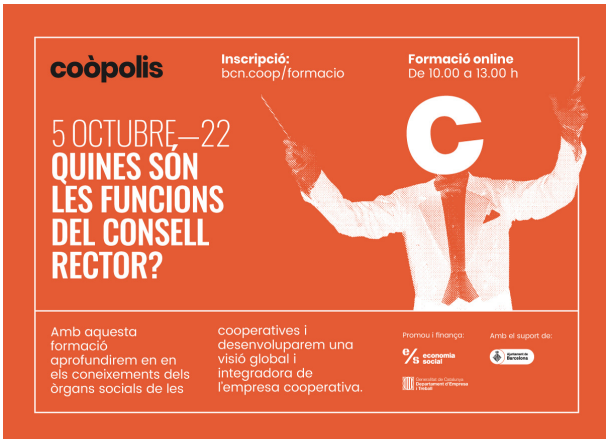

- **Incorporació de persones sòcies a la cooperativa (24/10/2022 i 27/10/2022)**

Aquesta formació està formada per dues sessions i té com a objectiu donar eines a la incorporació de noves persones sòcies a la cooperativa i millorar l'ocupabilitat de les persones de la cooperativa.

coòpolis
Inscripció:
bcn.coop/formacio
Formació online
De 10.00 a 13.00 h
24 | 27 OCT.—2022
INCORPORACIÓ DE PERSONES SÒCIES A LA COOPERATIVA
Formació en la incorporació de noves persones sòcies a la cooperativa on aprendrem també a
millorar l'empleabilitat de les persones de la cooperativa, definir els rols dins de l'empresa i les competències cooperativistes, entre altres.
Promou i finança:
economia social
Amb el suport de:

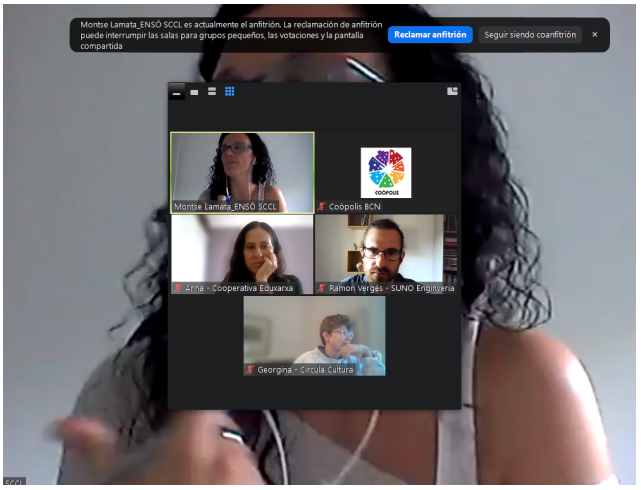
Montse Lamata_ENSÓ SCCL es actualmente el anfitrión. La reclamación de anfitrión puede interrumpir las salas para grupos pequeños, las votaciones y la pantalla compartida
Reclamar anfitrión
Seguir siendo coanfitrión
Montse Lamata_ENSÓ SCCL
Coòpolis BCN
Anna - Cooperativa Eduxarxa
Ramon Vergés - SUNO Enginyeria
Georgina - Cèrcol Cultura

- **Llei de protecció de dades (27/10/2022)**

Formació sobre aspectes generals a tenir en compte pels projectes cooperatius en quant a la protecció de dades. Es va fer una introducció del paper del RGPD i la LOPD, explicant els diferents agents que participen en aquesta matèria, drets i obligacions de cadascú i es va facilitar l'eina de la AEPD, per tal que els projectes d´ESS es puguin actualitzar i complir amb les normatives pertinents.

- **Suport i secretaria tècnica del projecte EDUCOOP (03/11/2021 - 31/10/2022)**

Després d'una primera fase de disseny col·lectiu (2019) i d'una segona fase de desenvolupament tècnic digital (2020-2021), aquest 2022 s'ha iniciat una nova fase d'implantació d'Educoop amb el projecte "Educoop: intercooperació estratègica en l'ecosistema educatiu de l'ESS a BCN".

- Incorporar la perspectiva feminista a les nostres organitzacions: com ho fem concretament? (18-11-2021)

Posar la vida al centre és costós i les organitzacions i cooperatives han d'invertir molts diners i temps perquè això sigui possible, fet que a vegades pot semblar un objectiu impossible o molt difícil d'assolir. Tanmateix, la identificació de pràctiques i experiències que ja s'apliquen per després identificar-les i sistematitzar-les perquè altres les puguin aplicar, permet partir d'un coneixement que ja està testejat i facilitar la incorporació d'eines que ja funcionen de forma pràctica.

Aquesta formació tenia com a objectiu facilitar un espai d'aprenentatge i d'intercanvi per tal que les organitzacions identifiquin i comparteixin experiències sobre la incorporació de la perspectiva feminista a nivell intern. La sessió fou de caràcter molt pràctic i orientat a la incidència cap a les organitzacions presents.

- **Claus pràctiques de la reforma laboral (08/02/2022)**

La formació va servir per conèixer de forma pràctica i àgil les principals novetats introduïdes per la Reforma Laboral de desembre 2021. Es van analitzar els canvis en matèria de contractes de treball, subcontractació, negociació col·lectiva, flexibilitat interna, infraccions i sancions. L'objectiu va ser analitzar quines són les principals modificacions en l'àmbit laboral i com afecten les cooperatives, tant pel que fa a les persones sòcies treballadores com, sobretot, a les persones treballadores per compte aliena.

- **ERTO'S: Actualització i preguntes freqüents (1/3/2022)**

Formació d'actualització orientada a conèixer les principals novetats en matèria de regulació temporal d'ocupació, tant les aplicables als expedients de regulació per força major vinculats a covid-19 (amb vigència actualment fins 28 de febrer de 2022), com les derivades de la modificació d'aquest mecanisme introduïdes per la darrera reforma laboral de 2021. Es van treballar aspectes de regulació i marc normatiu vigent, però també aspectes pràctics de procediment, tramitació, o aspectes de seguretat social i cotització.

- **Sessió informativa "Com presentar-se a la convocatòria 2022 de Projectes Singulars" (29/6/2022)**

A rel de la nova convocatòria EMT/1739/2022 per la concessió de subvencions a projectes singulars de promoció de l'economia social i solidària, creació de cooperatives i projectes d'intercooperació en l'exercici 2022, es va organitzar una sessió per resoldre dubtes vinculats. La sessió va anar a càrrec de personal tècnic de Foment de la Direcció General d'Economia Social i Solidària, el Tercer Sector, i les Cooperatives.

- Formacions específiques enfocades al disseny d'estratègies de creixement
- **Tecnologies emancipatòries en espais comunitaris (15/12/2021)**

L´àmbit de les tecnologies és sens dubte prioritari a l´actualitat i es fa necessari desenvolupar propostes alternatives des de l'economia social i solidària. És així com aquest sector es va definir com a sector estratègic per part de l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona.

Durant aquest primer any, conjuntament amb cinc cooperatives del sector (Jamgo, Coopdevs, Codi Cooperatiu, Liberaforms, Femprocomuns), s'han definit objectius:

- dinamització d'accions conjuntes: derivat d'aquest objectiu es va definir la realització de les formacions sobre marketing digital i venda online
- continuïtat a l'oferta d'eines de programari lliure per als espais comunitaris de la ciutat. La continuïtat d'aquesta feina també es té programat per l'any dos.

- **Itinerari formatiu segell cooperatiu per a gestories (15/09/2022, 20/9/2022, 22/9/2022, 27/9/2022, 29/9/2022 i 4/10/2022)**

Aquestes 6 sessions formatives anaven destinades a professionals de gestories per l'obtenció del Segell cooperatiu i es van dur a terme com a acció conjunta entre diferents Ateneus Cooperatius a través del grup de treball de Relleu i Aliances.

Van consistir en sessions amb un caire tècnic i amb metodologia online que es van dur a terme a càrrec de diferents cooperatives:

- Renovació del segell (15/09/2022), a càrrec del col·lectiu Ronda
- Taller introductori (20/9/2022), a càrrec de ALC Assessors
- Règim laboral i societari (22/09/2022), a càrrec de Gracer Coop
- Règim econòmic i comptable (27/9/2022), a càrrec de la cooperativa Facto
- Règim fiscal (29/09/2022), a càrrec de Gracer Coop
- Finançament i recursos econòmics (4/10/2022), a càrrec de la cooperativa Facto

- Formacions demandades per entitats

Es van dur a terme formacions per a 6 entitats de l'ESS específiques i a demanda.

1) Enginyeria Sense Fronteres

L'Associació Catalana d'Enginyeria Sense Fronteres (ESF) és una associació de cooperació al desenvolupament formada per professionals, docents i estudiants, principalment voluntaris i voluntàries, que treballen per garantir l'accés universal als serveis bàsics, acompanyant el canvi social i l'enfortiment de les poblacions, respectant sempre les característiques culturals i tècniques. Treballen per a construir una societat mundial justa i solidària i per a posar la Tecnologia al servei al desenvolupament humà.

Entitat en procés de transformació vers cooperativa

- *Sostenibilitats d'equips (9/2/2022)*

Es van treballar els aspectes relacionals i les dinàmiques de sostenibilitat humanes del projecte des d'una perspectiva de l'economia feminista. Es van donar pautes a tenir en compte pel Règim de reglament intern, donant pautes per a què s'elabori un document participat per tots els membres del projecte. Els elements que es posen sobre la taula són, entre d'altres, la importància dels processos i la diversitat de necessitats en l'organització de l'activitat, el règim de prestació de serveis, la sostenibilitat humana i econòmica de la cooperativa, la resolució de conflictes i l'aposta per la intercooperació.

- *Estatuts socials (26/1/2022)*

Es va explicar detalladament en què consistia la forma societària cooperativa i es van treballar els diferents aspectes que s'han de tenir en compte a l'hora d'elaborar els Estatuts Socials de l'entitat: la definició dels estatuts socials, les bases de la societat, la tipologia de les persones sòcies, els drets i deures, el règim econòmic, els òrgans de govern, la gestió i la representació, així com el procediment de dissolució i liquidació de la societat.

- *Pla de viabilitat (2/2/2022)*

Sessió dedicada als aspectes econòmics a tenir en compte a l'hora d'engegar una cooperativa de treball associat: l'estructura d'ingressos i despeses, i el compte de resultats abreujats. A llarg de la sessió s'aporten els materials necessaris per elaborar un primer esborrany del pla de viabilitat del projecte.

2) Coopdevs

Cooperativa oberta que té com objectiu millorar la societat a través de la tecnologia, els seus valors s'emmarquen dins del cooperativisme obert el que significa que se centren a aportar valor no sols a clients o projectes en què participen sinó a un ecosistema de procomuns digitals molt més ampli.

- *Reglament de Règim Intern (17/11/2021)*

Sessió formativa que es deriva d'una formació feta l'anualitat anterior sobre RRI. Amb el creixement de la cooperativa es revisa el RRi per tal de valorar-lo de nou.

- *Resolució de conflictes (14/7/2022)*

Es va dur a terme una formació personalitzada sobre resolució de conflictes i cohesió d'equips.

- *Protecció de dades (28/10/2022)*

Sessió formativa d'aprofundiment sobre com guardar i incloure dades.

3) Mensakas

Mensakas neix de la lluita sindical de RidersxDerechos de la FAA-*IAC, liderada per ex-couriers d'altres plataformes. La cooperativa es dirigeix als antípodes dels seus competidors considerant a la plantilla persones i no números d'un algorisme, prioritzant així els seus interessos i drets per sobre del capital.

- *Gestió contractual (4/5/2022)*

Formació sobre les condicions/variacions contractuals pot tenir un contracte de lloguer: carències, qui s'ha de fer càrrec de les reformes, que és el que la llei preveu que ha de fer el propietari i què ha de fer l'arrendatari?

4) CCOO

Sindicat de treballadors i treballadores que s'agrupen per protegir i millorar els seus drets i condicions de treball.

- *Relleu cooperatiu (12/1/2022)*

Formativa experta a personal de CCOO que donen suport a persones i col·lectius sindicats en la detecció i assessorament de casos de relleu empresarial per donar continuïtat a l'activitat econòmica i salvaguardar els llocs de treball.

5) Holon

Col.lectiu de disseny donant forma a l'experiència quotidiana de transicions eco-socials

- *Redefinció de l'estructura interna de la cooperativa (14/9/2022)*

Formació que es deriva de la formació sobre tipus de cooperatives per poder definir entre tots els membres de la cooperativa si l'estructura que tenen actualment els encaixa amb els serveis que ofereixen.

6) Ardit

Cooperativa que es dedica a la comunicació i estratègies comunicatives per iniciatives que treballen per la transformació social, cultural i política.

- *RRI amb perspectiva feminista (23/9/2022)*

Es va dur a terme una formació individualitzada per poder aplicar la perspectiva feminista en el marc de la seva organització

c) Reptes de futur

Enguany la demanda d'acompanyaments a la nova creació ha patit una baixada respecte als anys anteriors, i en paral·lel s'ha viscut un augment de la necessitat de consolidació de projectes. Aquesta reflexió, que és present principalment des de l'àrea de suport, té un impacte clar sobre l'àrea de formació ja que la tipologia d'accions formatives que se sol·Licitaven des de l'àrea de suport i que han tingut més afluència són les que han tractat temàtiques vinculades en aquesta consolidació a projectes ja existents.

Pel que fa al contingut els eixos claus de l'àrea on s'han posat els esforços enguany són:

- Gestió econòmica i sostenibilitat econòmica
- Digitalització projectes

- Equilibri entre processos productius en context de crisi i les necessitats de cura/reproductives i processos democràtics dins els projectes

Cal destacar que les formacions associades a la digitalització dels projectes ha estat una de les línies amb un interès rellevant, probablement una necessitat vinculada a l'estat social postpandèmic i l'obertura de noves vies digitals de visibilització i comercialització. En aquest sentit les pròpies formacions de Coòpolis han mantingut un format híbrid i no han deixat la virtualitat enrere un cop s'ha recuperat la presencialitat. En el context postpandèmic el format híbrid s'ha normalitzat en les ofertes formatives de l'Ateneu.

Com a repte ens plantegem l'enfortiment de la coordinació amb la resta d'àrees i cercles per tal d'oferir una oferta formativa coherent i adaptada a les necessitats detectades per parts de les entitats de l'ESS que s'apropen a Coòpolis des d'altres portes. Trobem d'especial rellevància la coordinació amb altres cercles per donar cobertura a demandes cada cop més presents que no són esctrictament de treball, però afecten a altres espais de sobirania.

2.4 Observatori

a) Introducció

L'Observatori de Coòpolis és una àrea de Coòpolis orientada a generar coneixement de la realitat de l'ESS i el cooperativisme de la ciutat a partir de la recerca d'aspectes claus per l'ESS, amb l'objectiu de contribuir a identificar els elements que afavoreixin un tipus de desenvolupament local orientat a la democratització de l'estructura econòmica urbana i la seva transformació ecològica i social.

En el present exercici, l'activitat ha estat desenvolupada de forma central per tres cooperatives: La Ciutat Invisible SCCL, La Hidra Cooperativa SCCL i Impulsem SCCL, i tres entitats més han desplegat accions complementàries: les Xarxes Locals d'Economia Solidària de Barcelona, l'Impuls Cooperatiu de Sants i Biciclot SCCL.

b) Accions

- Pràctiques transformadores

El primer objectiu de l'Observatori ha estat explorar aquelles iniciatives que conformen, amb moltes diversitats internes i sovint amb pocs elements compartits d'autoidentificació, una de les tipologies de l'ESS urbana: la **gestió comunitària d'equipaments públic i col·lectius.** Aquestes tenen una vessant socioeconòmica important però poc explicitada, i per tant és necessari el seu estudi per tal de detectar elements comuns i potencialitats econòmiques (creació d'ocupació, de cooperatives, etc.), així com fomentar l'articulació entre elles i imbricar-les en el projecte de desenvolupament econòmic local transformador.

En aquest direcció, previ disseny de la recerca per part del conjunt de l'Observatori, la Hidra ha elaborat l'estudi **Casos rellevants de relacions públic-comunitàries-cooperatives**, on s'ha analitzat les bones pràctiques d'una desena d'experiències barcelonines, distribuïdes en diversos districtes de la ciutat, que han desenvolupat diferents formes de governança, organització i sostenibilitat econòmica basades en relacions públic-comunitàries-cooperatives.

Casos rellevants de relacions públic-comunitàries-cooperatives[2]		
	Cas	*Pràctica transformadora*
1	Nau Bostik	Reapropiació del patrimoni industrial per a la creació d'un espai de creació i difusió cultural
2	Vall de Can Masdeu	Agroecologia regenerativa, gestió comunitària i custòdia del territori
3	Casa Orlandai	Participació veïnal en la gestió directa d'un equipament cultural a Sarrià

[2] Els cercles també han estat treballant amb un mapeig de casos transformadors basant-se amb els criteris propis de les seves línies estratègiques. Les podeu consultar a: https://www.bcn.coop/practiques-transformadores-2022/

4	Menjador Solidari Gregal	Resposta autogestionada i comunitària a l'impacte de la crisi socioeconòmica
5	Nau Vila Besòs	Espai d'emmagatzematge, formació i taller de recuperació de materials i treball comunitari
6	Canòdrom	Equipament de proximitat i promoció de les tecnologies lliures
7	Centres esportius de l'Espanya Industrial i la Bordeta (Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i la Bordeta)	Foment de la coordinació associativa, del treball en xarxa i de la participació en els àmbits cultural i esportiu
8	Aula Turull	Millora de la biodiversitat urbana i promoció de pràctiques comunitàries
9	Bicihub	Foment de la mobilitat sostenible amb bicicleta a través del model cooperatiu
10	Norai	Formació i inserció laboral en l'hostaleria per a persones amb dificultats

Amb una perspectiva inspirada en l'economia plural, que té en compte la diversitat de modalitats econòmiques presents a la societat, l'objectiu de la recerca ha estat analitzar el sosteniment d'aquestes pràctiques posant en relació les formes de governança amb les diferents economies que les conformen. Així, després de fer la genealogia de la concertació públic-cooperativa-comunitària, i de programes com el Patrimoni Ciutadà de l'Ajuntament de Barcelona, s'analitzen un seguit de pràctiques transformadores, o bones pràctiques, que en aquest cas són les que "trenquen amb la lògica de gestió mercantil proveïdor-usuari i promouen una gestió participada, arrelada a l'entorn i posant al centre les necessitats socials i veïnals". Aquest tipus de cooperació, segons l'estudi, estimula un model de desenvolupament econòmic local transformador, popular i endogen, que detecta les necessitats del territori i busca les solucions partint dels recursos o les estructures socials existents en el territori. En concret, en els estudis de cas, a més de relatar la gènesi i desenvolupament dels projectes, i d'analitzar els seus organigrames i relacions amb les comunitats i l'administració, s'estudien les interrelacions que les composen i les bases materials que les fonamenten, tot contemplant "les economies redistributives

(ajudes, subvencions, convenis), de reciprocitat (activisme, voluntariat, reproducció social) i d'intercanvi (serveis, productes) que les sostenen".

Finalment, s'elaboren una sèrie de recomanacions entorn la concertació públic-cooperativa-comunitària, destacant-ne que sovint es crea ad hoc i de forma contingent, i es recomana reorientar tots aquests projectes cap al Patrimoni Ciutadà.

- **Promoció de l'articulació territorial i sectorial de Barcelona**
- Ciclologística

S'ha donat suport al procés de creació de Som Ecologística SCCL, formada per cooperatives i associacions del món de la mobilitat i la ciclologística com Biciclot, L'Henbici, La Sàrria, Granollers Pedala, Coopdepedal, Comoba, Mensakas o La Terrassenca. S'han dut a terme quatre sessions que han consistit en el següent:

- *Procés de definició i articulació de la cooperativa de segon grau* (11/4/2022): Sessió de coordinació pel procés de definició de la cooperativa de segon grau de ciclologística
- *Missió, Visió i Valors* (16/6/2022): es va treballar amb un seguit de preguntes que ajudaven a definir la missió i la visió (per què? a què respon el plantejament que feu? què voleu aportar? quina és la proposta de valor? per a qui ho voleu aportar? com ho voleu fer?)
- *Cadena de Valor / Mapa d'actores / tendències clau* (1/7/2022): es va identificar la cadena de valor de l'àmbit i la cooperativa s'hi va ubicar; també es va treballar per definir la cadena de valor (clientela, proveïdores, potencials sòcies, principals actores de cada baula i necessitats, tendències, models/referents i potencials innovacions); es va fer un mapa d'actors i es va treballar amb les tendències clau.

- *Taules de treball en la II Trobada de Ciclologístiques de Catalunya en el marc de la FESC* (22/10/2022): Durant la celebració de la FESC 2022 es va organitzar la II Trobada de Ciclologístiques de Catalunya. En aquesta trobada es va fer la presentació de la cooperativa de segon grau de ciclologística "Som Ecologística, SCCL" així com també es van realitzar diverses sessions de treball orientades a la millor i promoció de la ciclologística a Catalunya. L'espai es va dividir en quatre grans àmbits:
    1. El paper en el desenvolupament i desplegament de microhubs: model publico/cooperatiu
    2. La xarxa de Barcelona - Zonificació de Microhubs. DAFO
    3. La distribució Agro-Ecològica sobre tres esquemes base de hubs i la relació amb el seu entorn
        a. entorn on hi ha més productors que consumidors
        b. entorn on productors i consumidors es realimenten
        c. entorns metropolitans on hi ha molt consumidor i poc productor
    4. La xarxa interurbana - connexió de nodes: idees a desenvolupar sobre:
        a. Transport públic i carretera
        b. Sistema Ferroviari
        c. Model Som Mobilitat
- XES BCN

S'ha fomentat la **intercooperació territorial al conjunt de Barcelona**, a partir del suport a la creació de l'**Associació Xarxes Locals d'Economia Solidària** de Barcelona (XES Barcelona), formalment constituïda el 19 de juliol de 2022, amb l'acta fundacional signada per quatre sòcies fundadores: CooperaSec, Xarxa d'Economia Solidària de Sant Andreu, Associació per l'Impuls de l'Economia Cooperativa i Comunitària de Sants-Montjuïc i Taula Eix Pere IV. A més d'aquestes entitats de base, altres com Impulsem SCCL i Barceloneta Proa a la Mar, com a entitats que fan treball territorial a barris sense ser formalment xarxa local de la XES, poden participar a l'espai tot i no ser encara sòcies de ple dret.

Relacionat amb aquest procés de creació, s'enxarxen 6 barris, s'han realitzat 5 reunions individuals i visites a barris (Raval, Barceloneta, Sant Andreu, Poblenou, Sants), s'han fet 6 reunions mensuals de «Xarxes Locals d'Economia Solidària de

Barcelona» i s'han organitzat activitats, com la presentació de Régie Quartier La Roseraie Services de Perpinyà a Sant Andreu, a l'octubre de 2022.

- Impuls cooperatiu de Sants

L'Observatori ha estat donat suport a 4 laboratoris d'intercooperació realitzats per l'Impuls Cooperatiu de Sants, en quatre sectors productius concrets.

- **Laboratori de restauració** (05/09/2022): L'Impuls cooperatiu de Sants i l'Ateneu Cooperatiu de Barcelona intercooperem en el marc d'un laboratori de restauració per tal de crear l'obrador mancomunat de Sants. Per fer-ho, es du a terme una sessió de treball amb les tècniques de districte per abordar la relació entre la transformació d'aliments, la generació de nous projectes cooperatius en la restauració i la participació veïnal a un espai mancomunat.
- ***Laboratori d'oficis*** (sessions entre maig i juliol de 2022): es va impulsar una proposta pedagògica d'escola d'oficis amb la participació de La ciutat Invisible, la Fusteria Can Batlló i l'Impuls Cooperatiu de Sants
- ***Laboratori del sector educatiu*:** les entitats participants (L'escola Popular de La Bordeta, L'escola Popular d'Idiomes, l'Aula d'Idiomes, La Universitat Lliure de Sants, La Universitat Popular Autogestionada, La Pinya i l'Escola Arcàdia) van detectar la necessitat d'un compromís d'enxarxament entre les iniciatives que havien participat i la d'ampliar aquest espai a una visió de ciutat per avançar cap a l'organització sectorial de les cooperatives relacionades amb l'educació i amb el compromís de mancomunar recursos per a assolir canguratges de les criatures als diferents esdeveniments.
- ***Laboratori d'habitatge***, entre 7 cooperatives d'habitatge de Sants-Montjuïc: La Borda SCCL, Sotrac Habitatge SCCL, Empriu SCCL, La Diversa SCCL, La Chalmeta SCCL i La Bombeta i La Domèstika (en constitució).

- Impulsem

S'ha acompanyat i sistematitzat un procés en un territori concret de la ciutat, en aquest cas el districte de Ciutat Vella, per fomentar l'ocupabilitat, la inserció laboral i el desenvolupament territorial. Aquesta acció ha estat liderada per Impulsem SCCL, una cooperativa d'iniciativa social sense ànim de lucre ubicada al barri del Raval de Barcelona, que treballa per la millora de la qualitat de vida del veïnat, desplegant accions en els àmbits educatiu, social, laboral i de formació permanent, per un desenvolupament territorial socialment responsable.

Per altra banda, des d'Impulsem s'ha elaborat un informe, titulat ***Cooperativa Germinadora. Desenvolupament d'una cooperativa territorialitzada***, on es planteja la transformació d'estructures jurídiques pre-existents cap a la fórmula d'inserció, esbossant propostes de governança, línies d'activitat econòmica i formes jurídiques possibles. També s'assenyalen els reptes, com:

a) ampliar la base societària de la cooperativa territorialitzada, guanyar legitimitat i convenciment al territori
b) analitzar les potencialitats de la Cooperativa de Foment Empresarial, inclosa en la Llei de cooperatives del 2015, però sense el reglament desplegat
c) modificar els estatuts actuals i ser acceptades en el Registre d´Empreses d´Inserció
d) Fer viable econòmicament el projecte integral, sobretot els serveis centrals fins que les línies de desenvolupament econòmic no tinguin un recorregut suficientment ampli. Ampliació del serveis de gestoria a entitats del territori
e) Construir un sistema de governança participatiu i de qualitat que diferenciï la cooperativa territorialitzada d'una central de serveis o d'una empresa d'inserció convencional del model del tercer sector.

- Jornades metropolitanes de l'ESS

El 29 i 30 de setembre[3] es van celebrar les jornades 'Una metròpoli cooperativa?', impulsada per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona amb diferents ateneus cooperatius de l'àrea metropolitana de Barcelona. Les jornades van girar al voltant de l'absència d'una planificació metropolitana per fer front a les desigualtats que es donen entre barris, poblacions i territoris, ja que en totes hi ha perifèries i centres.

A la taula d'ateneus hi van participar Eva Vilaseca, del Cercle de Transició Ecosocial de Coòpolis, Ateneu Cooperatiu de Barcelona; Ana Vallida de La Col·lectiva, Ateneu Cooperatiu de l'Hospitalet; Aitor Blanc, de l'Ateneu Cooperatiu del Barcelonès Nord; Miguel de la Fuente, de l'Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat; i Eudald Griera de l'Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental.

Es van compartir les trajectòries i principals eixos de treball en què centren els seus esforços, basant-se en l'anàlisi de cada context territorial. Són paleses les desigualtats socioeconòmiques entre diferents barris o poblacions i alhora la distribució dels recursos econòmics i la capacitat d'acció dels projectes de l'Economia Social i Solidària. La crisi climàtica i energètica, la mercantilització de l'habitatge i les dificultats de les persones migrants per tenir una vida digna, són alguns dels fronts comuns dels ateneus arreu del territori.

[3] https://www.bcn.coop/una-barcelona-metropolitana-cooperativa/

El segon dia de la jornada es va iniciar amb els grups de treball sobre polítiques públiques per l'ESS, amb la participació de cooperatives i personal tècnic d'administracions públiques i la dinamització de La Fàbrica.

Les jornades van concloure amb la taula 'Per un nou model econòmic metropolità'. Ricard Gomà, de l'Institut d'Estudis Regionals Metropolitans ha presentat un context metropolità "amb desigualtats persistents per nivell de renda, segregacions urbanes a causa d'aquestes desigualtats i la fragilitat comunitària que comporten.", alhora que es va destacar com les organitzacions de l'ESS aporten solucions necessàries pels grans reptes de futur de la metròpoli.

PROGRAMA DIJOUS 29/9

9.15h **Benvinguda i presentació jornada**
Ricard Gomà, Brisa Luque

9.45h **Taula: Els Ateneus Cooperatius metropolitans**
Modera: Brisa Luque

- **Coòpolis**, Ateneu Cooperatiu de Barcelona
- **La Col·lectiva**, Ateneu Cooperatiu de l'Hospitalet de Llobregat
- **BNord**, Ateneu Cooperatiu del Barcelonès Nord
- **Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat**
- **Ateneu Cooperatiu del Vallès Occidental**

11.30h **Pausa cafè**

12.00h **Taula: Sectors Estratègics Ecosocials** Modera: Ivan Miró

- Mobilitat i Logística Sostenible. **SomEcologística SCCL**
- Transició Energètica. Gaia d'Èlia. **BATEC SCCL**
- Alimentació agroecològica. **Keras Buti SCCL**, L'Hospitalet de Llobregat
- Comunicació Audiovisual. **MTK**, Baix Llobregat
- Habitatge Vallès. **Pol Cooperatiu**

13.45h **Tancament primera jornada**

PROGRAMA DIVENDRES 30/9

9.30h **Benvinguda i presentació jornada**

9.45h **Grups de treball Polítiques metropolitanes d'ESS**
Dinamitza: **DIP SCCL**

- Obert a Xarxes Locals d'ESS, membres d'Ateneus Cooperatius, Tècnics/es AMB, tècnics/s d'Ajuntament, tècnics/es diputació

11.30h **Pausa cafè**

12.00h **Taula: Per un nou model econòmic metropolità**
Modera: Miguel

- Ricard Gomà. **IERMB**
- Laia Ramos. **La Fundició SCCL**
- Ivan Miró. **La Ciutat Invisible SCCL**: ecosistemes i pols
- Laia Forné. **La Hidra SCCL**: comunalitats urbanes

13.45h **Fi de l'activitat**

Laia Fornés de La Hidra també va presentar la Xarxa de Comunalitats Urbanes com a exemple de política pública, en aquest cas de la Generalitat de Catalunya, que fomenta l'autoorganització i l'autogestió de recursos públics. Per la seva part, Laia Ramos, de La Fundició, ha proposat l'elaboració d'una diagnosi compartida entre agents de l'ESS i l'AMB, per tal de fer possible una coproducció de les polítiques públiques". Finalment, Ivan Miró, de La Ciutat Invisible ha plantejat que "els ateneus cooperatius han de mancomunar la seva visió estratègica, des de l'anàlisi sobre la realitat productiva real, per tal fer arribar a les administracions públiques el model econòmic postcapitalista de l'ESS."

c) Reptes de futur

Com accions de continuïtat de cara el 2023, des de l'Observatori s'organitzarà, principalment, i a l'espera de concretar altres accions complementàries:

1) Un seminari col·lectiu i obert per definir la concertació públic-cooperativa-comunitària en la perspectiva de la governança, el sosteniment econòmic i la participació social. L'organització correrà a càrrec de Coòpolis, les xarxes locals de la XES Barcelona i entitats com la Xarxa d'Espais Comunitaris (XEC-XES), així com les iniciatives de gestió comunitària de la ciutat. S'obrirà un espai de debat i retorn on presentar l'estudi 10 casos d'iniciatives públic-comunitàries elaborat per la Hidra Cooperativa.
2) Una segona edició de les Jornades Metropolitanes d'ESS, organitzat conjuntament amb la resta d'Ateneus Cooperatius Metropolitans. En aquesta ocasió es convidarà a les Comunalitats Urbanes metropolitanes i les xarxes locals d'ESS metropolitanes, i comptarà amb la presència de la Direcció General d'Economia Cooperativa de la Generalitat de Catalunya. L'activitat tindrà el suport de l'Institut d'Estudis Metropolitans de Barcelona.

2.5 Educació

a) Introducció

Coòpolis ha plantejat dins d'una de les seves línies estratègiques l'àmbit de la formació professional i de la divulgació i empoderament de les persones joves de cara al seu futur encarant una perspectiva cooperativista i des de l'economia social i solidària.

És per això que, seguint la visió no només formativa sinó també de l'educació contínua al llarg de la vida i sota un prisma de preparació de les noves generacions de cara al món laboral i de l'emprenedoria, que ha sorgit la necessitat de que existeixi l'àrea d'educació per part de Coòpolis.

Conformat per cooperatives d'àmbit socioeducatiu i del lleure educatiu (Reflexes i l'Esguard com entitats promotores i +Educació com a participant en procés d'esdevenir promotora), dita àrea ve a generar un espai des d'on es gestionen

aquestes formacions i acompanyaments educatius que vinculen i fan de pont amb els centres educatius (concretament en la Formació Professional) amb l'àmbit socioeconòmic i participatiu de l'ESS i del Cooperativisme.

A la pràctica, per dur a terme aquesta línia de treball, s'ha conformat un servei de divulgació i sensibilització però també d'acompanyament en eines formatives; aquest servei s'ha desenvolupat a través de diferents formes de tallers i acompanyaments formatiu que s'expliquen a continuació

b) Les formacions

- **Tallers d'iniciació i introducció al cooperativisme i l'ESS**

Alumnat	Formació Professional: CFGM i CFGS. Preferentment assignatures de FOL (1r grau mig i superior) i d'Emprenedoria (2n grau mig i superior).
Objectius	—Donar a conèixer el model d'Economia Social i Solidària com a model econòmic proper i realista. —Apropar a l'alumnat models viables d'ESS. —Reflexionar sobre els valors de l'ESS i la seva importància dintre el sector cooperatiu.
Continguts	1. Què és l'economia social i solidària i quins valors té? 2. La importància de la gestió democràtica i participativa a l'economia i a l'empresa. 3. Orientació dels recursos a les necessitats humanes. 4. Compromís amb l'entorn i la comunitat. 5. Exemples en diversos sectors.
Durada	Una sessió de 1 hora.
Lloc	Centre educatiu.
Preu	Taller gratuït.
Organitza	Coòpolis. Ateneu Cooperatiu de Barcelona. Àrea d'Educació. Cooperatives Reflexes, L'Esguard i +Educació.

Enguany s'han dut a terme 12 tallers:

- Institut Miquel Tarradell (14/2/2022) amb 13 alumnes
- CEIR ARCO Villarroel (1/3/2022) amb 25 alumnes
- Ins La Guineueta (4/4/2022), 3 tallers:
    - grup d'electromecànica amb 10 alumnes
    - grup d'electromecànica amb 15 alumnes
    - grup d'electromecànica de vehicles amb 20 alumnes
- Ins La Guineueta (5/4/2022), 5 tallers:
    - grup d'electromecànica de vehicles amb 10 alumnes
    - GM d'Informàtica amb 15 alumnes

    - Grau Superior de Laboratori amb 18 alumnes
    - Grau Superior d'Electromecànica de Vehicles amb 6 alumnes
    - Grau Superior d'Automoció amb 18 alumnes
- INS La Guineueta (7/4/2022), 2 tallers:
    - grau superior de Laboratori amb 7 alumnes
    - grau mig d'Emergències sanitàries amb 6 alumnes

- Instacoop: projectes d'immersió en el cooperativisme

Alumnat	Formació Professional: CFGM i CFGS. Preferentment assignatures de FOL (1r grau mig i superior) i d'Emprenedoria (2n grau mig i superior)
Objectius	—Apropar el model cooperatiu a l'alumnat. —Treballar els valors cooperatius des d'una vessant vivencial. —Fomentar actituds i habilitats emprenedores. —Apropar al centres educatius les cooperatives del sector o família professional.
Continguts	*(Opció de fer una sessió introductòria a través del taller d'* ***Introducció al cooperativisme i l'ESS)*** 1. Breu presentació teòrica del model cooperatiu i presentació del taller. Elaboració d'equips de treball i presa de decisions per tal de poder dur a terme l'objecte del taller. A cada equip se li assignaria un model d'empresa: tradicional, cooperativa i cooperativa d'iniciativa social. *Entre la 1a i la 2a hora l'alumnat ha de realitzar una recerca sobre les cooperatives que es troben a l'entorn. Opció de fer-ho acompanyats a través del taller de* ***Rutes Cooperatives.*** 2. Confecció per part de cada equip de treball d'un pòster sobre fer alguna de les cooperatives del barri prèviament presentades. 3. Presentació dels pòsters, rebuda de recompenses "econòmiques" i reflexió sobre el procés de treball, els valors treballats i intercanvi d'experiències.

S'han realitzat 5 instacoops:

- Ins Miquel Tarradell (24/2/2022) amb 16 alumnes
- CEIR ARCO Villarroel (4/3/2022), dos grups:
    - Grup de Mediació Comunicativa amb 12 alumnes
    - Documentació Sanitaria i Mecànica amb 12 alumnes
- CEIR ARCO Villarroel (7/3/2022) amb 25 alumnes del grau d'integració Social
- Ins Salvador Seguí (11/3/2022) amb 13 alumnes

- **Rutes cooperatives per conèixer el territori socioeconòmic del cooperativisme i l'ESS**

Alumnat	Formació Professional: CFGM i CFGS. Preferentment assignatures de FOL (1r grau mig i superior) i d'Emprenedoria (2n grau mig i superior).
Objectius	—Percebre el cooperativisme com una alternativa al model econòmic actual. —Comprendre com es desplega l'economia social i solidària per cobrir els cicles de l'activitat econòmica, visitant experiències històriques i actuals d'autogestió cooperativa (consum, habitatge, de treball, servei) —Conèixer la base social i territorial del model cooperatiu als barris de Barcelona (xarxa cooperativa).
Continguts	1. Llegat històric cooperatiu: A partir d'una selecció de punts al territori, s'explica el llegat històric del barri narrant les diferents experiències i etapes històriques del cooperativisme a la ciutat barri. 2. Experiències cooperatives actuals: Dividirem el grup en subgrups més petits per visitar diferents experiències del barri en funcionament. Als diferents punts, una persona sòcia ens explicarà l'experiència concreta del projecte i, a continuació, l'alumnat podrà formular les preguntes que s'hauran preparat prèviament o que els hi hagin sorgit durant l'explicació. Un cop acabada la visita, l'alumnat haurà de respondre un parell de preguntes relacionades amb allò visitat. Les respostes serviran per consolidar el que han observat i plantejar-se algunes qüestions, reflexions que poden ser interessants de cara a l'activitat final (posada en comú). 3. Preguntes obertes al veïnat: es demanarà als alumnes que interroguin espontàniament a la gent que passa pel carrer per identificar el grup de coneixença del veïnat sobre el passat i present del moviment cooperatiu i l'Economia Solidària al barri. 4. Cloenda llegat històric + dinàmica posada en comú: al final del recorregut els diferents grups s'ajuntaran i posarem en comú allò visitat, amb la intenció de ressaltar la vigència del moviment cooperatiu a la ciutat de Barcelona i la seva capacitat per articular i cohesionar socialment l'entorn a través de projectes cooperatius locals que responen a les necessitats reals. La sessió clourà amb una dinàmica de valoració on compartirem aquelles aquelles expectatives/motivacions/reflexions que hagin sigut satisfactòries, i aquelles pors/dubtes/distraccions que hagin sentit durant l'activitat.
Durada	1 ruta de 2 hores.
Lloc	Territoris (barris) i espais amb projectes i xarxes socioeconòmiques cooperatives i de l'Economia Social i Solidària.
Preu	Gratuït.
Organitza	Coòpolis. Ateneu Cooperatiu de Barcelona. Àrea d'Educació. Cooperatives Reflexes, L'Esguard i +Educació.

- Enguany s'ha dut a terme una ruta cooperativa (17/2/2022) a Ciutat Vella amb l'Institut Miquel Tarradell.

- **Formacions a professorat d'FP**

Formació estandarditzada que pretén ser reconeguda i homologada pel Departament d'Educació, a través dels Serveis Territorials de cada territori (homologació mínima 15h formació). Els destinataris en són tant el professorat Cicles Formatius com d'altres professionals del món educatiu (Secundària i Batxillerat).

Es concep com una formació adaptable (presencial, híbrida o virtual) en funció de l'estructura organitzativa que cada Ateneu pugui assumir i es dota de continguts teòrics i aplicació pràctica didàctica, acompanyada de materials i recursos pedagògics.

S'ha dut a terme amb el professorat a Barcelona Nord (Institut La Guineueta) i a Barcelona Sud (Institut Mare de Déu de la Mercè) i ha consistit amb una primera immersió conceptual en les economies transformadores des de l'ESS i el cooperativisme, juntament amb compartició i pràctica vivencial d'eines i metodologies pedagògiques per treballar aquest camp amb l'alumnat de cicles formatius. Ha estat formada per 4 sessions:

- 1 sessió (4/7/2022): introducció a l'ESS
- 2 sessió (5/7/2022): cooperativisme
- 3 sessió (6/7/2022): didàctica a l'aula per treballar el cooperativisme
- 4 sessió (7/7/2022): criteris d'aplicació avaluativa

- **Eines estratègiques per l'ESS i la Formació Professional: mapeig i informe**

Fora dels tallers i formacions, s'ha treballat en l'anàlisi i elaboració de dues eines estratègiques:

- Mapeig sectorial de les cooperatives de la ciutat, vinculant-les amb la família professional de l'àmbit de la formació professional corresponent, eina per poder treballar de la mà amb la FP i poder donar resposta des de l'àmbit cooperatiu.

- Informe de l'estat de la qüestió de les pràctiques de formació professional de tipus FCT i FP Dual dins d'empreses cooperatives, per tal no només de fer-ne un anàlisi sinó també de poder permetre una futura proposta de servei d'acompanyament per fomentar aquestes sinergies entre centres de FP i el món cooperativista.

c) Reptes de futur

El públic destinatari majoritàriament ha sorgit en relació a les assignatures de FOL i Emprenedoria dels cicles formatius, ja que són els espais on es genera una major formació en l'àmbit de la inserció laboral i de l'emprenedoria col·lectiva de projectes socioeconòmics.

Pel que refereix als tallers d'introducció, en un primer curs s'han plantejat com a iniciació de grups, per tal d'anar progressivament assumint menys protagonisme d'aquestes iniciacions envers als tallers d'Instacoop i les rutes que aniran prenent més pes en següents anualitats, ja que permeten una major immersió pràctica; així doncs, un dels objectius és poder establir un camí continuat des d'una introducció a un treball per projectes que faci més vivencial l'experiència.

Per altra banda, ha estat el primer curs en el que s'han ideat i dissenyat les formacions de professorat de la FP, experiència enriquidora, d'immersió intensiva i d'intercanvi i enxarxament entre professionals i docents de cara a cada anualitat l'objectiu és anar assumint major protagonisme, ja que es compta amb l'objectiu de dotar d'eines al professorat i poder mantenir per part dels propis centres d'un treball continuat en matèria de món laboral dins l'ESS i d'emprenedoria cooperativa.

L'àrea d'educació també ha plantejat un treball més intensiu a nivell d'aportar coneixement del món laboral i d'inserció laboral a través de la preparació i generació d'un futur servei d'assessorament i acompanyament de pràctiques de FP dins del cooperativisme, establint projectes coproduïts per tal d'assegurar una figura pont entre els centres formatius i les empreses cooperatives i de l'ESS. En l'actual anualitat s'ha dut a terme a través d'una primera passa, que és l'informe de l'estat actual de les pràctiques de la FP dins del cooperativisme, en el que han participat alguns centres de la ciutat com a enquestats i s'han pogut extreure

algunes conclusions que permetin durant les següents anualitats elaborar una proposta alternativa n aquest sentit i poder anar generant aquest futur servei pont d'assessorament i acompanyament.

A nivell global, caldrà en següents anualitats anar reforçant les sinergies i aliances a nivell d'espais formatius i educatius, des dels propis centres educatius de formació professional passant també pel Consorci d'Educació de Barcelona amb la presència de la col·laboració de tècnics de l'àmbit de postobligatòria, així com del Servei d'Orientació - Pla Jove com també els punts PIJ. A nivell de l'ESS i del cooperativisme, s'hauran d'establir majors relacions amb les cooperatives i projectes socioeconòmics de l'ESS per vehicular les pràctiques de FP.

2.6. Coordinació - Gestió

a) Introducció

La coordinació tècnica - gestió és l'àrea encarregada de generar i vetllar per l'estructura que el projecte requereix per tal de poder assolir els seus objectius. Aquesta funcionalitat es concreta en tota la facilitació al disseny i la implementació de l'organització interna i del model de governança, definint espais de participació i funcionalitats d'aquests, convocant-los i dinamitzant-los, fent el seguiment dels acords presos, recollint la informació necessària de cada espai de participació, generant protocols de participació i eines de seguiment dels objectius, així com sistematitzant tot el que es va duent a terme en aquests espais. També acompanya la resta d'àrees en l'encaix integral de les seves funcions respecte al desenvolupament general de Coòpolis

b) Funcions

- **<u>Dinamització d'espais</u>**
- Espais de governança (comitè rector)

Enguany hem celebrat 12 comitès rectors, espai polític de l'Ateneu Cooperatiu que té per objectiu el disseny i la definició del pla estratègic de l'Ateneu Cooperatiu i la generació d'estratègies vinculades a l'Ateneu Cooperatiu i els cercles. Des de l'àrea de coordinació tècnica s'han calendaritzat, convocat i dinamitzat aquests

espais, així com sistematitzat les actes i fet el seguiment d'acords que es derivaven d'aquests comitès.

Per tal d'ubicar i familiaritzar les entitats promotores participants d'aquest espai es va dur a terme una roda d'entrevistes que van servir poder resoldre dubtes i compartir inquietuds respecte d'aquest espai de participació.

També es van generar protocols de participació així com un seguit de documentació que tenia per objectiu socialitzar contingut associat als debats que s'hi presentaven. Un dels objectius principals d'aquest espai és la definició del pla estratègic de la primera, segona i tercera anualitat de Coòpolis, així com el recull de debats polítics entorn al pla de treball i a la incidència de Coòpolis.

- Espais de coordinació tècnica (coordinadora de programes)

En aquesta primera anualitat de la convocatòria 2021-2024 s'han dut a terme 16 coordinadores de programes, que consisteix en l'espai de participació que vetlla per l'acompliment de l'execució del pla de treball i on hi participen les entitats promotores coordinadores de les àrees i els cercles.

Des de la coordinació tècnica s'ha definit l'organigrama, s'ha fet una feina de descripció de rols de coordinació i tasques i responsabilitats associades i s'han elaborat protocols i eines formatives i informatives per l'acompliment de les tasques (documents de seguiment de les actuacions, mecanismes d'avaluació de l'assoliment d'objectius, procediments per la justificació i el tancament, etc.).

La coordinació tècnica ha estat la responsable de calendaritzar, convocar i dinamitzar l'espai així com fer-ne l'acta i seguir-ne el seguiment així com generar un espai de recollida de tots els informes de seguiment del pla de treball i documents associats al bon funcionament del pla de treball.

- Coordinació integral dels programes de coòpolis

Des de la coordinació tècnica es confecciona el pla de treball integral del projecte Coòpolis amb tots els seus programes -Ateneu Cooperatiu i Conveni Ajuntament- amb coordinació amb les àrees i els cercles, es fa el seguiment d'aquest a partir d'informes mensuals i preparació i dinamització d'espais d'avaluació i es justifica tècnica i econòmicament les diferents convocatòries.

- Secretaria

També es du a terme tota la tasca d'organització d'arxiu, de vetllar pel manteniment de la documentació generada i d'administració dels programes executats per coòpolis així com la relació tècnica amb les administracions públiques.

També s'elaboren les memòries anuals i es fa una anàlisi de l'impacte així com el recull de dades genèriques.

- Reptes de futur

Un dels objectius per la segona anualitat és augmentar a l'ateneu i intensificar les relacions amb altres agents de l'ESS de BCN i l'àrea metropolitana, facilitar la intercooperació entre àrees i cercles amb l'execució d'espais de treball i facilitar el desenvolupament de noves línies emergents.

També és important, fomentar la identificació de processos, rols i responsabilitats internes pel bon funcionament del projecte així com simplificar els mecanismes de seguiment tant per les entitats membre com per Coòpolis en el seu conjunt. Cal encara polir les responsabilitats associades als rols de coordinació d'àrees i cercles així com de la coordinació tècnica per tal de garantir un bon funcionament de l'organigrama i, si cal, replantejar l'organigrama de nou per construir un model organitzatiu cada vegada més coherent i adequat als perfils d'entitats que fan part del projecte, als objectius i a la complexitat creixent del projecte.

Fomentar la participació de totes les entitats promotores en els espais de governança i desenvolupar eines i processos que promoguin el sentiment de pertinença de les entitats membres amb Coòpolis i que propiciïn espais per la creació de noves sinergies.

2.7. Comunicació

a) Introducció

L'àrea de comunicació de Coòpolis la gestiona la cooperativa La Pera Comunicació, formada per 3 sòcies, 3 treballadores i diverses col·laboradores, que cobreixen les diferents vessants de la comunicació que involucren l'àrea: continguts, gestió de xarxes socials, disseny gràfic, web, audiovisual... Hi ha una persona que coordina i gestiona el dia a dia de la comunicació i la relació dins l'equip de Coòpolis, i la resta d'àrees participen de manera puntual en la producció de campanyes i materials específics.

Des del 2020, amb la Covid19, l'activitat de l'Ateneu Cooperatiu va modificar-se, accelerant la digitalització amb el traspàs a la virtualitat de la major part d'activitat. Amb el retorn de la normalitat es va reprendre la presencialitat, però des de llavors es mantenen les dues modalitats, ja que els hàbits de les participants han canviat des de llavors.
Els objectius de l'àrea de comunicació són:

- Posicionar Coòpolis, Ateneu Cooperatiu de Barcelona com agent de referencialitat en l'economia social i solidària de la ciutat.
- Promoure la creació de projectes econòmics en fòrmula cooperativa, dotant a les persones interessades de les eines i els coneixements oportuns.
- Sensibilització i difusió sobre la fórmula de relleu cooperatiu per empreses que cesen activitat.
- Incorporar millores en l'eina de gestió interna (backoffice).
- Consolidar els protocols de comunicació interna.
- Millorar competències en comunicació dels projectes acompanyats.
- Promoure l'ús d'eines de software lliure en la comunicació interna i externa del projecte.
- Generar discurs propi i sensibilitzar la ciutadania al voltant de l'economia social i solidària i dels valors que se'n deriven.
- Facilitar eines i recursos per l'adaptació de l'activitat a la virtualitat, a rel del confinament.

b) Accions comunicatives

- Comunicació interna

Entre les tasques de comunicació interna de l'Ateneu tenen per objectiu facilitar la comunicació entre els diferents equips tècnics de les diverses àrees, facilitar l'accés a la informació per part de totes les entitats i agilitzar la gestió del dia a dia de forma ràpida i efectiva. Amb aquest objectius es mantenen els canals establerts fins al moment:

- Llistes de correu vinculats al domini bcn.coop: coordinació opertiva i coordinació estratègica.
- Grups en una eina de missatgeria instantània
- Nextcloud (emmagatzematge)
- Backoffice: eina de gestió interna, mancomunada amb la resta d'Ateneus Cooperatius.
- Zoom: plataforma per videotrucades

- Comunicació externa

La difusió de les activitats i campanyes de Coòpolis, Cercles i línies estratègiques es duu a terme des dels diferent canals:

- Disseny de cartelleria i material gràfic de difusió
- Xarxes socials: twitter, instagram i facebook
- Agenda del web: www.bcn.coop
- Publicació de notícies i enviament de notes de premsa
- Enviament de butlletí informatiu
- Cobertura fotogràfica d'actes
- Realització de vídeos

- Disseny i maquetació

Aquesta convocatòria s'ha generat una línia gràfica pels diferents Cercles, en consonància amb la línia gràfica de l'Ateneu, que permet identificar les activitats per àrees. Els 2 Cercles que treballen temes relacionats amb la transició ecosocial, consum agroecològic i la sostenibilitat s'han agrupat, pel que fa la comunicació, en un sol color i una sola línia, ja que, pensat en termes comunicatius, tracten la mateixa temàtica (tot i tenir plans de treball diferents)

S'ha editat un **díptic informatiu** sobre Coòpolis per informar de les activitats i serveis de l'Ateneu Cooperatiu.

S'ha maquetat el fulletó informatiu **Passos per fer una cooperativa**

- Butlletí

Mensualment s'envia un butlletí informatiu a totes les persones inscrites a la llista (**5.430 subscriptores**), a la qual s'afegeixen els usuaris a través d'un formulari web, i també s'hi inclouen les participants a les activitats formatives.

S'han fet un total de **15 trameses** aquesta anualitat. La periodicitat és mensual, amb un butlletí amb l'oferta formativa i notícies de l'Ateneu, informació sobre altres activitats vinculades a l'ESS, ofertes de feina o lloguer de l'espai. S'han fet també alguns enviaments monogràfics: sobre la Fira d'ESS MIgrant i Diversa i els Premis Micaela Chalmenta, i també alguns segmentats a només part dels contactes (assistents a formacions, o projectes acompanyats), amb informació específica per a aquests.

- Web

A la web de Coòpolis hi ha diversos apartats amb informació estàtica sobre el projecte, agenda amb les formacions i activitats, notícies, un taulell d'anuncis.

El darrer any el web ha tingut **26.610 visites** amb els següents indicadors:

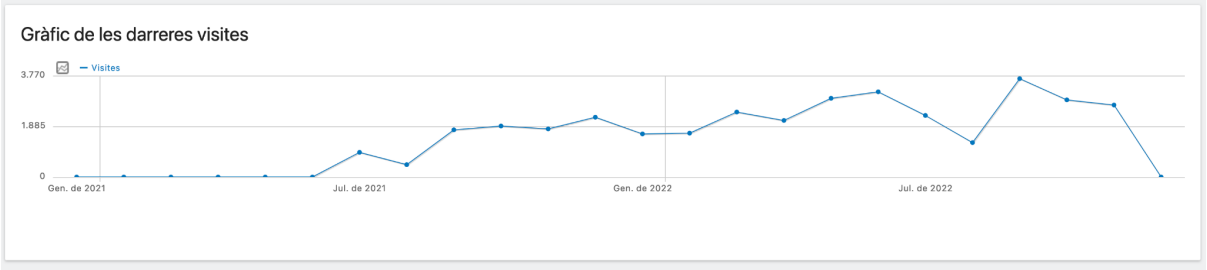

- Xarxes socials

Coòpolis fa difusió de la seva activitat a través de les xarxes socials Instagram, Twitter i Facebook. S'ha utilitzat eventualment Linkedin per a la difusió d'ofertes de feina.

Els indicadors de les diferents xarxes han estat els següents:

	Instagram	**Twitter**	**Facebook**
Publicacions	501	680	304
Seguidors	3.370 (+724)	7.700 (+909)	2.908 (+69)
Impressions	56.000	316.000	28.000

- Premsa

Des de l'Ateneu es contacta amb la premsa per a accions específiques que poden tenir més ressó. L'impacte més gran s'obté quan hi ha convocatòries institucionals, per la presència de mitjans per aquest motiu.

- Visita del Director General: resum de cooperatives creades des del programa (9/6/2022)
- Acte de presentació de les obres del Bloc 4 (1/7/2022)
- Fira ESS Migrant i Diversa (17/09/2022)

Al recull de premsa hem detectat **51 impactes** en mitjans relacionats amb l'activitat de Coòpolis aquesta convocatòria.

- Campanyes

Convocatòria dels Premis Micaela Chalmeta (abril - maig 2022)

Com cada any, per a la convocatòria dels Premis Micaela Chalmeta hem elaborat una campanya de comunicació per la qual hem desenvolupat material gràfic i un vídeo infogràfic promocional.

Nou servei de consolidació de cooperatives (setembre 2022)

Des de l'àrea de suport s'ha activat un nou servei de resolució de dubtes i acompanyament per a cooperatives que ja estan en funcionament, és a dir, per a consolidar els projectes.

El mes de setembre s'ha fet una campanya de mailing i xarxes per tal de fer difusió del nou servei, especialment als projectes que s'ha acompanyat en la seva creació des de l'Ateneu al llarg de les diferents convocatòries.

Pràctiques transformadores (octubre 2022)

Al web de Coòpolis s'ha activat un espai per recollir les pràctiques transformadores detectades des de l'Observatori i des dels diferents Cercles, per tal de mostrar-les de manera unitària. A més, s'han elaborat banners amb un disseny unificat, per a publicar cada una de les pràctiques a les xarxes socials, que s'ha dut a terme a l'octubre del 2022.

- **<u>Comunicació del Bloc 4</u>**

Des de l'àrea de comunicació de Coòpolis hem activat diferents accions de comunicació relacionades amb el futur espai del Bloc4:

- Procés de creació de naming i imatge provisional per a la presentació pública de l'espai.
- Preparació de l'acte de presentació
- Coordinació amb àrees de comunicació dels agents implicats
- Plantejament de preguntes sobre la comunicació del Bloc4

c) Reptes de futur

Aquesta anualitat hem començat a funcionar amb l'estructura d'Ateneu +i 4 cercles que conformen actualment Coòpolis, i ens ha portat uns mesos d'adaptació i rodatge dels equips la coordinació entre àrees i cercles.

Des de Comunicació intentem protocolitzar els processos i establir terminis i espais de coordinació, però no sempre ha estat possible i hem tingut una sobrecàrrega de formacions en alguns períodes de l'any, que ha dificultat la comunicació efectiva d'aquestes, i en altres moments, molt poca activitat. Per tant, una millor coordinació i comunicació interna és un dels grans reptes per poder fer de manera més eficient la comunicació externa de l'activitat de l'Ateneu.

Un altre repte és l'assoliment d'una mirada més estratègica en les accions comunicatives. El dia a dia de l'activitat de l'Ateneu dificulta la reflexió i la planificació, i també seria un repte de futur trobar els espais estratègics per arribar a nous públics i amplificar l'acció de Coòpolis.

Finalment, el procés vinculat al Bloc4 també esdevé un gran repte per a la comunicació de l'Ateneu, pel fet d'haver-nos de coordinar amb les àrees de comunicació dels agents que en formarem part, i de l'Ajuntament. Haurem de treballar per aconseguir generar un relat comú, però alhora no perdre la particularitat de Coòpolis en el marc d'aquest projecte més ampli.

2.8 Espai

a) Introducció

Des del 2017 Coòpolis ha desenvolupat les seves activitats a la cantonada nord de l'anell perimetral del Bloc 8 de Can Batlló. L'espai rehabilitat inicialment comptava de 250 metres quadrats on s'ubicava tan sols un cubicle de fusta amb vuit llocs de treball i una sala de reunió, cambres higièniques i la resta de l'espai s'havia utilitzat per fer-hi formacions, reunions plenàries, sessions d'intercooperació i d'altres actes.

Des del 2019 es compta amb una ampliació d'aquest espai que allotja una zona d'incubació (290 metres quadrats formats per 7 mòduls de treball, d'entre 20 i 30 metres quadrats, un espai de cotreball, sales de reunions i tres aules de formació (dues amb capacitat entre 25-30 persones i una amb capacitat d'entre 15-20 persones). La totalitat de l'espai rehabilitat compta amb 900 metres quadrats que permet que l'AC pugui desplegar serveis com la incubadora, la programació de formacions i tallers de manera regular així com acollir entitats de l'ESS per a que puguin desenvolupar accions formatives. Tots ells, excepte la planta primera

de la incubadora, són de plena accessibilitat. Els espais es troben cedits a l'Associació per l'Impuls de l'Economia Cooperativa i Comunitària de Sants-Montjuïc, una de les entitats agrupades, en part per l'Associació Can Batlló i en part per l'Ajuntament de BCN.

b) Accions

- Punt d'informació

L'espai habilitat per dur a terme les activitat de Coòpolis ha comptat amb un punt d'informació sobre l'ESS a diferents públics objectius amb l'objectiu de visibilitzar l'ESS i facilitar la informació dels serveis oferts i atenent a les necessitats de les persones i les iniciatives a les quals ens hi hem dirigit i a qui s'hi ha acostat.

És aquest espai, que ha estat atès per diferents persones de les entitats promotores a partir d'un mecanisme de permanències, ha comptat amb el següent horari d'atenció: de dilluns a divendres de 9h a 19h.

També s'hi han pogut trobar materials de difusió i de contingut de les activitats dutes a terme.

- Ús de l'espai

Aquest any hi hagut un increment substancial envers l'any anterior pel que fa als usos de l'espai i la concurrència de persones.

Aquest augment de l'afluència és degut a la fi de les restriccions d'aforament provocades per la Covid-19. Entitats internes de l'Ateneu han pogut desenvolupar més activitats presencials dins i fora del recinte de Coòpolis.

També més col·lectius del barri han fet ús de l'espai, com ara el GHAS, l'Associació Impuls Cooperatiu de Sants, el, Sindicat Popular de Venedors Ambulants de Barcelona, les cooperativa Periferia Cimarronas o Fil a l'agulla, col·lectius interns de Can Batlló, entre d'altres.

Total d'accions: ***606***

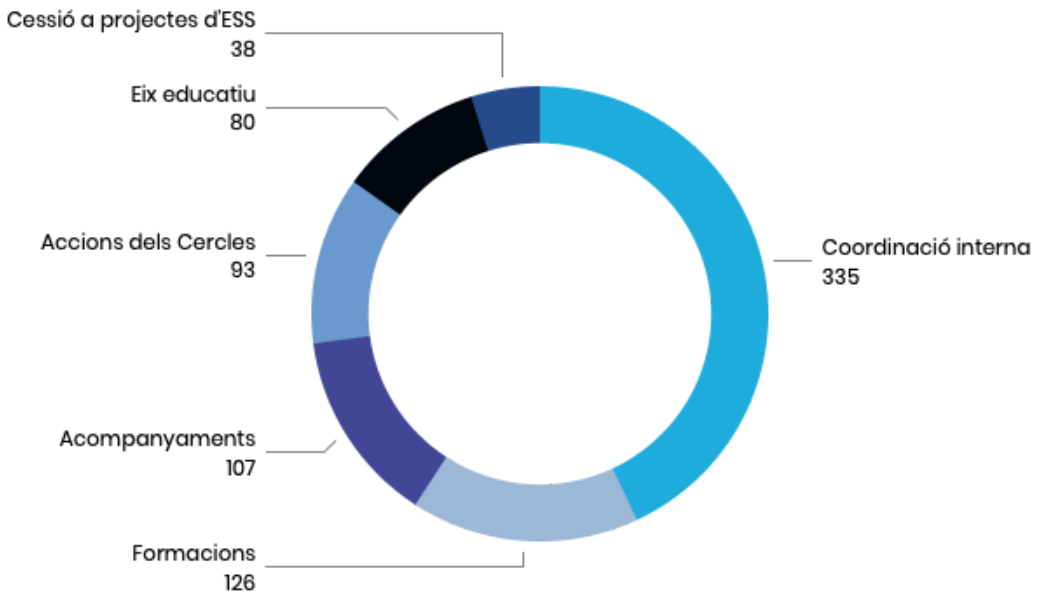

Accions per Cercles

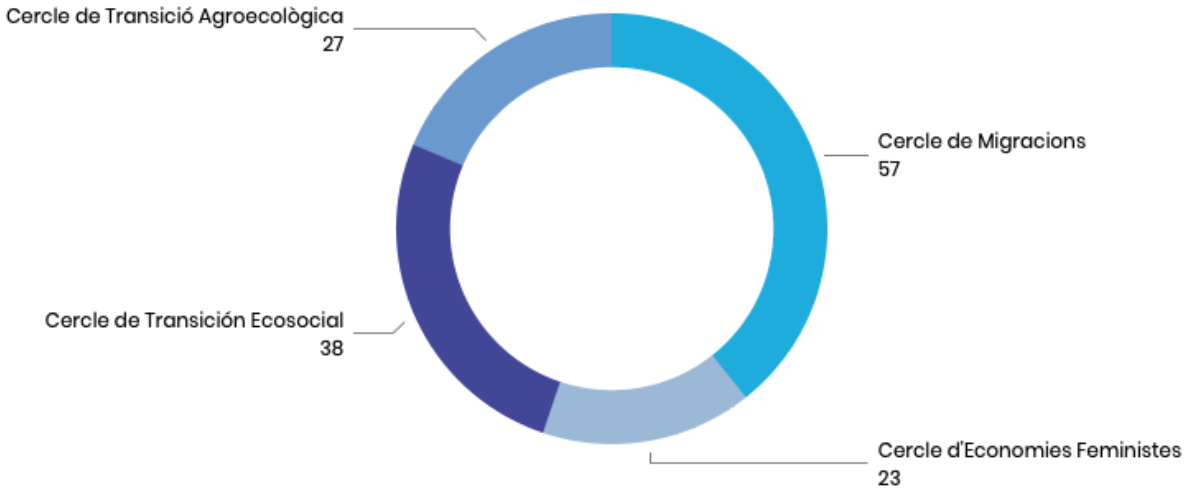

- **<u>Manteniment</u>**

S'han avaluat les necessitats infraestructurals i tecnològiques i s'ha fet una inversió per actualitzar-nos d'acord a les necessitats de les entitats que utilitzen l'espai (nou projector, nous ordinadors portàtils, més accessoris tecnològics,

etc...) o millorar les que ja teníem (reunions híbrides entre presencials i telemàtiques).

Un altre aspecte a tenir en compte d'aquest increment en l'ús de l'espai ha estat la coordinació dels Cercles i Àrees i la Coordinadora d'Espai. Hem refet també protocols d'actuació i usos i hem incrementat la comunicació interna per a dur-los a terme.

També cal remarcar que moltes entitats dins la incubadora han augmentat el seu número de sòcies/treballadores i han tingut una presència més continuada als espais que la conformen.

Això ha fet també que hàgim hagut d'actualitzar-ne la infraestructura Confort ambiental, millora de les instal·lacions elèctriques, donar suport amb material de baix consum energètic, i un augment al temps destinat a la neteja i manteniment de les instal·lacions.

Hem millorat també l'accés a internet, ajustant les instal.lacions a les necessitats actuals i millorant l'accés a la xarxa i la connectivitat dins l'espai de Coòpolis.

- **Bloc4BCN: futura seu de l'Ateneu Cooperatiu**

De manera paral·lela a l'ampliació de l'espai temporal, el 2020 es va finalitzar el projecte tècnic arquitectònic per la rehabilitació del Bloc 4 de Can Batlló, que serà la seu definitiva de l'equipament. L'edifici comptarà amb 4.200 metres quadrats útils, distribuïts entre la planta baixa i el primer pis, dels quals al voltant de 2.000 metres quadrats es destinaran a mòduls de treball en format d'incubació. El 2020 es va aconseguir incloure la dotació econòmica per la rehabilitació (8 M€) als Pressupostos d'Inversió Municipal, i es licitaren les obres, que es van iniciat el juliol de 2021 i amb previsió de finalització pel novembre de 2023.

Aquest any unes de les tasques era formar part activament en les reunions de seguiment de les obres, reunions amb les entitats implicades i (Entitats representatives, Associació Coòpolis, Ajuntament), reunions internes per preparar tota la documentació. Com espai hem estat sobretot en les obres i les internes, les reunions de seguiment de les obres han sigut online per poder facilitar la participació de totes les entitats. S'han dividit en diferent àmbits: accessos, mobiliari intern i audiovisuals.

A les reunions s'hi han tractat temes importants per tal de no endarrerir l'obra, tenir una idea més clara dels espais i també tenir en ment altres necessitats que han anat sorgint arrel d'aquestes reunions, com ara el desenvolupament dels serveis que acollirà el Bloc4BCN, la coordinació dels diferents agents que hi participen, la promoció de l'equipament dins i fora de l'ESS i el paper que tindrà a nivell territorial, tant local, nacional com internacional.

c) Reptes de futur

Els reptes de futur a curt termini de l'espai, abans no s'acabi les obres del bloc 4 i Coòpolis canviï de seu, consisteixen en seguir treballant per millorar el confort i l'eficiència energètica de l'espai actual per tal de garantir una bona qualitat ambiental de les persones que hi treballen i de les receptores dels serveis que s'hi ofereixen.

Per tal de treballar en aquest futur a curt termini seguirem treballant perquè les proveïdores associades al manteniment de l'espai provinguin de l'economia social i solidària i així ampliar el mercat social.

La nau 8 formarà part de la Comunitat Energètica de la Bordeta. Juntament amb altres entitats de l'ESS del barri de Sants, gestionarà de forma comunitària la producció, distribució i ús d'energia neta[4].

2.9 Transparència

a) Dedicacions

Cal tenir en compte que en el cas de Coòpolis no hi ha un espai de coordinació entre persones tècniques i entitats promotores perquè les mateixes iniciatives promotores són les que executen el pla de treball: Són les entitats promotores, que duen a terme la seva activitat en els àmbits concrets associats a les seves funcions dins l'AC, les que aporten el seu personal propi com a personal de treball, aportant en cada cas a les persones i perfils més adients pel desenvolupament d'aquella funció o servei concret.

En concret, el personal propi que ha conformat l'equip de treball ha estat format per persones de les diferents cooperatives amb les següents dedicacions (1 jornada = 1695 hores /anuals) :

- La Ciutat Invisible: 3,5 jornades
- Associació Coòpolis: 1,5 jornades
- La Pera Comunicació: 1,2 jornades
- Col·lectiu Ronda: 1 jornada
- Coopnet: 0,75 jornades
- L'Esguard: 0,4 jornades
- Reflexes: 0,4 jornades
- Trama: 0,4 jornades

Cercle Economies Feministes

- Almena Feminista: 0,37 jornades
- Equilàtera Cooperativa: 0,3 jornades

[4] Per a més informació: https://comunitatbordeta.batec.coop/

- Cos Cooperació i salut: 1 jornada

Cercle de Transició Agroecològica

- Espai Ambiental: 0,8 jornades
- Opcions de consum responsable: 0,6 jornades
- Foordcoop: 0,14 jornades

Cercle de Transició Ecosocial

- La Dinamo Fundació: 1 jornada
- Sostre Cívic: 0,75 jornades
- Batec, Pol cooperatiu per la transició energètica: 0,9 jornades

Cercle de migracions

- Migress: 0,9 jornades
- Abarka: 0,6 jornades
- La Tregua: 0,3 jornades

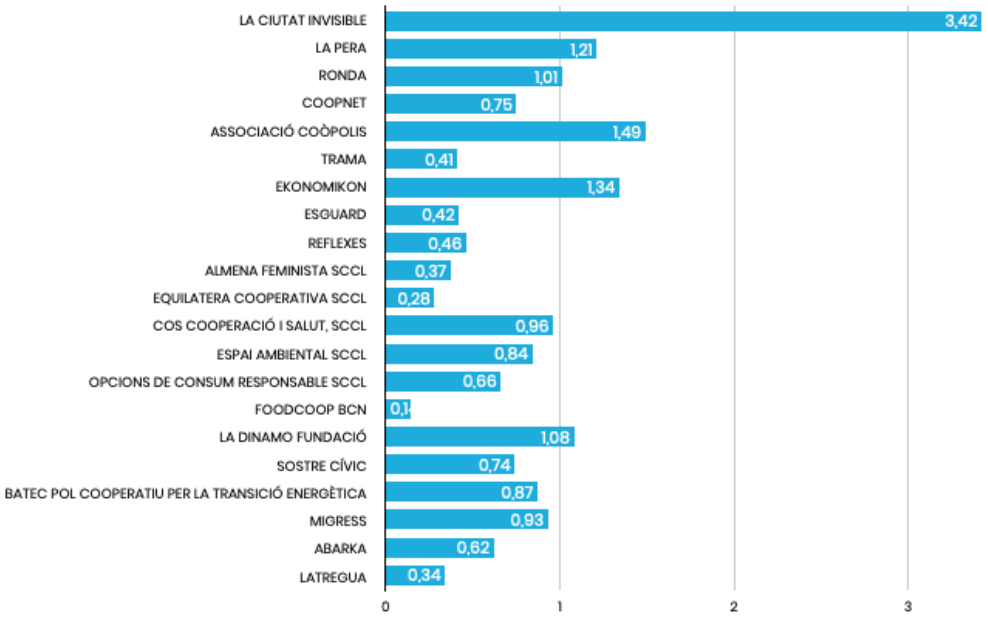

Composició de l'equip

b) Finançament

Total de finançament: **651.049,69 €**

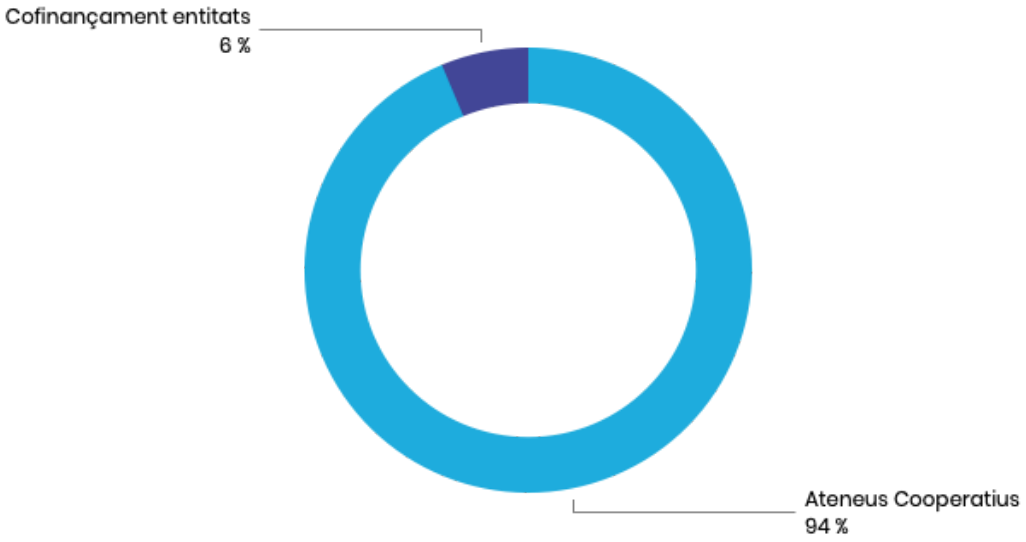

03

VALORACIONS I FUTURS

03. VALORACIONS I FUTURS

En aquesta primera anualitat de la nova ordre dels Ateneus Cooperatius, Coòpolis ha pogut modificar la seva **estructura interna** alhora que respondre als reptes plantejats pel moment que travessa l'economia social, i el conjunt de la ciutadania en aquest context postpandèmic i de situació socioeconòmica complexa, vetllant per aconseguir posar aquests dispositiu al servei de les necessitats tant de les entitats de l'ESS com d'aquelles persones o organitzacions que s'hi volen vincular.

La mirada i els esforços de Coòpolis en aquesta primera anualitat, de les tres previstes s'han dirigit cap a l'interior del projecte i per feina invisible que es veurà plasmada al llarg de les següents anualitats. Aquesta feina ha estat tant de l'acollida a noves entitats incorporades com de l'establiment de dinàmiques de treball que hi ha instaurades a Coòpolis, l'ajustament de processos de justificació a la nova ordre, així com la definició d'espais de presa de decisions i de funcionament orgànic de l'Ateneu Cooperatiu i dels quatre cercles que el conformen.

Si bé això ha reportat una menor presència exterior de Coòpolis, sí que posa les bases perquè es puguin emprar els altres dos anys per **afinar els serveis de l'ateneu cooperatiu** i ajustar-los a les necessitats del territori i del teixit local, incrementar els impactes, les sinergies entre entitats membres i de les línies estratègiques que coordinen així com per aprofundir en processos d'intercooperació.

La voluntat de les entitats que conformen l'agrupació d'entitats de Coòpolis ha estat establir aquest marc general per les tres anualitats, finalitzant la primera de les convocatòries de la nova ordre dels ateneus amb un nombre major d'entitats agrupades que les que constàvem en un inici, amb una activitat i unes eines de seguiment totalment adequades a allò previst a l'ordre, per una banda, i a les necessitats del territori i del teixit de l'ESS de la ciutat per una altra, i tot en un marc espaial del Bloc4, que serà la seu ja definitiva de l'ateneu cooperatiu de Barcelona.

En relació als serveis, suposa un dels reptes principals de l'ateneu per les properes anualitats ser capaços de garantir itineraris d'acompanyament ajustats a les necessitats dels projectes, i **vetllar pel manteniment i la no destrucció**

d'ocupació, així com pel seu creixement, sigui per la consolidació dels projectes o per trobar maneres d'incentivar la creació de noves cooperatives en aquest context d'incertesa general. Volem posar una especial atenció en els processos d'intercooperació entre projectes de l'ESS, sigui dins de Coòpolis (aprofundint en la qualitat i integralitat dels serveis que s'hi ofereixen) com pels projectes que s'apropen a l'ateneu cooperatiu. Sigui en termes sectorials (consum, transició energètica, habitatge, disseny de serveis, restauració, ...) o en termes territorials (xarxes locals de la XES, comunalitats urbanes o altres espais) és una de les claus de volta per poder afrontar processos de consolidació com de nova creació. També volem reorientar i ajustar les activitats formatives, així com la comunicació general del projecte, amb la finalitat d'arribar a nous públics.

Pel que fa a l'activitat i els indicadors de Coòpolis en aquesta primera anualitat, que mesuren d'alguna manera la seva funció dins del teixit de l'ESS de la ciutat i de la seva capacitat d'incidència, considerem també que s'han assolit els objectius previstos. Si bé en termes de presencialitat, i en relació al que s'exposava anteriorment, no ha estat un any especialment rellevant per Coòpolis, si que ha treballat de forma intensa per adaptar la seva activitat a un context socioeconòmic complex, que influeix de ple en el teixit de l'ESS. Hem assolit la creació de 18 noves entitats, i superem amb escreix els participants previstos, així com les insercions establertes per l'ordre dels ateneus cooperatius, però això no fa que no fem una revisió de la nostra pròpia activitat. Han disminuït de forma dràstica les sol·licituds per noves constitucions de cooperatives, mentre que s'han incrementat de forma molt substancial les **peticions d'acompanyament per la consolidació de l'activitat,** tant a l'ateneu com als cercles, sigui en aspectes laborals, de gestió, financers, de sostenibilitat dels equips o de model de negoci.

En aquesta primera anualitat també s'han destinat molts esforços en el procés de concertació amb les entitats representatives del cooperativisme català i l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya per l'obertura del **Bloc4BCN** a finals del 2023, amb 4.500 m2 de superfície destinats fonamentalment al foment i l'extensió de l'ESS a través de serveis integrals d'acompanyament per cooperatives.

Per la segona anualitat es preveu el trasllat al Bloc4BCN que suposarà un salt d'escala, provocant que l'ativitats de l'AC estiguin inscrites en un marc més gran de concertació entre polítiques públiques i sector cooperatiu. Això implicarà una optimització dels serveis així com una amplificació de la seva oferta de serveis de

l'ateneu cooperatiu pel conjunt de l'ESS com ara l'accés al finançament, la internacionalització, els reptes estratègics, entre d'altres.

La capacitat d'incidència del Bloc4 és encara difícil d'imaginar, però considerem que a través de la feina feta i de la naturalesa dels agents implicats, suposarà un revulsiu pel creixement de l'ESS a la ciutat i a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

En un altre ordre de coses, la nova ordre dels ateneus cooperatius reconeix a la XAC com l'espai d'organització i coordinació dels ateneus cooperatius del conjunt de Catalunya, i també com a interlocutor amb la Generalitat per abordar les qüestions formals i de contingut de les seves activitats. Considerem que aquest repte ha estat assolit de forma molt satisfactòria per part del conjunt dels ateneus, i que des de la generositat, la voluntat de compartir i de fer treball conjunt, s'han establert espais operatius, executius i d'interlocució amb un funcionament ja establert per les properes anualitats, comptant amb un pla de treball ambiciós. En aquest punt, valorem de forma especialment positiva **l'establiment i el funcionament de la Comissió de Seguiment de la XAC,** que fa de frontissa entre els espais de trobada dels ateneus, per una banda, i d'aquests en les seves relacions externes. Coòpolis assumirem la participació en aquesta Comissió la tercera de les anualitats, i emprarem la segona per incrementar la participació de les entitats i del personal en el dia a dia del funcionament de la XAC.

Finalment, i com a valoració general, considerem que després de 6 anualitats en funcionament, **Coòpolis ha esdevingut un dels serveis de referència a la ciutat de Barcelona** en termes d'oferta informativa, formativa i d'acompanyament a projectes cooperatius i de l'ESS. Les relacions establertes en aquests anys a través de la participació en l'Àmbit Participat de l'ESS de Barcelona, així com a través de relacions orgàniques o estratègiques de Coòpolis, el situen en una posició de relació fluïda tant amb altres agents del cooperativisme, del tercer sector, de l'àmbit de les finances ètiques, de l'associacionisme o el lleure, de l'àmbit de les migracions o de les economies feministes, com de les administracions públiques. Sense aquesta xarxa i la feina duta a terme en aquests anys considerem que no seria possible l'existència del projecte del Bloc4. Considerem que aquest nou espai, referencial pel conjunt de l'ESS i de les administracions públiques serà un multiplicador de l'activitat de Coòpolis, i generarà dinàmiques i experiències que han de poder actuar com a catalitzadors de la transformació socioeconòmica del territori des de l'ESS, així com permetrà de ben segur generar una

referencialitat per la ciutadania en conjunt que fins la data no hem pogut assolir únicament des de Coòpolis.

Promou i finança:

e/s economia social

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball